Nr. 6. **Warszawa, dnia 30 września 1928 r.** **Rok XI.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 8 zł. **Cena egzemplarza 2 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69 Wydział Org. Prawny Telef. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 1 września Nr 80 Rok 1928

Poz. 701. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 czerwca 1928 r., dotyczące wymiaru i poboru opłat za przeprowadzenie zmian w operacie katastralnym na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.

Poz. 702 Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 sierpnia 1928 r, o warunkach tudzież zasadach obowiązujących przy wysyłaniu przesyłek pocztowych zwolnionych od opłaty pocztowej.

Na podstawie ustępu 1) punkt g) art. 23 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584), w brzmieniu ustalonem art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 378) oraz art. 2 tegoż rozporządzenia zarządzam co następuje:

§ 1. Przesyłki wymienione w ustępie 1) art. 23 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) w brzmieniu ustalonem art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany powyższej ustawy (Dz. U. R P. Nr. 38, poz. 378) będą zwolnione od opłat pocztowych pod następującemi warunkami:

1) przesyłki winny odnośnie do rozmiarów, wagi, opakowania i adresu odpowiadać wymaganiom, ustalonym w przepisach pocztowych;

2) wszelkie urzędowe przesyłki władz, urzędów oraz organów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, jak również urzędowe zwykłe i polecone przesyłki listowe oraz paczki pocztowe, wymieniane między Pocztową Kasą Oszczędności a urzędami (agencjami) pocztowemi, jako zbiornicami Pocztowej Kasy Oszczędności winny być opatrzone na stronie adresowej nazwą wysyłającej władzy względnie urzędu, numerem dziennika czynności, klauzulą: „Sprawa służbowa — wolna od opłaty pocztowej", oraz odciskiem pieczęci urzędowej;

3) urzędowe przesyłki listowe, zwykłe i polecone oraz za zwrotnem poświadczeniem odbioru, wysyłane przez władze i urzędy (organa) państwowe, winny być opatrzone na stronie adresowej nazwą wysyłającej władzy względnie urzędu, numerem dziennika czynności, klauzulą: „Sprawa urzędowa — wolna od opłaty pocztowej", oraz odciskiem pieczęci urzędowej;

4) urzędowe zwykłe przesyłki listowe, wysyłane przez władze i urzędy (organa) samorządowe winny być opatrzone na stronie adresowej nazwą wysyłającej władzy względnie urzędu, numerem dziennika czynności, klauzulą: „Sprawa urzędowa w wykonaniu poruczonego zakresu działania — wolna od opłaty pocztowej", oraz odciskiem pieczęci urzędowej;

5) zwykłe przesyłki listowe wysyłane przez osoby i instytucje, niezwolnione od opłaty pocztowej do władz i urzędów państwowych oraz samorządowych na wezwanie urzędowe tych władz i urzędów, winny być opatrzone na stronie adresowej imieniem i nazwiskiem osoby względnie nazwą instytucji wysyłającej i jej dokładnym adresem, jak niemniej klauzulą: „Na wezwanie urzędowe — wolna od opłaty pocztowej";

6) przesyłki zwolnione od opłat pocztowych muszą być nadawane w urzędach (agencjach) pocztowych do rąk urzędnika pocztowego. Przesyłki takie wyjęte ze skrzynek pocztowych będą zwracane nadawcom, a w braku adresu nadawcy będą uważane za niedoręczalne;

7) przesyłki władz i urzędów wymienionych wyżej w punktach 2), 3) i 4) muszą być nadawane za pomocą pocztowych książek nadawczych, w których zarejestrowane przesyłki należy wpisać pojedyńczo, a zwykłe przesyłki listowe w ogólnej sumie. Do nadawania zwykłych przesyłek listowych mogą władze i urzędy używać także książek własnego nakładu i wpisywać w nich te przesyłki pojedyńczo, jednak urzędy i agencje pocztowe stwierdzają tylko ogólną ilość nadanych przesyłek.

§ 2. Do urzędowych przesyłek listowych zwykłych i poleconych oraz za zwrotnem poświadczeniem odbioru władz i urzędów państwowych, oraz urzędowych zwykłych przesyłek listowych władz i urzędów samorządowych, dotyczących poruczonego zakresu działania, wysyłanych w wyłącznym interesie adresatów, niezwolnionych od opłat pocztowych, mają zastosowanie odpowiednie przepisy § 1 z tą zmianą, że na przesyłkach władz i urzędów państwowych należy umieszczać klauzulę: „Sprawa urzędowa — opłatę pocztową uiści adresat", a na przesyłkach władz i urzędów samorządowych: „Sprawa urzędowa w wykonaniu poruczonego zakresu działania — opłatę pocztową uiści adresat".

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 703. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, z dn. 24 sierpnia 1928 r., o przyznaniu VIII Międzynarodowym Targom Wschodnim mającym się odbyć we Lwowie w czasie od 2 do 12 września 1928 roku włącznie, ulg w sprawie ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

Poz. 704. Oświadczenie rządowe, z dnia 17 sierpnia 1928 r., w sprawie przystąpienia Niemiec i Estonji do międzynarodowej konwencji w sprawie utworzenia w Paryżu Międzynarodowego Instytutu Chłodnictwa.

Poz. 705. Oświadczenie rządowe, z dnia 17 sierpnia 1928 r., w sprawie ratyfikacji przez Rumunję, Szwecję, Niemcy i Holandję konwencji i statutu o ustroju międzynarodowym kolei żelaznych wraz z protokółem podpisania, podpisanych w Genewie dnia 9 grudnia 1923 roku.

Poz. 706. Oświadczenie rządowe z dnia 17 sierpnia 1928 r., w sprawie ratyfikacji przez Chili deklaracji w sprawie uznania prawa do bandery Państw, pozbawionych wybrzeża morskiego, podpisanej dnia 20 kwietnia 1921 roku w Barcelonie.

Poz. 707. Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 1928 r., w sprawie sprostowania błędu w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 lutego 1928 r., o zmianie wzorów kart zgłoszenia statystycznego towarów i notatek statystycznych, ustalonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej.

z 7 września Nr. 81 Rok 1928

Poz 708. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie komisyj do walki z alkoholizmem oraz komisyj sanitarno-obyczajowych

Na podstawie art. 121 i 125 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. Komisje sanitarno-obyczajowe, utworzone na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 6 września 1922 r. o nadzorze nad nierządem (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 715) mają być nadal utrzymane.

§ 2. Ustanowione rozporządzeniem Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 25 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 728) komisje do walki z alkoholizmem mają być utrzymane nadal przy tych wojewódzkich względnie powiatowych władzach administracji ogólnej, przy których w myśl obowiązujących w tej mierze przepisów nie zostały dotąd powołane do życia wojewódzkie względnie powiatowe organa kolegjalne.

Z chwilą powołania do życia takich organów, do komisyj tych będą miały zastosowanie przepisy § 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Uprawnienia powiatowych i wojewódzkich komisyj do walki z akoholizmem, z wyjątkiem wymienionych w § 2 niniejszego rozporządzenia, przechodzą na wojewódzkie i powiatowe organa kolegjalne, a w szczególności:

a) uprawnienia komisyj wojewódzkich przechodzą na wydziały wojewódzkie, przyczem jako jeden z członków - urzędników bierze udział w posiedzeniu wydziału wyznaczony przez Ministra Spraw Wewnętrznych lekarz, jako drugi bierze udział wyznaczony przez prezesa Izby Skarbowej urzędnik administracji skarbowej.

b) uprawnienia komisyj powiatowych przechodzą na wydziały powiatowe względnie na kolegja, powołane z członków magistratu, a gdzie reprezentacja powiatowa względnie miejska jest rozwiązana, na organa doradcze, ustanowione stosownie do obowiązujących przepisów przy odnośnych komisarzach rządowyph i pod ich przewodnictwem.

Ilekroć wymienione wyżej kolegja powiatowe obradują nad sprawami, które należą obecnie do zakresu działania komisyj do walki z alkoholizmem, do udziału w obradach tych kolegjów będzie powołany wyznaczony przez przewodniczącego lekarz oraz wyznaczony przez prezesa Izby Skarbowej reprezentant administracji skarbowej.

§ 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 8 września 1928 r.

Poz. 709. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. o utrzymaniu nadal kolegjów współdziałających na obszarze województw i powiatów w wykonaniu zadań administracji ogólnej w zakresie administracji rolnictwa.

Na podstawie art. 121 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. Utrzymuje się nadal następujące kolegja współdziałające na obszarze województw i powiatów w wykonywaniu zadań administracji ogólnej w zakresie administracji rolnictwa:

a) komisje kwalifikacyjne powołane do uznawania ogierów za odpowiednie do celów hodowlanych i komisje kwalifikacyjne odwoławcze, przewidziane w art. 2 i 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1925 r. o nadzorze państwowym na dogierami i rejestracji klaczy zarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 113);

b) komisje kwalifikacyjne powołane do uznawania buhajów za odpowiednie do celów hodowlanych i komisje kwalifikacyjne odwoławcze, przewidziane w art. 2 ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz 868).

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 8 września 1928 r.

Poz. 710 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 września 1928 r. w sprawie utrzymania nadal niektórych kolegjów współdziałających w wykonywaniu zadań administracji ogólnej

Na podstawie art. 121 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. Utrzymuje się nadal następujące kolegja współdziałające w wykonywaniu zadań administracji ogólnej przy udziale czynnika obywatelskiego:

a) komisje przewidziane w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych z dnia 2 stycznia 1922 r. wydanem w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Ministrem Skarbu w przedmiocie ustanowienia cen drzewa budulcowego, zajętego w lasach prywatnych na cele odbudowy (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 83),

b) komisje przewidziane w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych z dnia 1 lutego 1924 r. w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa, Skarbu i Spraw Wewnętrznych w przedmiocie dostarczania drzewa opałowego (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 140),

c) powiatowe i wojewódzkie pożyczkowe komisje odbudowy przewidziane w ustawie z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 492),

d) miejscowe i ściślejsze komisje robót wykonywanych w gmachach reprezentacyjnych w Warszawie i w Krakowie, utworzone rozporządzeniem Ministra Robót Publicznych z dnia 20 maja 1927 r. w porozumieniu z ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie art. 4-go ust. 3 ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 r. o organizacji i zakresie działania Ministerstwa Robót Publicznych (Dz. P. P. P. Nr. 39, poz. 283).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 711. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 1928 r. w sprawie kolegjów współdziałających w wykonywaniu zadań administracji ogólnej w zakresie administracji pracy i opieki społecznej.

Na podstawie art. 121 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. Utrzymuje się nadal następujące kolegja współdziałające w wykonywaniu zadań administracji ogólnej w zakresie administracji pracy i opieki społecznej:

1) komisje porady zawodowej i szkolnej dla inwalidów wojennych, powołane zarządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 18 grudnia 1924 r. na podstawie art. 44 — 47 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć względnie zaginięcie pozostaje w związku ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 32, poz. 195 z r. 1922 Nr. 67, poz. 608 i z r. 1924 Nr. 21, poz. 223),

2) parytetowe komisje doradcze przy Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami, przewidziane w § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 18 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 136, poz. 1132) oraz w § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 30 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88. poz. 842).

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 7 września 1928 r.

Poz. 712. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 18 lipca 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie eksmisji z kwater w drodze administracyjnej.

§ 2. Zajście okoliczności, powodującej zgaśnięcie prawa do korzystania z kwatery, stwierdza komendant garnizonu (placu) właściwy ze względu na miejsce położenia kwatery — zawiadamiając o tem pisemnie zainteresowanego (§§ 4, 5).

§ 9. Eksmisja następuje na zasadzie zarządzenia władzy, wskazanej w § 2 niniejszego rozporządzenia.

Zarządzenie to ma zawierać następujące dane:

a) wskazanie osoby kwaterobiorcy przy oznaczeniu imienia, nazwiska, stopnia oraz przydziału służbowego,

b) oznaczenie położenia kwatery, przy dokładnem przytoczeniu miejscowości, ulicy numeru domu, piętra etc.

c) dokładne określenie kwatery, która ma być opróżniona (oznaczenie ilości pokoi, przynależności i t. p.),

d) wskazanie dnia, w którym eksmisja ma być przeprowadzoną,

e) wskazanie, komu mają być doręczone klucze od kwatery po wykonaniu eksmisji.

§ 10. Zarządzenie eksmisji ma być skierowane:

1) gdy rozchodzi się o kwaterę, przydzieloną osobie wojskowej — do terytorjalnie właściwego plutonu żandarmerji.

2) w innych wypadkach do terytorjalnie właściwej powiatowej komendy policji państwowej — za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej —

z wezwaniem o wykonanie eksmisji stosownie do zarządzenia.

§ 11. Eksmisji nie należy wykonywać w święta, niedziele lub też w porze nocnej.

Przed przystąpieniem do jej wykonania należy zawiadomić o tem organ administrujący budynkiem — a jeśli takiego niema — właściciela lub administratora (zarządcę) domu, którzy mogą być obecni przy eksmisji, bądź to osobiście, bądź też przez ustanowionego zastępcę.

Eksmisję należy przeprowadzić w sposób szanujący godność osobistą, tudzież mienie osób eksmitowanych z kwatery.

§ 13. Eksmisję przeprowadza organ przeznaczony do wykonania eksmisji, przy pomocy ludzi i środków przewozowych, przydzielonych mu przez komendanta garnizonu (placu).

§ 15. O wykonaniu eksmisji należy zawiadomić władzę oznaczoną w § 2 przy dołączeniu protokółu (§ 12). W zawiadomieniu oznaczyć należy również, gdzie ulokowano mienie eksmitowanego.

Poz. 713. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 sierpnia 1928 r. w sprawie dodatkowego cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Poz. 714. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 sierpnia 1928 r. w sprawie przejścia funkcjonarjuszów Straży Celnej na stanowiska oficerów i szeregowych Straży Granicznej.

Poz. 715. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 sierpnia 1928 r. o dozorcach celnych.

Poz. 716. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 21 sierpnia 1928 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 27 marca 1925 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 25 lipca 1924 r. o morskich opłatach portowych.

Poz. 717. Oświadczenie rządowe z dnia 17 sierpnia 1928 r. w sprawie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego przez Belgję i W. Ks. Luksemburskie międzynarodowego porozumienia o utworzeniu w Paryżu Międzynarodowego Urzędu dla zwalczania epizootij, podpisanego w Paryżu dnia 25 stycznia 1924 roku.

Poz. 718. Oświadczenie rządowe z dnia 17 sierpnia 1928 r. w sprawie ratyfikacji przez Chili konwencji i statutu o wolności tranzytu, podpisanych w Barcelonie dnia 20 kwietnia 1921 roku.

Poz. 719. Oświadczenie rządowe z dnia 17 sierpnia 1928 r. w sprawie przystąpienia Węgier do konwencji i statutu o wolności tranzytu, podpisanych w Barcelonie, dnia 20 kwietnia 1921 roku.

Poz. 720. Oświadczenie rządowe z dnia 17 sierpnia 1928 r. w sprawie przystąpienia Indji do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ochrony utworów literackich i artystycznych, podpisanej w Bernie dnia 9 września 1886 roku, przejrzanej w Berlinie 13 listopada 1908 roku.

Poz. 721. Oświadczenie rządowe z dnia 17 sierpnia 1928 r. w sprawie przystąpienia Węgier do deklaracji w sprawie uznania prawa do bandery Państw, pozbawionych wybrzeża morskiego, podpisanej dnia 20 kwietnia 1921 roku w Barcelonie.

Poz. 722. Oświadczenie rządowe z dnia 21 sierpnia 1928 r. w sprawie przystąpienia Surinam, Curaçao i wysp od nich zależnych oraz Afganistanu do międzynarodowej konwencji telegraficznej, podpisanej w Petersburgu 10/22 lipca 1875 roku, przejrzanej w Paryżu 1925 roku.

Poz. 723. Oświadczenie rządowe z dnia 24 sierpnia 1928 r. w sprawie przystąpienia Austrji do międzynarodowego porozumienia o utworzeniu w Paryżu Międzynarodowego Urzędu dla zwalczania epizootij, podpisanego w Paryżu dnia 25 stycznia 1924 roku.

z 14 września Nr. 82 Rok 1928

Poz. 724. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie odstąpienia gminie m. st. Warszawy na cele rozbudowy miasta, gruntów państwowych, pasa pofortecznego pomiędzy ul. Puławską i Wołoską.

Poz. 725. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1924 r. o ustanowieniu komisyj lekarskich dla funkcjonarjuszów państwowych oraz wojskowo-lekarskich dla zawodowych wojskowych.

Poz. 726. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 31 sierpnia 1928 r. o koncesjonowaniu wyrobu, naprawy i sprzedaży narzędzi mierniczych i o nadzorze nad niemi.

Poz. 727. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie zamojskim w okręgu sądu okręgowego w Zamościu.

Poz. 728. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 3 września 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie ryżu wyłuszczonego polerowanego.

z 19 września Nr. 83 Rok 1928

Poz. 729. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 sierpnia 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zastosowania, do gminy wiejskiej Wielkie Oczy w powiecie jaworowskim, województwie lwowskiem przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, dotyczących gmin miejskich.

Na zasadzie art. 72 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) zarządza się co następuje:

§ 1. Do gminy wiejskiej Wielkie Oczy w powiecie jaworowskim, województwie lwowskiem mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, dotyczące gmin miejskich.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1928 r.

Poz 730 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 września 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o zakazie wypieku chleba pszenno-żytniego.

Na podstawie art. 1 punkt a) i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527), zarządza się co następuje:

§ 1. Zakazuje się wypieku na sprzedaż chleba pszenno-żytniego.

§ 2. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia karani będą na podstawie art. 4 i 5 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 7 dni po ogłoszeniu.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Sraw Wewnętrznych z dnia 20 grudnia 1927 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o uregulowaniu wypieku chleba pszenno-żytniego (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 1, poz. 4).

Poz. 731. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 września 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu, Skarbu i Rolnictwa w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 1927 r. o przemiale żyta.

Na podstawie art. 1 punkt a) i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r., o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) zarządza się co następuje:

§ 1. Paragraf 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 1927 r. o przemiale żyta (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 683) otrzymuje brzmienie następujące:

„Zakazuję się przemiału żyta na mąkę o typie wyższym aniżeli 70-cio procentowy wyciąg z ziarna oczyszczonego uprzednio z obcych domieszek“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni od dnia ogłoszenia.

Poz. 732. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 31 sierpnia 1928 r. w sprawie przeznaczenia wartości i sum pieniężnych, uzyskanych na podstawie art. 23, 43 i 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników, na cele kulturalno - oświatowe.

Poz. 733. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 września 1928 roku o karach i księdze kar pieniężnych nakładanych na robotników.

Poz. 734. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie koneckim w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

Poz. 735. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 1928 r. o dyzlokacji sądów pokoju w powiecie łódzkim w okręgu sądu okręgowego w Łodzi.

Poz. 736. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 1 września 1928 r. w sprawie ustalenia cech, jakie pod względem indywidualnym i rasowym winny posiadać buhaje, uznane za odpowiednie do celów hodowlanych oraz ustalenia okręgów hodowlanych.

Na podstawie art. 1 i 13 ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 868) zarządzam co następuje:

§ 1. Za odpowiednie do celów hodowlanych będą uznawane buhaje należące do rasy właściwej dla danego okręgu hodowlanego, zupełnie zdrowe mające co najmniej 15 miesięcy i zapisane do ksiąg rodowodowych, prowadzonych przez izby rolnicze lub przez społeczne organizacje rolnicze, powołane przez Ministra Rolnictwa stosownie do ustępu 2 art. 1 ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868), albo też przez związki hodowlane, pozostające pod kontrolą izb rolniczych lub wymienionych społecznych organizacyj rolniczych.

Buhaje niezapisane do ksiąg rodowodowych, mogą być uznane za odpowiednie do celów hodowlanych, jeżeli odpowiadają pozostałym warunkom, wymienionym w ustępie 1 niniejszego paragrafu, a nadto posiadają zasadnicze cechy danej rasy przedewszystkiem w zakresie budowy i rozwoju.

§ 2. Ustanawia się następujące okręgi hodowlane bydła rogatego:

okrąg hodowlany bydła nizinnego czarno-białego,

okrąg hodowlany bydła jednomaścistego polskiego (w odmianach od czerwonej do myszatej),

okrąg hodowlany bydła simentalskiego.

§ 3. Do okręgu hodowlanego bydła nizinnego czarno-białego zalicza się:

w województwie kieleckiem

powiaty: będziński, częstochowski, kozienicki, miechowski, olkuski, pińczowski i radomski;

w województwie krakowskiem

powiaty: dąbrowski i mielecki;

w województwie lubelskiem

powiat garwoliński;

w województwie lwowskiem

powiaty: gródecki, lwowski, mościski, przeworski, rudecki

oraz w powiecie bobreckim

gminy: Bakowce, Berteszów, Bóbrka, Borusów, Bryńce Cerkiewne, Bryńce Zagórne, Budków, Chlebowice Wielkie, Choderkowce, Czyżyce, Dziewiętniki, Dźwinogród, Ernsdorf, Horodysławice, Hryniów, Hucisko, Jatwięgi Kocurów, Kołohury, Lubeszka, Łanki Małe, Łany, Łopuszna, Mikołajów, Mühlbach, Olchowiec, Pietniczany, Podhorodyszcze, Podjarków, Podmanasterz, Po'sosnów, Rehfeld, Repechów, Romanów, Sarniki, Siedliska, Sokołówka, Stare Sioło, Stoki, Strzałki. Suchodół, Szołomyja, Trybuchowce, Wodniki, Wołoszczyzna, Wołowe, Wybranówka i Żabokruki,

w powiecie jarosławskim

gminy: Bobrówka, Boratyn, Bystrowice, Chłopice, Chorzów, Ciemierzowice, Cieszacin Mały, Cieszacin Wielki, Cząstkowice, Czelatyce, Czerniawka, Czudowice, Dmytrowice, Dobkowice, Duńkowice, Grabowiec, Hawłowice, Jankowice, Jarosław, Jodłówka, Kaszyce, Kidałowice, Koniaczów, Korzenica, Kramarzówka, Kruchel Pawłosiowski, Laszki, Lutków, Łapajówka, Łazy, Łowce, Makowisko, Michałówka, Miękisz Nowy, Miękisz Stary, Morawsko, Munina, Nienowice, Nowa Grobla, Ostrów, Ożańsko, Pawłosiów, Pełkinie, Pełnatycze, Piwoda, Pruchnik Miasto, Pruchnik Wieś, Radymno, Rączyna, Rokietnica, Rozbórz Długi, Rozbórz Okrągły, Rożniatów, Roźwienica, Rudołowice, Ryszkowa Wola, Rzeplin, Skołoszów, Sobiecin, Sośnica, Surochów, Świebodna, Święte, Szczytna, Szówsko, Tapin, Tuchla, Tuczempy, Tuligłowy, Tyniowice, Tywonia, Węgierka, Wierzbna, Wietlin, Wola Roźwieniecka, Wola Węgierska, Wysocko Zabłotce, Zadąbrowie, Zaleska Wola, Zamiechów, Zamojsce, Zarzecze i Żurawiczki,

w powiecie łańcuckim

gminy: Albigowa, Białobrzegi, Brzoza Stadnicka, Budy Łańcuckie, Czarna, Dąbrówki, Dębina, Głuchów, Handzlówka, Hussów, Korniaktów, Kosina, Krzemienica, Łańcut, Medynia Głogowska, Medynia Łańcucka, Podzwierzyniec, Pogwizdów, Przedmieście, Rakszawa, Rogóżno, Smolarzyny, Sonina, Strażów, Węgliska, Wola Mała, Wola Wielka, Wysoka, Zalesie, Zmysłówka i Żołynia

i w powiecie przemyskim

gminy: Barycz, Batycze, Bełwin, Bolestraszycze, Buców, Buszkowice, Buszkowiczki, Byków, Chałupki Dusowskie, Chodnowice, Chołowice, Chraplice, Cisowa, Drohojów, Duńkowiczki, Dusowce, Hnatkowice, Hureczko, Hurko, Jaksmanice, Korytniki, Kosienice, Krasice, Krasiczyn, Krówniki, Kruhel Mały, Kruhel Wielki, Krzeczkowa, Kuńkowce, Kupna, Łętownia, Łuczyce, Maćkowice, Małkowice, Medyka, Mielnów, Nakło, Nehrybka, Nowosiółki, Olszany, Orzechowce, Ostrów, Pikulice, Pleszowice, Popowice, Poździacz, Prałkowce, Przekopana, Przemyśl, Rokszyce, Siedliska, Sielec, Skład Solny, Śliwnica ad Krasiczyn, Stubienko, Stubno, Szechynie, Tarnawce, Torki, Trójczyce, Tyszkowice, Ujkowice, Walawa, Wapowce, Wilcza, Wyszatyce i Żurawica;

w województwie łódzkiem

powiaty: kaliski, kolski, koniński, łaski łęczycki, łódzki, sieradzki, słupecki, turecki i wieluński;

w województwie pomorskiem

wszystkie powiaty;

w województwie poznańskiem

powiaty: bydgoski, chodzieski, czarnkowski, gnieźnieński, gostyński, grodziski, inowrocławski, jarociński, kościański, koźmiński, leszneński, międzychódzki, mogilneński, nowotomyski, obornicki, poznański, strzelneński, szamotulski, szubiński, szmigielski, śremski, środzki, wągrowiecki, wolsztyński, wrzesiński, wyrzyski i żniński;

w województwie warszawskiem

powiaty: błoński, grójecki kutnowski, mińsko-mazowiecki, nieszawski, radzymiński, skierniewicki, sochaczewski, warszawski i włocławski;

w województwie wileńskiem

powiat wileńsko-trocki.

§ 4. Do okręgu hodowlanego bydła jednomaścistego polskiego (w odmianach od czerwonej do myszatej) zalicza się:

w województwie białostockiem

wszystkie powiaty;

w województwie kieleckiem

powiaty: opoczyński, konecki, kielecki i stopnicki;

w województwie krakowskiem

powiaty: bialski, gorlicki, grybowski, jasielski, limanowski, makowski, myślenicki, nowosądecki, nowotarski, oświęcimski, pilzneński, wadowicki, i żywiecki;

w województwie lwowskiem

powiaty: kolbuszowski, krośnieński, jaworowski, lubaczowski, niski, rawski i sokalski.

oraz w powiecie jarosławskim

gminy: Adamówka, Cetula, Cieplice, Czerwona Wola, Dąbrowica, Dobcza, Dobra, Dybków, Krasne, Leżachów, Majdan Sieniawski, Manasterz, Mołodycz, Niclepkowice, Pawłowa, Piskorowice, Radawa, Rudka, Sieniawa, Słoboda, Surmaczówka, Wiązownica, Wola Buchowska, Wólka Pełkińska, Wylewa i Zaradawa,

w powiecie łańcuckim

gminy: Baranówka, Biedaczów, Brzoza Królewska, Brzyska Wola, Chodaczów, Dębno, Dornbach, Giedlarowa, Gillershow, Grodzisko Dolne, Grodzisko Górne, Grodzisko Miasteczko, Gwizdów, Hucisko, Jastrzębiec, Jelna, Königsberg, Kuryłówka, Laszczyny, Lejżask, Łukowa, Opalenisko, Ożanna, Przychojec, Ruda, Rzuclów, Sarzyna, Siedlanka, Stare Miasto, Wierzawice, Wola Zarczycka, Wulka Grodziska, Wulka Łamana i Wulka Niedźwiedzka

i w powiecie żółkiewskim

gminy: Batiatycze, Bojaniec, Borowe, Butyny, Dalnicz, Derewnia, Dworce, Konstantówka, Kulawa, Kupiczwola, Lubella, Mosty Wielkie, Przystań, Rekliniec, Różanka, Stanisławówka, Strzemień, Wolica i Zubowmosty;

w województwie lubelskiem

powiaty: biłgorajski, chełmski, hrubieszowski, janowski, sokołowski, tomaszowski i włodawski;

w województwie nowogródzkiem

wszystkie powiaty;

w województwie poleskiem

powiaty: koszyrski, kosowski, łuniniecki, piński, sarneński i stoliński;

w województwie poznańskiem

powiaty: kępiński, odolanowski, ostrowski, ostrzeszowski i rawicki;

w województwie stanisławowskiem

w powiecie rohatyńskim

gminy: Babuchów, Bieńkowce, Czercze, Cześniki, Danilcze, Dehowa, Doliniany, Dubryniów, Dziczki, Firlejów, Fraga, Honoratówka, Hrehorów, Jahłusz, Jawcze, Kleszczówna, Knihynicze, Koniuszki, Kutce, Lipica Górna, Lubsza, Łopuszna, Łuczyńce, Mełna, Obelnica, Oskrzesińce, Perenówka, Podbórze, Podgrodzie, Podkamień, Podwinie, Pomonięta, Potok, Psary, Puków, Putiatyńce, Rohatyn, Ruda, Stratyn Miasto, Stratyn Wieś, Ujazd, Wasiuczyn, Wierzbołowce, Wyspa, Zagórze Knihinickie, Zalipie, Załanów, Załuże i Żółczów;

w województwie tarnopolskiem

powiaty: borszczowski, brodzki, brzeżański, podhajecki, przemyślański, radziechowski, skałacki, tarnopolski, trębowelski, zbaraski i zborowski;

w województwie warszawskiem

powiaty: makowski, mławski, przasnyski, rawski i sierpecki;

w województwie wileńskiem

powiaty: brasławski, dziśnieński, mołodeczański, oszmiański, postawski, święciański i wilejski;

w województwie wołyńskiem

wszystkie powiaty.

§ 5. Do okręgu hodowlanego bydła simentalskiego zalicza się:

w województwie lwowskiem

powiaty: dobromilski, drohobycki, liski i starosamborski,

oraz w powiecie bobreckim

gminy: Borodczyce, Bortniki, Boronicze, Brzozdowce, Bukawina, Chodorów, Czartorja, Czeremchów, Demidów, Dobrowlany, Drohowycze, Duliby, Hołdowice, Horodyszcze Cetnarskie, Horodyszcze Królewskie, Hranki, Hrusiatycze, Juszkowce, Kalinówka, Kniesioło, Laszki Dolne, Laszki Górne, Leszczyn, Łuczany, Mołodyńcze, Nowosielce, Oryszkowce, Ostrów, Ottyniowice, Podhorce, Podliski, Podniestrzany, Ruda, Stańkowce, Strzeliska Nowe, Strzeliska Stare, Suchrów, Turzanowce, Wierzbica, Wołczatycze, Zagóreczko, Zaleśce i Żyrawa

i w powiecie przemyskim

gminy: Babice nad Sanem, Bachórzec, Bachów, Chyrzyna, Drohobyczka, Dubiecko, Hucisko Nienadowskie, Iskań, Kosztowa, Krzywcza, Nienadowa, Polchowa, Przedmieście Dubieckie, Reczpol, Ruska Wieś, Ruszelczyce, Sielnica, Skopów, Śliwnica ad Dubiecko, Średnia i Wola Krzywiecka;

w województwie stanisławowskiem

powiaty: Bohorodczański, doliński, horodeński, kałuski, kołomyjski, kossowski, nadwórniański, peczeniżyński, skolski, śniatyński, stanisławowski, stryjski, tłumacki i turczański

oraz w powiecie rohatyńskim

gminy: Bołszowce, Bouszów, Bukaczowce, Bursztyn, Bybło, Chochoniów, Czachrów, Czerniów, Demeszkowce, Demianów, Dryszczów, Dytiatyn, Hanowce, Herbutów, Jabłonów, Jezierzany, Junaszków, Kołokolin, Konkolniki, Korolówka, Korostowice, Kozara, Kunaszów, Kunicze, Kuropatniki, Lipica Dolna, Ludwikówka, Łukowiec Wiszniowski, Łukowiec Żurowski, Martynów Nowy, Martynów Stary, Nastaszczyn, Niemszyn, Podmichałowce, Podszumlańce, Popławniki, Poświerz, Ruzdwiany, Sarnki Dolne, Sarnki Górne, Sarnki Średnie, Skomorochy Nowe, Skomorochy Stare, Słobódka Bukaczowiecka, Słobódka Bołszowiecka, Słobódka Konkolnicka, Stasiowa Wola, Świstelniki, Tenetniki, Wiszniów, Zagórze Konkolnickie, Żelibory, Żurawienko i Żórów;

w województwie tarnopolskiem

powiaty: czortkowski, kopyczyniecki i zaleszczycki.

§ 6. Zaliczenie niewymienionych w §§ 3, 4 i 5 niniejszego rozporządzenia powiatów i gmin do okręgów hodowlanych nastąpi w osobnych rozporządzeniach.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 737. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 18 września 1928 r. o koncesjonowaniu wyrobu, naprawy i sprzedaży narzędzi mierniczych i o nadzorze nad niemi.

Na podstawie art. 21 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 72, poz. 661) zarządzam co następuje:

§ 1. Kto wyrabia, naprawia lub sprzedaje narzędzia miernicze w celach zarobkowych, obowiązany jest posiadać koncesję Głównego Urzędu Miar. Do zajmowania się temi czynnościami wolno przystąpić dopiero po uzyskaniu koncesji i otrzymaniu świadectwa koncesyjnego.

§ 2. Nadzór ogólny nad tem, aby wyrób, naprawa i sprzedaż narzędzi mierniczych nie były dokonywane bez posiadania koncesji Głównego Urzędu Miar, oraz aby osoby, posiadające koncesję na wyżej wskazane czynności, ściśle przestrzegały przepisy niniejszego rozporządzenia, jako też wszystkie warunki, na których koncesje zostały udzielone, należy do Głównego Urzędu Miar, bezpośredni zaś nadzór, niezależnie od nadzoru, dokonywanego w zakresie i przez organa, przewidziane w art. 22 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 72, poz. 661),—do okręgowych urzędów miar oraz do miejscowych urzędów miar.

§ 3. Obowiązek posiadania wskazanej w § 1 koncesji nie dotyczy tych:

1) którzy zajmują się wyrobem lub naprawą narzędzi mierniczych w charakterze pracowników

zakładów koncesjonowanych przez Główny Urząd Miar,

2) którzy zajmują się wyrobem, naprawą lub sprzedażą:

a) części narzędzi mierniczych, o ile nie stanowią one zasadniczych składowych części narzędzi mierniczych typów legalnych, podlegających przymusowi legalizacji. Jakie części narzędzi mierniczych stanowią ich części zasadnicze, określa Dyrektor Głównego Urzędu Miar,

b) przyrządów do mierzenia czasu.

Pozatem posiadania koncesji Głównego Urzędu Miar nie wymaga sprzedaż:

a) w aptekach — narzędzi mierniczych, mających zastosowanie przy pielęgnowaniu chorych (termometrów lekarskich i t. p.),

b) w składach przyborów fotograficznych — menzurek i wag dźwigniowych do 50 dkg. nośności i

c) w sklepach galanteryjnych i sklepach z materjałami piśmiennemi — przyrządów rysunkowych (cyrkli, przenośników kątowych, przymiarów rysunkowych i t. p.) przymiarów wstęgowych krawieckich i wag uchylnych do listów.

§ 4. Ubiegający się o koncesję na wyrób i naprawę narzędzi mierniczych powinien wykazać swoją sprawność techniczną, która polega na odpowiedniem wyposażeniu warsztatowem oraz na należytej umiejętności zawodowej ubiegającego się o koncesję lub co najmniej jednego stałego pracownika fachowego. Warunki powyższe powinny być przestrzegane przez cały czas korzystania z koncesji.

§ 5. Podania o udzielenie koncesji na wyrób, naprawę lub sprzedaż narzędzi mierniczych należy wnieść do Głównego Urzędu Miar za pośrednictwem właściwego miejscowego urzędu miar. Podanie to powinno zawierać:

a) imię, nazwisko (firmę), przynależność państwową i miejsce zamieszkania (siedzibę firmy) ubiegającego się o koncesję,

b) wyszczególnienie rodzajów narzędzi mierniczych, jakie petent zamierza wyrabiać, naprawiać lub sprzedawać,

c) miejsca (przedsiębiorstwa, zakłady, warsztaty, sklepy i t. p.), w których dokonywać się mają czynności, koncesją dozwolone.

Podanie o udzielenie koncesji na wyrób i naprawę narzędzi mierniczych powinno pozatem zawierać:

a) wykaz urządzenia i wyposażenia warsztatowego,

b) dane, stwierdzajace należytą umiejętność zawodową petenta lub conajmniej jednego stałego pracownika fachowego.

Do podania należy dołączyć wypis z rejestru firmowego lub uwierzytelniony odpis świadectwa przemysłowego.

§ 6. Bez względu na zadośćuczynienie warunkom, wskazanym w §§ 4 i 5, Główny Urząd Miar może odmówić wydania koncesji ze względu na nieodpowiednie pomieszczenie (lokal), w którem mają się dokonywać objęte koncesją czynności, oraz z uwagi na interes publiczny, a w szczególność z powodu braku kwalifikacyj moralnych osoby, ubiegającej się o koncesję. Przez brak kwalifikacyj moralnych należy rozumieć przedewszystkiem karalność za występki i zbrodnie, a także wielokrotną karalność za wykroczenia, zwłaszcza przeciwko przepisom obowiązującym o miarach i narzędziach mierniczych.

Wyżej wskazane przyczyny mogą również spowodować odwołanie już wydanej koncesji.

§ 7. Koszta, które ponoszą urzędy miar przy sprawdzaniu na miejscu warunków, przewidzianych w § 4 ym, oraz pomieszczeń (lokali), w których mają się odbywać objęte koncesją czynności, obciążają ubiegającego się o koncesję bez względu na to, czy koncesja została udzielona.

§ 8. Koncesje są imienne, udzielane są osobom fizycznym i prawnym, i nie mogą być odstępowane osobom trzecim. Koncesje są terminowe (na okres próbny) lub bezterminowe i mogą być odwołane w całości lub w części przez Główny Urząd Miar w razie nieprzestrzegania przez koncesjonarjusza obowiązujących przepisów o miarach i narzędziach mierniczych, w szczególności przepisów niniejszego rozporządzenia, lub przekroczenia warunków, na których koncesja została wydana. Koncesja traci moc z chwilą śmierci osoby fizycznej, względnie z chwilą rozwiązania osoby prawnej, której została udzielona.

§ 9. Główny Urząd Miar wydaje koncesjonarjuszowi świadectwo koncesyjne. Świadectwo to powinno zawierać:

a) imię, nazwisko (firmę) koncesjonarjusza,

b) miejsca (przedsiębiorstwa, zakłady, warsztaty, sklepy i t. p.), w których dokonywać się mogą czynności dozwolone koncesją,

c) rodzaje narzędzi mierniczych oraz czynności objęte koncesją, jako też wszystkie inne warunki, na których koncesja została udzielona.

Jeżeli koncesja została udzielona osobie, posiadającej kilka objętych koncesją przedsiębiorstw, zakładów, wasztatów, sklepów i t. p., Główny Urząd Miar wydaje oprócz świadectwa koncesyjnego odpowiednią ilość uwierzytelnionych odpisów tego świadectwa.

§ 10. Koncesjonarjusz może wyrabiać, naprawiać i sprzedawać tylko takie rodzaje narzędzi mierniczych, które są objęte udzieloną mu koncesją i wyszczególnione są w świadectwie koncesyjnem, oraz dokonywać dozwolonych koncesją i wskazanych w świadectwie koncesyjnem czynności tylko w tych przedsiębiorstwach, zakładach, warsztatach, sklepach i t. p., które zostały przewidziane w koncesji i są wymienione w świadectwie koncesyjnem.

Do wyrobu, naprawy i sprzedaży rodzajów narzędzi mierniczych, nie objętych koncesją, oraz do dokonywania powyższych czynności w przed-

siębiorstwach, zakładach, warsztatach, sklepach i t. p. nie przewidzianych w koncesji, koncesjonarjusz może przystąpić dopiero po wyjednaniu w Głównym Urzędzie Miar odpowiedniego uzupełnienia posiadanej koncesji i otrzymaniu dodatkowego świadectwa koncesyjnego, względnie po zamianie świadectwa koncesyjnego na nowe.

Posiadający koncesję na naprawę narzędzi mierniczych może dokonywać dozwolonych koncesją czynności poza stałą siedzibą swego przedsiębiorstwa w czasowych warsztatach ruchomych po uzyskaniu zgody (na piśmie) właściwego okręgowego urzędu miar.

§ 11. Na zmianę stałego lokalu, w którym odbywają się dozwolone koncesją czynności, koncesjonarjusz powinien uzyskać zgodę Głównego Urzędu Miar. Jeżeli nowy lokal odpowiada jego przeznaczeniu, Główny Urząd Miar dokonywa na świadectwie koncesyjnem odpowiedniej adnotacji o zmianie lokalu. Przepis § 7 ma odpowiednie zastosowanie.

O zmianie nazwy firmy koncesjonarjusz obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić Główny Urząd Miar w celu dokonania odpowiedniej adnotacji na świadectwie koncesyjnem.

Na zamianę przewidzianego w § 4 pracownika fachowego na inną osobę fachową koncesjonarjusz obowiązany jest przez wykazanie jej umiejętności zawodowej uzyskać zezwolenie Naczelnika Okręgu legalizacji narzędzi mierniczych.

§ 12. Posiadający koncesję na wyrób lub naprawę narzędzi mierniczych powinien prowadzić ewidencję wyrabianych i naprawianych przez niego narzędzi mierniczych oraz znaczyć je zgodnie z przepisami, wydanemi przez Dyrektora Głównego Urzędu Miar.

§ 13. Koncesjonarjusz obowiązany jest:

a) stosować się ściśle do przepisów obowiązujących o miarach i narzędziach mierniczych oraz zarządzeń urzędów miar, wydanych na mocy tych przepisów,

b) w pomieszczeniu (zakładzie, warsztacie, sklepie i t. p.), gdzie dokonywane są dozwolone koncesją czynności, na widocznem miejscu, w ramce za szkłem przechowywać świadectwo koncesyjne, względnie wydany przez Główny Urząd Miar uwierzytelniony odpis tego świadectwa,

c) nadsyłać do miejscowego urzędu miar w 3-ch egzemplarzach wykazy wszystkich swoich przedstawicieli i ich adresy,

d) nadsyłać do miejscowego urzędu miar w 3-ch egzemplarzach wszelkie publikacje, dotyczące wyrabianych, naprawianych i sprzedawanych narzędzi mierniczych, względnie na żądanie władz legalizacji narzędzi mierniczych zawiadamiać je o cenach tychże narzędzi i o wysokości opłat, pobieranych za naprawę narzędzi mierniczych i t. p.

§ 14. Koncesja na wyrób, naprawę lub sprzedaż narzędzi mierniczych nie daje posiadającemu koncesję żadnych przywilejów o charakterze urzędowym, w szczególności nie uprawnia go do korzystania z godła państwowego.

§ 15. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie uszczuplają uprawnień ustawowych, przysługujących innym organom władzy.

§ 16. Koncesje Głównego Urzędu Miar, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie rozporządzeń Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 maja 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 57, poz. 346) oraz z dnia 31 sierpnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 726), o ile nie są sprzeczne z przepisami niniejszego rozporządzenia, zachowują moc obowiązującą.

§ 17. Od decyzji Głównego Urzędu Miar w sprawach, dotyczących koncesyj, stronie przysługuje prawo odwołania do Ministra Przemysłu i Handlu.

Odwołanie należy wnieść za pośrednictwem Głównego Urzędu Miar w ciągu 14 dni po ogłoszeniu lub doręczeniu decyzji.

§ 18. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wydaje Dyrektor Głównego Urzędu Miar.

§ 19. Winny przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia ulegnie karze, przewidzianej w art. 23 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 72, poz. 661).

§ 20. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego i wchodzi w życie 19 września 1928 r.

Jednocześnie na tymże obszarze traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 31 sierpnia 1928 r. o koncesjonowaniu wyrobu, naprawy i sprzedaży narzędzi mierniczych i o nadzorze nad niemi (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 726).

Poz. 738. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 września 1928 r. o sprostowaniu omyłek w wykazie nieruchomych majątków państwowych, przeznaczonych do sprzedaży, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o sprzedaży niektórych nieruchomych majątków państwowych.

z 22 września Nr. 84 Rok 1928

Poz. 739. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie poddania przedsiębiorstwa państwowego „Gwarectwo Węglowe Brzeszcze“ przepisom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. o wydzielaniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych przemysłowych, handlowych i górniczych oraz o ich komercjalizacji.

Poz. 740. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 sierpnia 1928 r. w sprawie cennika niektórych wyrobów tytoniowych Gdańskiego Monopolu tytoniowego.

Poz. 741. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 września 1928 r. w sprawie zmiany or-

ganizacji Urzędów Skarbowych Podatków i Opłat Skarbowych w Pucku i Wejherowie w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Grudziądzu.

Poz. 742. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 7 września 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie mebli giętych.

Poz. 743. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 31 sierpnia 1928 r. w sprawie przedłużenia terminu do składania podań o przywrócenie uprawnień, utraconych z powodu przerwy w ubezpieczeniu funkcjonarjuszów prywatnych (pracowników umysłowych), przebytem przed 1 stycznia 1928 roku.

Poz. 744. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 sierpnia 1928 r. o zmianie granic okręgów sądów powiatowych w Boryni i Turce w okręgu sądu okręgowego w Samborze.

Poz. 745. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 września 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie utworzenia samoistnej gminy wiejskiej „Kobyłka“ w powiecie radzymińskim, województwie warszawskiem.

Poz. 746. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 12 września 1928 r. o wprowadzeniu w obieg znaczków pocztowych 15 gr. z podobizną Henryka Sienkiewicza.

z 29 września Nr. 85. Rok 1928

Poz. 747. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 r., w sprawie zakazu przywozu pszenicy, mąki pszennej i mąki żytniej.

Poz. 748. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 września 1928 r. w sprawie zakazu przywozu kaszy jęczmiennej.

Poz. 749. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 sierpnia 1928 r. przekazujące Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy decyzje w sprawach dotyczących działalności Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy i Opieki nad wychodźcami w Warszawie.

Na podstawie ust. 2 art. 118 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Decyzje w sprawach, dotyczących działalności Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami w Warszawie, zastrzeżone z reguły starostom grodzkim, przekazuje się Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 750. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 5 września 1928 r. o wprowadzeniu w życie na niektórych obszarach Państwa ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami.

Na podstawie art. art. 2, 11 i 13 ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868) zarządzam co następuje:

§ 1. Na obszarze:

gminy Trzcianne powiatu i województwa białostockiego,

powiatu sępolińskiego województwa pomorskiego,

powiatów: dolińskiego i rohatyńskiego województwa stanisławowskiego

oraz

powiatu przemyślańskiego województwa tarnopolskiego

— z dniem 1 października 1928 r. wchodzą w życie postanowienia ustawy z dnia 28 października 1925 r. o nadzorze państwowym nad buhajami (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868) z wyjątkiem postanowień art. 1 ust. 1 oraz art. art. 5, 8 i 9 tejże ustawy, które wchodzą w życie z dniem 1 kwietnia 1929 r.

§ 2. Dla obszaru każdego z powiatów, wymienionych w § 1, a także dla obszaru gminy Trzcianne powiatu i województwa białostockiego powołuje się po jednej komisji kwalifikacyjnej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 751. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 września 1928 r., o ulgach w przedmiocie opłat za wpisy do rejestru handlowego.

Poz. 752. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 25 września 1928 r., w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej z dn. 26 czerwca 1924 r.

Poz. 753. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 26 września 1928 r., o dalszem przedłużeniu terminu mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 15 stycznia 1927 r. w sprawie ustanowienia cła wywozowego od żyta i mąki żytniej.

Poz. 754. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 26 września 1928 r., w sprawie ustanowienia cła wywozowego od pszenicy.

Poz. 755. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 27 września 1928 r., w sprawie ustanowienia cła wywozowego na siano.

Poz. 756. Oświadczenie rządowe z dnia 21 sierpnia 1928 r., w sprawie ratyfikacji przez W. ks. Luksemburskie, Rumunję i Hiszpanję konwencji międzynarodowej, dotyczącej opjum, podpisanej w Genewie dnia 19 lutego 1925 r.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 1 września Nr. 201 Rok 1928

Poz. 447. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 sierpnia 1928 r. w sprawie uchylenia przymusowego zarządu państwowego nad znajdującem się w Polsce mieniem b. ros. Piotrogrodzkiego Międzynarodowego Banku Handlowego.

Poz. 448. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 sierpnia 1928 r. w sprawie uchylenia przymusowego zarządu państwowego nad znajdującem się w Polsce mieniem b. Banku Rosyjsko-Azjatyckiego.

Poz. 449. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 sierpnia 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Poz. 450. Umowa ustalająca warunki pracy i płacy dozorców domowych miasta Suwałk na rok służbowy 1928/1929.

Poz. 451. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 452. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 3 września Nr. 202 Rok 1928

Poz. 453. Instrukcja Ministra Robót Publicznych, z dn. 11 sierpnia 1928 r., wydana w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych na podstawie § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie w zakresie administracji drogowej innym organom oraz poruczenia administracji dróg państwowych samorządom na obrzarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, (Dz. U. R P. Nr. 72, poz. 649).

Czynności wstępne.

§ 1.

Zarządy drogowe wymienione z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie przekazania czynnosci b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie w zakresie administracji drogowej innym organom oraz poruczenia administracji dróg państwowych samorządom na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 649) utworzone zostaną w tych samorządowych powiatach wymienionych wyżej województw, w których powiatowe związki komunalne powezmą uchwałę o utworzeniu takich zarządów. Uchwały te powinny powziąć rzeczone związki komunalne w ciągu 30 dni od otrzymania wezwania skierowanego do nich przez właściwego wojewodę. Uchwały te mają następnie wojewodowie przedłożyć Ministerstwu Robót Publicznych wraz z własnemi wnioskami.

Termin rozpoczęcia działalności.

§ 2.

Poszczególne zarządy drogowe rozpoczną swoją działalność w dniu, który oznaczy Minister Robót Publicznych, względnie upoważniony przez Ministra Robót Publicznych wojewoda.

Zakres działania.

§ 3.

Zarząd drogowy jest organem wydziału powiatowego w dziedzinie administracji drogowej na obszarze powiatu samorządowego.

W tym charakterze prowadzi całą techniczną i ekonomiczną administrację wszystkich dróg publicznych, państwowych i niepaństwowych, z wyjątkiem dróg gminnych, w szczególności:

a) kieruje budową i utrzymuje w należytym stanie drogi publiczne państwowe, wojewódzkie i powiatowe,

b) utrzymuje inne drogi, stanowiące własność Skarbu Państwa lub przez Skarb Państwa utrzymywane,

c) sprawuje nadzór nad budową i utrzymaniem dróg gminnych,

d) udziela gminom niezbędnej pomocy technicznej w zakresie administracji drogowej.

Personel zarządu drogowego.

§ 4.

Kierownika zarządu drogowego wyznacza Minister Robót Publicznych z pośród funkcjonarjuszów państwowych z działu służby Ministerstwa Robót Publicznych lub z pośród funkcjonarjuszów samorządowych po poprzedniem przejęciu ich na etat Ministerstwa Robót Publicznych.

§ 5.

Kierownik zarządu drogowego podlega służbowo wydziałowi powiatowemu, personalnie właściwej władzy państwowej (Wojewodzie, Ministrowi Robót Publicznych).

Kierownik zarządu drogowego jest bezpośrednim służbowym przełożonym całego personelu, wchodzącego w skład zarządu drogowego.

§ 6.

Z tytułu administracji drogami samorządowemi, winien powiatowy związek komunalny przy-

znać kierownikowi zarządu drogowego dodatek komunalny w wysokości 50% do 75% jego poborów służbowych, zależnie od rozmiaru robót wykonywanych na drogach samorządowych.

§ 7.

W skład zarządu drogowego, oprócz kierownika, wchodzi:

a) dotychczasowy personel powiatowego (samorządowego) zarządu drogowego,

b) dotychczasowy personel służby drogowej b. Tymczasowego Wydziału Samorządowego,

c) dotychczasowy personel państwowych zarządów drogowych.

Rozdział i przydział personelu wspomnianego pod b) i c), zarządzi Minister Robót Publicznych.

Personel wspomniany pod a) pozostaje nadal na etacie samorządowym, wspomniany zaś pod b) i c) na etacie państwowym.

§ 8.

W miarę opróżniania się miejsc zajmowanych przez funkcjonarjuszów państwowych, będą one obsadzane przez powiatowy związek komunalny, o ile wolnych miejsc nie obsadzi Minister Robót Publicznych funkcjonarjuszami państwowymi. Funkcjonarjusze przyjęci przez powiatowy związek komunalny będą pozostawali na etacie tego związku, a połączony z tem zwiększony wydatek będzie uwzględniony w funduszach, przekazywanych powiatowemu związkowi komunalnemu w myśl § 18 niniejszej instrukcji.

Do technicznego personelu drogowego, nowoprzyjmowanego przez powiatowy związek komunalny na etat samorządowy ma zastosowanie rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 12 lipca 1922 r., określające kwalifikacje, wymagane od samorządowej służby drogowej (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 579).

§ 9.

Cały personel wchodzący w skład zarządu drogowego podlega pod względem służbowym wydziałowi powiatowemu. Pod względem personalnym podlega personel, pozostający na etacie samorządowym, powiatowemu związkowi komunalnemu, pozostający zaś na etacie państwowym właściwej władzy państwowej.

§ 10.

Kierownik zarządu drogowego zastępuje przewodniczącego wydziału powiatowego w zakresie przez przewodniczącego wydziału powiatowego wyznaczonym (§ 5).

§ 11.

Funkcjonarjusze państwowi wchodzący w skład zarządu drogowego pozostają na etacie działu służby Ministerstwa Robót Publicznych i podlegają wszystkim przepisom, obowiązującym funkcjonarjuszów państwowych, w szczególności przepisom o państwowej służbie cywilnej i przepisom dyscyplinarnym dla funkcjonarjuszów państwowych.

Sposób wykonywania administracji drogowej i nadzór nad gospodarką drogową.

§ 12.

Zarządzenia władz państwowych w zakresie administracji dróg państwowych oraz w zakresie wynikającym z art. 9 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 6 z roku 1921, poz. 32) i z § 15 niniejszej instrukcji otrzymuje wydział powiatowy, który jest obowiązany do nich się stosować i jest odpowiedzialny za ich wykonanie.

§ 13.

Zarząd drogowy otrzymuje zarządzenia odnoszące się do wszystkich dróg państwowych i niepaństwowych (§ 12), bezpośrednio od wydziału powiatowego. Za ich wykonanie jest odpowiedzialny kierownik zarządu drogowego.

§ 14.

Kierownik zarządu drogowego jest odpowiedzialny za należyty postęp i wykonanie robót za dobroć użytych materjałów, za ekonomiczne użycie otrzymanych kwot pieniężnych oraz za prawidłowość przedstawianych rachunków i dokonywanych przez siebie lub na swoje zlecenie wypłat.

§ 15.

Nadzór nad całą gospodarką drogową powiatowego związku komunalnego sprawuje właściwy wojewoda (dyrekcja robót publicznych).

§ 16.

Sprawozdania z działalności zarządu drogowego składa kierownik zarządu drogowego wydziałowi powiatowemu.

§ 17.

Wydział powiatowy składa sprawozdania z działalności zarządu drogowego Wojewodzie. W szczególności składa Wojewodzie roczne sprawozdania techniczne i rachunkowe, dotyczące budowy i utrzymania dróg państwowych i niepaństwowych. Sprawozdania roczne należy sporządzać zgodnie z obowiązującemi w tym względzie zarządzeniami Ministerstwa Robót Publicznych.

Przekazywanie funduszów państwowych i rachunkowość zarządu drogowego.

§ 18.

Z funduszów przewidzianych w budżecie Ministerstwa Robót Publicznych na cele drogowe i administracyjne, z wyjątkiem wydatków na uposażenie oraz podróże służbowe i przesiedlenia, będą odpowiednie kwoty przekazywane powiatowemu związkowi komunalnemu za pośrednictwem kasy skarbowej odnośnego powiatu, w ramach otwieranych miesięcznie kredytów. Przekazane kwoty mogą być podejmowane z kasy skarbowej tylko w miarę rzeczywistej potrzeby

na bieżące efektywne wydatki na podstawie asygnaty, podpisanej przez przewodniczącego wydziału powiatowego i kierownika zarządu drogowego.

Powyższe fundusze mogą być użyte tylko na cele, na jakie są przeznaczone. Za prawidłowe użycie tych funduszów odpowiedzialny jest przewodniczący wydziału powiatowego wespół z kierownikiem zarządu drogowego.

Uposażenie oraz koszty podróży i przesiedlenia dla funkcjonarjuszów państwowych z wyjątkiem tych, którzy są opłacani z kredytów rzeczowych, asygnować będzie urząd wojewódzki.

§ 19.

Przy podróżach służbowych otrzymuje personel zarządu drogowego koszty podróży i djety albo od Skarbu Państwa, albo od powiatowego związku komunalnego, zależnie od tego, czy chodzi o drogę państwową, czy samorządową. Jeżeli podróż przedsięwzięto w interesie częściowo dróg państwowych, częściowo dróg samorządowych, koszta ponosi proporcjonalnie Skarb Państwa i powiatowy związek komunalny.

§ 20.

Rachunkowość zarządu drogowego ma być prowadzona w taki sposób, aby można w każdej chwili ujawnić techniczny i finansowy stan robót na drogach państwowych i niepaństwowych, a po ukończeniu robót zestawić operat wykonawczy. Nie naruszając obowiązujących przepisów o kasowości i rachunkowości związków komunalnych, powinien zarząd drogowy prowadzić księgę kasową, księgę inwentarzową, księgę materjałową i księgę rozrachunkową Każda z wymienionych ksiąg ma być prowadzona oddzielnie dla dróg państwowych i niepaństwowych według zasad i wzorów, ustalonych w obowiązujących przepisach rachunkowo-technicznych, wydanych przez Ministerstwo Robót Publicznych.

Dyspozycja majątkiem państwowym.

§ 21.

Z majątku, będącego w posiadaniu państwowych zarządów drogowych, a stanowiącego własność Skarbu Państwa:

a) nieruchomości przechodzą w zarząd i używanie tego powiatoweoo związku komunalnego, na obszarze którego są położone, z wyjątkiem nieruchomości, których administracja należy do wojewodów (§ 2 rozp. Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. Dz. U. R P. Nr. 72, poz 649).

b) ruchomości (tabor roboczy, sprzęty biurowe, instrumenty techniczne, bibljoteka, narzędzia, znajdujące się u dróżników i t. p), z wyjątkiem przyborów kancelaryjnych, przechodzą w zarząd i używanie powiatowych związków komunalnych według zarządzeń Wojewody (dyrekcji robót publicznych),

c) przybory kancelaryjne (pisarskie, rysunkowe, druki i t. p.) przechodzą na własność tego powiatowego związku komunalnego, którego siedziba jest również siedzibą państwowego zarządu drogowego w czasie organizowania nowego zarządu.

§ 22.

Dotychczasowy kierownik państwowego zarządu drogowego sporządzi odpowiednie inwentarze wspomnianych wyżej nieruchomości i ruchomości, z wyjątkiem przyborów kancelaryjnych, z podaniem ceny lub przybliżonej wartości przy każdej pozycji inwentarza i odda protokólarnie:

a) nieruchomości w myśl § 21 lit. a) niniejszej instrukcji,

b) ruchomości, z wyjątkiem przyborów kancelaryjnych, w myśl zarządzeń Wojewody (dyrekcji robót publicznych — § 21 lit. b),

c) przybory kancelaryjne w myśl § 21 lit. c) niniejszej instrukcji.

Przy oddawaniu nieruchomości i ruchomości powiatowym związkom komunalnym protokóły podpisuje imieniem Skarbu Państwa dotychczasowy kierownik państwowego zarządu drogowego, względnie kierownik nowego zarządu drogowego, imieniem zaś odnośnego powiatowego związku komunalnego przewodniczący i dwóch członków wydziału powiatowego. Odpisy protokółów należy przesłać Wojewodzie (dyrekcji robót publicznych).

Inwentarzem należy objąć w szczególności:

a) nieruchomości,

b) tabor roboczy (maszyny, narzędzia, środki przewozowe i t. p) łącznie z maszynami i narzędziami, znajdującemi się na linji (u dróżników, dozorców i t. p.),

c) ruchomości biurowe (sprzęty biurowe, instrumenty techniczne, bibljotekę i t. p.)

Powiatowy związek komunalny winien księgę inwentarzową utrzymywać stale, zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy.

§ 23.

Nieruchomości i ruchomości oddane w zarząd i używanie powiatowego związku komunalnego, pozostają własnością Skarbu Państwa, a przez powiatowy związek komunalny mogą być używane zgodnie z przeznaczeniem, przyczem maszyny i narzędzia (tabor roboczy) mogą być używane tak na drogach państwowych, jako też niepaństwowych Nieruchomości te i ruchomości powiatowy związek komunalny obowiązany będzie zwrócić Skarbowi Państwa na każde żądanie.

Imieniem Skarbu Państwa dysponuje powyższemi nieruchomościami i ruchomościami Wojewoda (dyrekcja robót publicznych), który ma prawo każdego czasu zażądać zwrotu tych nieruchomości i ruchomości.

§ 24

Powiatowy związek komunalny wykonywa roboty te na drogach państwowych, jakoteż, niepaństwowych własnym taborem roboczym oraz otrzymanym do użytku taborem roboczym, stanowiącym własność Skarbu Państwa.

Dostarczenie lokalu i t. p.

§ 25.

Zarząd drogowy może być umieszczony w lokalu zajmowanym dotychczas przez państwowy zarząd drogowy, o ile tenże znajdował się w budynku państwowym i używać urządzenia biurowego, stanowiącego własność Skarbu Państwa, a oddanego do użytku powiatowego związku komunalnego. W razie braku takiego lokalu, winien powiatowy związek komunalny własnym kosztem i staraniem dostarczyć dla zarządu drogowego odpowiedniego lokalu z potrzebnem urządzeniem biurowem, lokal ten oświetlać, opalać i utrzymywać w należytem stanie oraz dostarczać odpowiednich pracowników kancelaryjnych i służby, jak również materjałów biurowych (przyborów do pisania, rysowania i t. p.).

Natomiast Ministerstwo Robót Publicznych przekaże powiatowemu związkowi komunalnemu część swoich kredytów na powyższe cele przeznaczonych, odpowiednio do stosunku wysokości wydatków na cele dróg państwowych i niepaństwowych.

Przepisy końcowe.

§ 26.

O ile do wykonania specjalnych robót drogowych powołane zostaną odrębne organy, roboty takie nie będą objęte działalnością powiatowego związku komunalnego.

§ 27.

Minister Robót Publicznych może zlecić zarządom drogowym również wykonywanie innych czynności, sprawowanych dotychczas przez państwowe zarządy drogowe i unormować zależność służbową kierownika zarządu drogowego w takich sprawach w sposób odmienny, niż przewiduje niniejsza instrukcja.

z 4 września Nr. 203. Rok 1928

Poz. 457. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 458. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1928 r. w sprawie statutu izby rzemieślniczej w Łucku.

z 5 września Nr. 204. Rok 1928

Poz. 459. Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 27 sierpnia 1928 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 10 sierpnia 1928 r. mocy obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu ceramicznego w województwie poznańskiem z wyłączeniem m. Bydgoszczy i Inowrocławia oraz powiatów bydgoskiego i inowrocławskiego, szubińskiego i wyrzyskiego.

Poz. 460. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 461. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 462. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Ryczywole.

Poz. 463. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Szamotułach.

z 6 września Nr. 205. Rok 1928

Poz. 464. Obwieszczenie Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministrem Rolnictwa oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 31 sierpnia 1928 r. o uzupełnieniu wykazu rafineryj, uprawnionych do sprowadzania olejów roślinnych w stanie nieskażonym.

Poz. 465. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 30 sierpnia 1928 r. o utworzeniu nadleśnictwa Zagnańsk.

Poz. 466. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 25 maja 1928 r. (osada rent. Iłowo).

Poz. 467. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 468. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 7 września Nr. 206 Rok 1928

Poz. 469. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie uzupełnienia statutu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Na podstawie art 13 i 15 dekretu o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. Pr. Kr. P. Nr. 1, poz. 1), zarządza się, co następuje:

§ 1.

W statucie organizacyjnym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zatwierdzonym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1926 r. („Monitor Polski" Nr. 158, poz. 45) i uzupełnionym rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1927 r. („Monitor Polski" Nr. 31, poz. 69) i z dnia 29 sierpnia 1927 r. („Monitor Polski" Nr. 209, poz. 537) wprowadza się następujące zmiany:

1) Ustęp pierwszy § 7 otrzymuje następujące brzmienie:

Departament IV Administracyjny składa się z 3 wydziałów: Wydziału Praw Stanu Cywilnego i Praw Obywatelskich, Wydziału Porządku Publicznego, Wydziału Administracyjnego oraz Centralnego Biura Filmowego.

2) Jako ustęp piąty § 7 dodaje się następujące postanowienie:

„Centralne Biuro Filmowe" obejmuje sprawy cenzury i propagandy filmowej oraz współdziałania z innemi Ministerstwami w sprawach, dotyczących kinematografji, a w szczególności w sprawach:

a) produkcji, przywozu i wywozu filmów,

b) celnych,

c) podatkowych,

d) propagandy państwowej, oświatowej i społecznej oraz inicjatywa w tych sprawach.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 470. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie utworzenia Rady Filmowej.

Na podstawie art. 15 i 18 dekretu o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. Pr. Kr. P. Nr. 1, poz. 1), zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych tworzy się Radę Filmową.

Rada Filmowa powołana jest do wydawania opinji w sprawach dotyczących kinematografji, a wchodzących w zakres działania Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Rada Filmowa składa się z przedstawicieli władz państwowych oraz obywateli zainteresowanych w produkcji i wyświetlaniu filmów, tudzież znawców kinematografji.

Członków Rady Filmowej powołuje Minister Spraw Wewnętrznych, przyczem, o ile chodzi o przedstawicieli władz państwowych, powołanie następuje w porozumieniu z właściwą władzą naczelną.

Liczbę członków Rady Filmowej oraz sposób jej działania określi Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 471. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 472. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 8 września Nr. 207 Rok 1928

Poz. 473. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie uzupełnienia składu Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia przy Ministrze Spraw Wewnętrznych.

Na podstawie art. 13, 15 i 18 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. Pr. Kr. Pol. Nr. 1, poz. 1) oraz na podstawie art. 1 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. Pr. P. P. Nr. 63, poz. 371) i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 86) zarządza się, co następuje:

§ 1.

W skład Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia przy Ministrze Spraw Wewnętrznych wchodzą, oprócz członków, wymienionych w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1926 r. („Monitor Polski" Nr. 18 poz. 52) w brzmieniu rozp. R. Min. z dn. 18.XI.27 r. („Monitor Polski" Nr. 281, poz. 771) członkowie następujący:

1. Przedstawiciel Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Warszawskiego.

2. Dwaj członkowie, Powołani przez Ministra Spraw Wewnętrznych, jeden z pośród znawców spraw zawodu aptekarskiego, drugi z posród znawców spraw przemysłu chemiczno-farmaceutycznego.

Postanowienia § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1926 r. („Monitor Polski" Nr. 18, poz. 52) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 18 listopada 1927 r. („Monitor Polski" Nr. 281, poz. 771), dotyczące ustanowienia zastępców członków Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia przy Ministrze Spraw Wewnętrznych, mają zastosowanie także w stosunku do członka-przedstawiciela Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Warszawskiego.

§ 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 474. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 5 września 1928 r. w sprawie mianowania radców do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.

Poz. 475. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

Poz. 476. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 10 września Nr. 208 Rok 1928

Poz. 477. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 sierpnia 1928 r. — (o uzupełnieniu, wykazu specyfików farmaceutycznych, dozwolonych do sprzedaży w drogerjach).

Poz. 478. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dn. 3 września 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Barcinie.

z 11 września Nr. 209 Rok 1928

Poz. 479. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 31 sierpnia 1928 r.

Poz. 480. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1928 r. Nr. I. 13834/2/28 w sprawie stypendjów, udzielanych studentom Szkół Akademickich na rok szkolny 1928/29.

Poz. 481. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dnia 25 maja 1928 r. (os. rent. Witowice Nr. 45).

12 września Nr. 210 Rok 1928

Poz. 482. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. o uznaniu statutu Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego nie posiadającego hierarchji duchownej.

Na podstawie art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o stosunku Państwa Wschodniego do Kościoła Staroobrzędowego, nie posiadającego hierarchji duchownej (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 363) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Uznaje się na całym obszarze Państwa załączony do rozporządzenia niniejszego statut Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego, nie posiadającego hierarchji duchownej, złożony przez reprezentację prawną tegoż Kościoła.

§ 2.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z zainteresowanemi Ministrami.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. poz. 482.

STATUT

Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego, nie posiadającego hierarchji duchownej.

I. Zasady Ogólne.

§ 1.

Wschodni Kościół Staroobrzędowy, nie posiadający hierarchji duchownej, rządzi się w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami swego prawa kanonicznego i niniejszym statutem, stanowi część Powszechnego Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego oraz posiada ustrój i własny zarząd wewnętrzny autonomiczny i niezależny od władz, mających swą siedzibę poza granicami Państwa.

§ 2.

Źródłami prawa kanonicznego Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego, nie posiadającego hierarchji duchownej, są:

1) Słowo Boże, zawarte w Piśmie Świętem lub Biblji.

2) Tradycje Święte, czyli niepisane Słowo Boże, które są zawarte:

a) w Prawidłach Świętych Apostołów,

b) w kanonach siedmiu powszechnych i dziewięciu prowincjonalnych Soborów,

c) w Prawidłach Kanonicznych Ojców Św. przyjętych przez Sobory Powszechne,

d) w przepisach kościelnych, dotyczących odprawiania nabożeństw oraz statutów klasztornych, uświęconych tradycją Św. Kościoła.

II. Ogólnopolski Sobór.

§ 3.

Zwierzchnią władzę Kościoła sprawuje Ogólnopolski Sobór jego wyznawców.

§ 4.

Ogólnopolski Sobór wyznawców Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego zwołuje Naczelna Rada Staroobrzędowców, przyczem miejsce i czas zwołania Soboru określa się: 1) przez uchwałę poprzedniego Soboru, 2) przez uchwałę Naczelnej Rady Staroobrzędowców, 3) na żądanie nie mniej, niż $^1/_3$ wszystkich gmin staroobrzędowych, zatwierdzonych przez Naczelną Radę Staroobrzędowców i 4) po każdorazowym upływie 5-cio letniego okresu, na który wybierane są Naczelna Rada Staroobrzędowców, Sąd Duchowny i Komisja Rewizyjna.

§ 5.

W ogólnopolskim Soborze wyznawców Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego biorą udział w charakterze członków z prawem głosu decydującego:

a) wszyscy duchowni poszczególnych gmin z tytułu swego stanowiska,

b) pełnomocnicy gmin staroobrzędowych. znajdujących się w granicach Państwa.

§ 6.

Pełnomocnicy gmin staroobrzędowych wybierani są na Walnych Zgromadzeniach członków danej gminy z zachowaniem następujących warunków: gminy liczące do 500 członków wybierają jednego pełnomocnika, gminy liczące od 500 — 1000 członków — dwóch, od 1000 — 1500 — trzech i t. d., licząc na każdych 500 członków gminy jednego pełnomocnika. W liczbie osób upełnomocnionych mogą być także i duchowni.

§ 7.

Dla prawomocności uchwał Ogólnopolskiego Soboru wymagany jest udział w nim pełnomocników przynajmniej połowy wszystkich legalnie utworzonych gmin.

§ 8.

W razie nieprzybycia na Sobór niezbędnej liczby pełnomocników gmin (§ 7), Naczelna Rada Staroobrzędowców w okresie najbliższych 6 miesięcy zwołuje na tychże podstawach nowy Ogólnopolski Sobór (§ 5, 6 i 7).

W wypadku niedojścia do skutku Soboru stosownie do § 4 p. 4 Naczelna Rada Staroobrzędowców, Sąd Duchowny i Komisja Rewizyjna spełniają nadal swe obowiązki aż do wyboru nowego składu tych instytucyj.

§ 9.

Naczelna Rada Staroobrzędowców ogłasza w drodze jaknajszerszej publikacji o każdym mającym nastąpić Ogólnopolskim Soborze, nie później jednak, jak na 6 tygodni przed dniem zwołania Soboru. Naczelna Rada ponosi odpowiedzialność za niezawiadomienie poszczególnych gmin we właściwym czasie.

§ 10.

Do kompetencji Ogólnopolskiego Soboru należą następujące sprawy: 1) decydowanie w sprawach wiary i moralności oraz w sprawach wewnętrznego zarządu Kościoła Staroobrzędowego, 2) przedstawianie władzom państwowym potrzeb i postulatów wyznawców Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego w dziedzinie społeczno - religijnej, oświatowej i miłosierdzia chrześcijańskiego, 3) wybór prezesa i członków Naczelnej Rady Staroobrzędowców, 4) wybór członków Sądu Duchownego, 5) wybór członków Komisji Rewizyjnej Naczelnej Rady Staroobrzędowców, 6) ustanawianie zasad budżetowania i zatwierdzanie sprawozdań rachunkowych Naczelnej Rady Staroobrzędowców.

§ 11

Na Ogólnopolskim Soborze wybiera się bezwzględną większością przewodniczącego Soboru, trzech jego zastępców i sekretarza generalnego, którego zadaniem jest prowadzenie protokółu obrad Soboru, jak również całego Sekretarjatu Soboru.

§ 12.

Do obowiązków przewodniczącego Ogólnopolskiego Soboru należy czuwanie nad ogólnym porządkiem obrad Soboru i kierownictwo obradami.

Przewodniczący ma prawo przerwania posiedzenia Soboru w wypadku zakłócenia obrad przez kogokolwiek z uczestników Soboru.

§ 13.

Uchwały we wszelkich sprawach, podlegających Ogólnopolskiemu Soborowi, zapadają bezwzględną większością głosów; głosowanie tajne odbywa się tylko na skutek zarządzenia przewodniczącego Soboru, albo na żądanie niemniej niż 10 uczestników Soboru.

§ 14.

Protokóły Soboru i jego uchwały winny być podpisane przez przewodniczącego, sekretarza generalnego oraz tych członków Soboru, którzy sobie będą tego życzyli. Uchwały Soboru zyskują w kwestjach wiary i moralności moc obowiązującą z chwilą ich ogłoszenia przez Naczelną Radę Staroobrzędowców w sposób, wskazany przez uchwałę Soboru.

Uchwały nie dotyczące wiary i moralności Sobór przekazuje do ogłoszenia Naczelnej Radzie Staroobrzędowców, która przed dokonaniem ogłoszenia upewnia się, czy Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nie podnosi przeciw treści uchwał sprzeciwu,

III. Naczelna Rada Staroobrzędowców, Sąd Duchowny, Komisja Rewizyjna i Archiwum.

§ 15.

Naczelna Rada Staroobrzędowców, wybierana przez Ogólnopolski Sobór wyznawców Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego, zarządza wszystkiemi sprawami bieżącemi Kościoła, wykonywa uchwały Ogólnopolskich Soborów, występuje wobec władz państwowych w imieniu Soboru i Kościoła, komunikuje Soborowi sprawy przez Radę nierozstrzygnięte, zwołuje Ogólnopolskie Sobory i zjazdy miejscowe, poświęcone zagadnieniom specjalnym, oraz określa terminy Sądu Duchownego.

§ 16.

Naczelna Rada Staroobrzędowców posiada w imieniu Kościoła, jako mającego osobowość prawną, prawo: 1) nabywania i zbywania majątku ruchomego i nieruchomego, 2) zawierania umów i zaciągania zobowiązań.

§ 17.

Naczelna Rada Staroobrzędowców składa się: z prezesa, 14 członków i 6 zastępców, wybieranych przez Ogólnopolski Sobór na lat 5. Naczelna Rada Staroobrzędowców ze swego grona wybiera dwóch wiceprezesów oraz sekretarza. Członkami Naczelnej Rady Staroobrzędowców mogą być tylko obywatele polscy, mający ukończonych lat 21, nieposzlakowani pod względem moralnym i politycznym oraz używający w pełni praw cywilnych.

§ 18.

Członkowie Naczelnej Rady Staroobrzędowców przed objęciem urzędowania winni uzyskać u Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uznanie swego wyboru i złożyć przysięgę wobec duchownego na ręce tego Ministra, lub na ręce urzędnika przez niego delegowanego według roty następującej:

„Obiecuję i przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu na Sw. Ewangelję, że na powierzonym mi urzędzie członka naczelnej Rady Staroobrzędowców będę sumiennie spełniać swe obowiązki zgodnie z pismem Swiętem i Sw. Kanonami Kościoła i z postanowieniami Zwierzchnej Władzy Duchownej Kościoła w Polsce oraz z prawem Rzeczypospolitej Polskiej, że będę wiernym jej obywatelem i że będę przestrzegać sprawiedliwości, bezinteresowności we wszystkich sprawach Naczelnej Radzie podlegających.

Na potwierdzenie mej przysięgi całuję krzyż i Słowa Zbawiciela mego Amen".

§ 19.

Organem wykonawczym Naczelnej Rady Staroobrzędowców jest Prezydjum Rady w składzie: prezesa, wybranego przez Sobór, oraz wybranych przez Radę z pośród jej członków: wiceprezesa, sekretarza i 3 członków.

Wszelkiego rodzaju pisma, akty, zobowiązania i czeki, wydawane w imieniu Naczelnej Rady, wymagają podpisów prezesa) w jego zastępstwie wiceprezesa) i sekretarza Rady.

§ 20.

Siedzibą Naczelnej Rady Staroobrzędowców jest m. Wilno.

§ 21.

Wszystkie uchwały Naczelnej Rady Staroobrzędowców zapadają zwykłą większością głosów.

§ 22.

Posiedzenia zwykłe Naczelnej Rady Staroobrzędowców odbywają się nie mniej, niż 2 razy do roku, a nadzwyczajne są w miarę potrzeby zwoływane przez Prezydjum Naczelnej Rady Staroobrzędowców.

§ 23.

Zebrania Naczelnej Rady Staroobrzędowców są prawomocne przy obecności najmniej połowy członków Rady.

§ 24.

Do obowiązków Naczelnej Rady Staroobrzędowców w stosunku do władz państwowych należy: 1) powiadomienie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i właściwego Wojewody o zwoływanych Ogólnopolskich Soborach, 2) komunikowanie wojewódzkim władzom administracji ogólnej o utworzeniu lub rozwiązaniu gminy wyznaniowej, o wyborzę lub ustąpieniu duchownych i ich zatwierdzeniu, 3) przedstawianie odpowiednim władzom przyjętych przez Naczelną Radę planów mających się budować przez gminy wyznaniowe cerkwi, dzwonnic i innych gmachów służących potrzebom gmin, 4) porozumiewanie się z odpowiedniemi władzami w sprawach zasiłków materjalnych, udzielanych przez Skarb Państwa Naczelnej Radzie Staroobrzędowców na potrzeby Wchodniego Kościoła Staroobrzędowego, jak również składanie zgodnie z przepisami ogólnemi sprawozdań właściwym władzom z wydatkowania tych zasiłków.

§ 25.

Do rozpatrywania, opinjowania i rozstrzygania bieżących spraw kanonicznych, religijnych i religijno-moralnych powołany jest Sąd Duchowny, działający na podstawie i według prawa kanonicznego oraz następujących zasad:

a) Sąd Duchowny składa się z 12 członków i 3 zastępców wybieranych przez Ogólnopolski Sobór z pośród osób duchownych na lat 5,

b) wybrani członkowie tworzą 2 samodzielne składy Sądu po 6 osób w każdym, przyczem członkowie Sądu Duchownego po wyborze ich przez Sobór sami ustalają personalny udział w obydwóch składach Sądu,

c) wszystkie sprawy, podlegające decyzji Sądu Duchownego, przedkłada Sądowi Naczelna Rada Staroobrzędowców. Osoby zainteresowane składają podania, odwołania oraz skargi do Sądu Duchownego za pośrednictwem Naczelnej Rady na piśmie, wnosząc na rzecz Naczelnej Rady opłatę, ustaloną przez Ogólnopolski Sobór,

d) terminy posiedzeń Sądu Duchownego określa Naczelna Rada Staroobrzędowców, zawiadamiając członków jednego z dwóch składów sądu specjalnemi powiadomieniami na 30 dni przed rozpoczęciem obrad,

e) posiedzenia Sądu Duchownego uważane są za prawomocne przy udziale nie mniej 4 członków Sądu,

f) z liczby obecnych na posiedzeniu członków Sądu wybiera się przewodniczącego obecnego składu Sądu,

g) decyzje Sądu Duchownego są prawomocne przy ich jednogłośnem powzięciu przez członków Sądu. Sprawy jednogłośnie nierozstrzygnięte przez jeden skład Sądu podlegają ponownemu rozpatrzeniu w drugim składzie lub zostają przedłożone do ostatecznego rozstrzygnięcia Ogólnopolskiemu Soborowi,

h) prawomocne decyzje Sądu Duchownego ogłasza Naczelna Rada Staroobrzędowców w sposób przez nią ustalony,

i) Naczelnej Radzie przysługuje prawo poddać wyroki zapadłe w jednym składzie Sądu re-

wizji i ponownemu zawyrokowaniu przez drugi skład tegoż Sądu lub przedłożyć sprawę do ostatecznego rozstrzygnięcia najbliższemu Ogólnopolskiemu Soborowi,

k) wydatki, związane ze zwołaniem Sądu Duchownego, ponosi Naczelna Rada Staroobrzędowców.

§ 26.

W celu kontroli sprawozdań kasowych, które Naczelna Rada Staroobrzędowców składa na Ogólnopolskich Soborach, Sobór wybiera Komisję Rewizyjną, złożoną z 3—5 osób oraz 3 zastępców na 5 lat. Komisja Rewizyjna zbiera się co roku.

Członkowie Naczelnej Rady Staroobrzędowców nie mogą być jednocześnie członkami Komisji Rewizyjnej.

§ 27.

Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego.

§ 28

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy sprawdzanie sprawozdań kasowych i stanu kasy Naczelnej Rady. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, zaopatrzone podpisami jej członków i obecnych przy sprawdzaniu kasy członków Naczelnej Rady, przedkłada się w celu zatwierdzenia Ogólnopolskiemu Soborowi.

§ 29.

Wydatki na utrzymanie Naczelnej Rady Staroobrzędowców pokrywa się ze źródeł, określonych przez Ogólnopolski Sobór, jak również z zasiłków, otrzymywanych ze skarbu Państwa.

§ 30.

Naczelna Rada Staroobrzędowców posiada pieczęć i oznakę, zatwierdzone przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 31.

Przy Naczelnej Radzie Staroobrzędowców istnieje archiwum, w którem mają być przechowywane odpisy ksiąg stanu cywilnego wszystkich gmin staroobrzędowych w Polsce.

§ 32.

Naczelna Rada Staroobrzędowców przekazuje swe prawa i obowiązki nowoobranej Naczelnej Radzie Staroobrzędowców, ktorej też obowiązana jest przekazać wszystkie sprawy i sumy pieniężne w terminie 30-dniowym.

IV. Staroobrzędowe gminy wyznaniowe.

§ 33.

Gminy wyznaniowe tworzy społeczność osób wyznania staroobrzędowego na danym terenie, mająca na celu zaspokojenie swych potrzeb religijnych i religijno-oświatowych, moralnych i miłosierdzia chrześcijańskiego.

§ 34.

Członkami gminy są:

a) wszystkie osoby należące do gmin staroobrzędowych, utworzonych przed dniem 25 kwietnia 1928 r. i zarejestrowanych przez odnośnych wojewodów,

b) osoby, zapisane w księdze stanu cywilnego odnośnej gminy staroobrzędowej.

c) osoby wyznania staroobrzędowego, które wyraziły chęć należenia do danej gminy i zostały przyjęte do niej przez duchownego tejże gminy.

W wypadku odmówienia przyjęcia do gminy, osobie nieprzyjętej przysługuje prawo odwołania się do Sądu Duchownego.

§ 35.

Osoby wyznania staroobrzędowego, pragnąc utworzyć gminę dla wyżej wskazanych celów (§ 33), zgłaszają o tem pisemną deklarację do Naczelnej Rady Staroobrzędowców. Deklaracja ta winna być podpisana nie mniej niż przez 50 osób pełnoletnich wyznania staroobrzędowego.

§ 36.

W deklaracji o utworzeniu gminy należy wskazać:

a) nazwę i teren działania mającej się utworzyć gminy,

b) miejscowość istniejącej lub projektowanej świątyni, domu modlitwy lub innego odpowiedniego pomieszczenia,

c) imiona, imiona rodziców i nazwiska oraz miejsce zamieszkania osób podpisujących deklarację.

§ 37.

Naczelna Rada Staroobrzędowców rozpatruje deklarację o utworzeniu nowej gminy i w razie potrzeby żąda wiadomości dodatkowych od osób, które ją złożyły, a następnie decyduje o zatwierdzeniu gminy oraz komunikuje o decyzji swej odnośnym wojewódzkim władzom administracji ogólnej w celu dokonania rejestracji.

§ 38.

W wypadku, gdy deklaracja jest podpisana mniej niż przez 50 pełnoletnich osób, Naczelna Rada Staroobrzędowców może zatwierdzić gminę jedynie po uprzedniem porozumieniu z odnośnym wojewodą.

§ 39.

Od chwili zarejestrowania gminy przez odnośnego wojewodę korzysta ona ze wszystkich przysługujących jej uprawnień.

§ 40.

W wypadkach zachodzących zmian w okolicznościach warunkujących działalność gminy, a wspomnianych w § 36 (lit. a i b) zmiany te zatwierdza się w sposób, określony w § 37.

§ 41.

Gminy zarejestrowane posiadają prawo:

a) wybierać duchownych,

b) wybierać pełnomocników na Ogólnopolskie Sobory (§ 5 i 6),

c) budować świątynie i domy modlitwy, zakładać cmentarze, otwierać zakłady dobroczynności i instytucje oświatowe,

d) nabywać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomy w celu urzeczywistnienia zadań gminy,

e) zawierać umowy, zaciągać zobowiązania i przyjmować ofiary, jak również występować wobec sądu.

Instytucje oświatowe i filantropijne oraz cmentarze może otwierać gmina z zachowaniem odpowiednich w tym przedmiocie przepisów prawnych.

Majątek, ofiarowany na rzecz gminy na cele specjalne, nie może być pozbyty ani też użyty na jakikolwiek inny cel.

§ 42.

Gminą rządzi Walne Zgromadzenie jej członków i wybrana przez to Zgromadzenie Rada Gminy.

§ 43.

W razie rozwiązania gminy i w wypadku nieokreślenia przez Walne Zgromadzenie sposobu likwidacji jej majątku, po zaspokojeniu długów majątek ten przechodzi do dyspozycji Naczelnej Rady Staroobrzędowców jako własność Kościoła.

Świątynie i domy modlitwy, jak również obrazy i księgi liturgiczne oraz naczynia i inne przedmioty kultu nie mogą iść na zaspokojenie długów gminy.

A. Walne Zgromadzenie.

§ 44.

Walne zgromadzenie zwołuje Rada Gminy: 1) według swego uznania, nie mniej jednak, niż raz do roku. 2) na żądanie pisemne, zgłoszone przez 1/10 liczby członków gminy i 3) na żądanie Naczelnej Rady Staroobrzędowców.

W wypadkach, przewidzianych w p. 2 i 3, Walne Zgromadzenie winno być zwołane w przeciągu 3 tygodni po otrzymaniu żądania.

Pierwsze Walne Zgromadzenie (Konstytucyjne) zwołują osoby, które podpisały deklarację o utworzeniu gminy.

§ 45.

O zwołaniu Walnego Zgromadzenia duchowny ogłasza w niedzielę lub w dniu świątecznym nie później, niż na dwa tygodnie przed dniem Walnego Zgromadzenia. Ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zgromadzenia, zaopatrzone podpisem Prezesa Gminy, wywiesza się na drzwiach świątyni.

§ 46.

Na Walnem Zgromadzeniu ma prawo głosu każdy pełnoletni członek gminy oprócz osób, co do których Rada Gminy stwierdziła, że zalegają z ustanowionemi opłatami na rzecz swojej gminy wyznaniowej (§ 47 lit. j.) lub na rzecz Naczelnej Rady Staroobrzędowców, oraz osób, pozbawionych prawa głosu przez Walne Zgromadzenie (§ 47 lit. e).

O udziale w Walnem Zgromadzeniu i w Radzie Gminy kobiet z prawem głosu decydującego rozstrzyga Walne Zgromadzenie.

§ 47.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:

a) wybór duchownych,

b) wybór prezesa i członków Rady Gminy oraz Komisji Rewizyjnej,

c) uchwalanie wniosków o zwalnianiu z zajmowanego stanowiska osób, wskazanych w lit. a),

d) zwalnianie z zajmowanego stanowiska osób, wskazanych w lit. b),

e) uchwalanie o pozbawieniu członka gminy prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu,

f) wybór pełnomocników gminy na Ogólno polskie Sobory,

g) zatwierdzanie rocznego bilansu wydatków i dochodów,

h) kontrola działalności Rady Gminy,

i) nabywanie i zbywanie majątku gminy, a także przyjmowanie ofiar,

j) ustanawianie opłat od członków gminy,

k) zmiana warunków działalności gminy (§ 40),

l) decyzje o zaciąganiu pożyczek przez gminę,

m) decyzje o otwieraniu przy gminach instytucyj dobroczynnych i oświatowych (§ 41 ust. 2) oraz opracowywanie ich statutów i określanie sposobu administrowania,

n) decyzje w sprawie budowy świątyń i innych budynków gminy oraz o środkach na ten cel, przyczem plany projektowanych budowli winne być złożone Naczelnej Radzie Staroobrzędowców, która w razie przyjęcia planów przesyła je właściwym władzom budowlanym do zatwierdzenia. Uchwały Walnego Zgromadzenia Gminy, dotyczące spraw, wskazanych w lit. a, b, c, d, j, k, l, podlegają zatwierdzeniu ich przez Naczelną Radę Staroobrzędowców.

§ 48.

Walne Zgromadzenia są ważne przy obecności nie mniej niż $^{1}/_{3}$ członków gminy, mających prawo głosu. Jeżeli Walne Zgromadzenie nie dojdzie do skutku w oznaczonym terminie z powodu nieprzybycia oznaczonej przez statut liczby członków gminy, wówczas zostaje zwołane następne w terminie dwutygodniowym. Zgromadzenie drugie ważne jest bez względu na liczbę przybyłych członków gminy.

Sprawy przewidziane w lit. a, b, c, d, e, f, § 47, rozstrzygane są większością $^{2}/_{3}$ głosów członków, uczestniczących w Zgromadzeniu z prawem głosu; pozostałe sprawy rozstrzyga się zwykłą większością. Głosowanie tajne odbywa się na żądanie conajmniej 5 członków Zgromadzenia.

§ 49.

Obradami kieruje przewodniczący Zgromadzenia, wybierany większością głosów; pod jego kierownictwem wybrany sekretarz sporządza pro-

tokół Zgromadzenia, który podpisują przewodniczący i ci członkowie Zgromadzenia, którzy będą sobie tego życzyli.

Członkowie Zgromadzenia, którzy nie zgadzają się z uchwałą większości Zgromadzenia, mogą zamieszczać w protokóle swoje vota separata. Odpisy uchwał oraz innych aktów Zgromadzenia przekazuje się Naczelnej Radzie Staroobrzędowców.

Przewodniczącym Zgromadzenia nie może być prezes lub członek Rady przy omawianiu spraw, związanych z zajmowanem stanowiskiem, jak również przy omawianiu rocznych sprawozdań i bilansów gminy.

§ 50.

Skargi na nieprawne uchwały Walnego Zgromadzenia wnosi się do Naczelnej Rady Staroobrzędowców.

B. Rada Gminy

§ 51.

Do Rady Gminy wchodzą:

a) duchowny gminy z tytułu swego stanowiska po wyrażeniu na to swej zgody, a jeżeli jest ich kilku w danej gminie, to najstarszy wiekiem,

b) nie mniej niż 5 osób, wliczając Prezesa Rady, posiadających obywatelstwo polskie i mających prawo głosu na Walnem Zgromadzeniu.

Radę Gminy wybiera się na okres lat 3.

§ 52.

Rada Gminy wybiera ze swego grona wiceprezesa, sekretarza i skarbnika na okres trzech lat. Osoby te razem z prezesem, wybieranym przez Walne Zgromadzenie, tworzą Prezydjum Rady Gminy.

§ 53.

Do ważności uchwał Rady potrzeba conajmniej połowy członków Rady Gminy, w tem jej przewodniczącego, oraz bezwzględnej większości głosów.

§ 54.

Do obowiązków Rady Gminy należy:

a) wprowadzanie w życie postanowień Walnych Zgromadzeń,

b) przekazywanie Naczelnej Radzie Staroobrzędowców odpisów uchwał, protokółów i innych aktów Walnych Zgromadzeń Gminy, przyczem uchwały o wyborze duchownych, członków Rady i Komisji Rewizyjnej winny być przedstawione z podpisami osób wybranych,

c) sporządzanie budżetów i prowadzenie rachunkowości,

d) utrzymywanie świątyń i domów modlitwy, cmentarzy, instytucyj filantropijnych lub innych,

e) opieka nad majątkiem ruchomym i nieruchomym gminy oraz administrowanie tym majątkiem,

f) przyjmowanie ofiar na rzecz gminy i jej instytucyj, ściąganie uchwalonych opłat,

g) sporządzanie wszelkiego rodzaju umów aktów oraz przyjmowanie i zwalnianie pracowników gminy.

Wszelkiego rodzaju pisma, akty, zobowiązania i czeki, wydawane w imieniu gminy, wymagają podpisów prezesa (w jego zastępstwie wiceprezesa) i sekretarza.

§ 55.

W razie stwierdzenia szkodliwej dla dobra Kościoła i Państwa lub karygodnej działalności członka Rady Gminy, Naczelnej Radzie Staroobrzędowców przysługuje prawo zawieszenia takiego członka w czynnościach urzędowych.

§ 56.

Gmina posiada pieczęć i oznakę, ustalone przez Ogólnopolski Sobór i zatwierdzone w sposób, przewidziany w § 30.

V. Duchowni Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego.

§ 57.

Dla odprawiania nabożeństw i spełniania innych potrzeb religijnych, gminy wybierają duchownych (§ 47). Z pośród wybranych osób nie mogą być zatwierdzone przez Naczelną Radę Staroobrzędowców na stanowiska duchownych:

a) osoby nie odpowiadające wymaganiom kanonicznym,

b) osoby nie posiadające obywatelstwa polskiego i nie władające językiem polskim.

c) osoby, które nie osiągnęły 35 lat życia,

d) osoby, uznane przez sąd za winne zbrodni lub czynów karygodnych, pochodzących z chęci zysku lub uwłaczających moralności,

e) osoby, zasądzone za czyny występne, pociągające za sobą pozbawienie albo ograniczenie praw,

f) osoby, co do których toczy się śledztwo z oskarżenia o czyny zbrodnicze,

g) osoby, których działalność jest sprzeczna z bezpieczeństwem Państwa, i

h) osoby ubezwłasnowolnione, aż do czasu ustania przyczyny ubezwłasnowolnienia.

§ 58.

W celu uzyskania praw i przywilejów, przysługujących osobom duchownym, osoby wybrane na te stanowiska muszą uzyskać zatwierdzenie Naczelnej Rady Staroobrzędowców.

Przed zatwierdzeniem obranego duchownego, Naczelna Rada Staroobrzędowców upewnia się u właściwego wojewody czy władze państwowe nie podnoszą sprzeciwu przeciw osobie kandydata. Brak odpowiedzi wojewody w ciągu dni 30 upoważnia Naczelną Radę do zatwierdzenia wyboru duchownego.

§ 59.

Duchowni mają prawo nosić szaty duchowne, ustalone w porozumieniu z Ministrem Wyznań

Religijnych i Oświecenia Publicznego, urządzać procesje religijne, uroczystości kościelne i t. d.

§ 60.

Stosunek duchownych staroobrzędowych do władz państwowych i prawa określa się według słów Chrystusa:

„oddajcie co jest Boskiego Bogu, a co jest cesarskiego cesarzowi“ (Mat. XXII—21), oraz prawideł Św. Apostołów, nakazujących posłuszeństwo i wierność wobec władz; w działalności swej pasterskiej kierować się oni będą słowami zawartemi w listach Św. Piotra Apostoła, nakazujących nauczać powierzonych swej pieczy wiernych posłuszeństwa wobec władz dla Boga (List św. Piotra Apostoła) i wychowywać ich na dobrych chrześcijan i prawych obywateli Państwa (List św. Piotra do Rzymian 111).

§ 61.

Zawieszenie duchownego w czynnościach duchownych, usunięcie od prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, oraz pozbawienie duchownego wszelkich praw i przywilejów, wynikających z art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o stosunku Państwa do Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego, nie posiadającego hierarchji duchownej, nastepuje mocą zarządzenia Naczelnej Rady Staroobrzędowców:

a) bądź na żądanie wojewody (art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o stosunku Państwa do Wschodniego Kościoła Staroobrzędowego);

b) bądź w razie stwierdzenia przez Naczelną Radę Staroobrzędowców dopuszczenia się przez duchownego czynów karygodnych;

c) bądź w razie zatwierdzonej przez Naczelną Radę Staroobrzędowców uchwały Walnego Zgromadzenia odnośnej gminy o zwolnieniu duchownego (§ 47);

d) bądź w razie wyroku Sądu Duchownego;

e) bądź w razie prawomocnego wyroku sądów państwowych w wypadku popełnienia przez duchownego czynów, przewidzianych w lit. d, e, f, i g, oraz w wypadku lit. h § 57.

Naczelnej Radzie Staroobrzędowców przysługuje prawo tymczasowego zawieszenia w czynnościach duchownych, co do których dochodzenie jest jeszcze w toku, i przed ostatecznemi ustaleniami, przewidzianemi w paragrafie niniejszym.

§ 62.

Pozbawienie kanonicznych duchownych praw duchownego następuje na podstawie: 1) wyroku Sądu Duchownego, oraz 2) uchwały Ogólnopolskiego Soboru.

Wyroki te i uchwały te podlegają ogłoszeniu przez Naczelną Radę Staroobrzędowców (§ 25, lit. h).

§ 63.

Każdy duchowny może jednocześnie być nauczycielem religji we wszystkich szkołach swej gminy wyznaniowej, w których pobierają naukę dzieci wyznania staroobrzędowego.

Upoważnienie do wykładania religji otrzymują duchowni od Naczelnej Rady Staroobrzędowców. W razie potrzeby, upoważnienia takie mogą otrzymywać pobożne osoby świeckie.

§ 64.

Do obowiązku zatwierdzonych duchownych należy prowadzenie ksiąg stanu cywilnego osób wyznania staroobrzędowego, przyczem mogą oni otrzymywać z tego tytułu ze Skarbu Państwa stosowne wynagrodzenie.

Poz. 483. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Warszawie z dnia 5 września 1928 roku (fabr. „Parowóz“).

z 13 września Nr. 211 Rok 1928

Poz. 484. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 485. Obwieszczenie Ministra Skarbu oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 31 sierpnia 1928 r. o związkach eksportowych, uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu Przemysłu i Handlu oraz rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie silników spalinowych.

Poz. 486. Obwieszczenie Ministra Skarbu oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 31 sierpnia 1928 r. o związkach eksportowych, uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie odlewów żeliwnych.

Poz. 487. Obwieszczenie Ministra Skarbu oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 31 sierpnia 1928 r. o związkach eksportowych, uprawnionych do wydawania zaświadczeń w myśl § 2 rozporządzenia Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 sierpnia 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie przędzy jedwabiu sztucznego.

z 14 września Nr. 212 Rok 1928

Poz. 488. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

z 15 września Nr. 213 Rok 1928

Poz. 489. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 sierpnia 1928 r. w sprawie uchylenia przymusowego zarządu państwowego nad znajdującem się w Polsce mieniem b. ros. Azowsko-Dońskiego Banku Handlowego.

Poz. 490. Zarządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 6 września 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Fordonie.

z 17 września Nr. 214 Rok 1928

Poz. 491. Zarządzenie o nadaniu Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 492. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 września 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy miejscowości Kiełbasin w gminie Hornica, powiecie grodzieńskim, województwie białostockiem — (na „Piłsudy").

Poz. 493. Okólnik Ministra Skarbu L. D. IV/1041/3/28 z dnia 10 września 1928 r. w sprawie wykazu zakładów czechosłowackich, uprawnionych do wystawiania certyfikatów na stal szlachetną, względnie odlewy ze stali szlachetnej.

Poz. 494. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 sierpnia 1928 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Rożyszczach, powiatu łuckiego.

z 18 września Nr. 215 Rok 1928

Poz. 495. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 30 sierpnia 1928 r. o utworzeniu urzędów notarjuszy w Zamościu i w Dubience, powiatu hrubieszowskiego.

Poz. 496. Przepisy Ministra Reform Rolnych z dnia 14 sierpnia 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa w sprawie niektórych zmian w przepisach Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lipca 1927 r., wydanych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa w przedmiocie określania wartości szacunkowej gospodarstw rolnych i parcel gruntowych przy udzielaniu przez Państwowy Bank Rolny pożyczek w listach zastawnych.

Poz. 497. Postanowienie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej w sprawie ustalenia warunków pracy i płacy dozorców domowych m. Wilna.

z 19 września Nr. 216 Rok 1928

Poz. 498. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 września 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Krestjanskaja Ukraina".

Poz. 499. Obwieszczenie Ministra Komunikacji z dnia 28 sierpnia 1928 roku, wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie przeniesienia praw i obowiązków, wypływających z dokumentu koncesyjnego kolei lokalnej Palahicze — Tłumacz, na spadkobierców koncesjonarjuszów.

Poz. 500. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 8 września 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie przedłużenia w niektórych miejscowościach okresu uprawnienia bezrobotnych do pobierania zasiłków na zasadzie ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Poz. 501. Zarządzenie Wojewody Krakowskiego z dnia 6 września 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w Krynicy—Zdroju.

Poz. 502. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy dozorców domowych w Nowym Dworze, pow. Warszawskiego.

z 20 września Nr. 217 Rok 1928

Poz. 503. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 września 1928 r. o odebraniu debitu czasopismu „Zaria Zapada".

Poz. 504. Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 września 1928 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 21 sierpnia 1928 r. mocy obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu metalowego w województwie poznańskiem z wyłączeniem miasta Bydgoszczy i Inowrocławia oraz powiatów bydgoskiego, inowrocławskiego, szubińskiego i wyrzyskiego.

z 21 września Nr. 218 Rok 1928

Poz. 505. Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 września 1928 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 21 sierpnia 1928 r. mocy obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłów: chemicznego, drzewnego, włókienniczego, galanteryjnego, ekspedytorskiego, spożywczego — z wyłączeniem wyrobu i rafinerji cukru oraz dla wszystkich zakładów handlowych w województwie poznańskiem z wyłączeniem miasta Bydgoszczy i Inowrocławia oraz powiatów bydgoskiego, inowrocławskiego, szubińskiego i wyrzyskiego.

Poz. 506. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dnia 9 sierpnia 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w mieście Kamieniu Pomorskim

z 22 września Nr. 219 Rok 1928

Poz. 507. Zarządzenie o sprostowaniu imienia obdarzonego Bronzowym Krzyżem Zasługi.

z 24 września Nr. 220 Rok 1928

Poz. 508. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie zatwierdzenia statutu przedsiębiorstwa „Państwowa Kopalnia Węgla Brzeszcze".

z 25 września Nr. 221 Rok 1928

Poz. 509. Rozporządzenie Dyrektora Głównego Urzędu Miar w sprawie terytorjalnego podziału zakresu działania Miejscowych Urzędów Miar.

Na podstawie art. 19 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 Nr. 72, poz. 661), art. 5 p. B 2 statutu urzędów miar z dnia 7 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 429) oraz § 1 p. b) rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 29 sierpnia 1923 r. w przedmiocie organizacji urzędów miar na ziemiach górnośląskich województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 702) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się następujący terytorjalny podział zakresu działania Miejscowych Urzędów Miar:

I. Warszawski Okrąg Legalizacji narzędzi mierniczych

1. Miejscowy Urząd Miar w Warszawie obejmuje: m. st. Warszawę, m. Żyrardów oraz powiaty: Błonie, Ciechanów, Grójec, Maków, Mińsk Mazowiecki, Mława, Płońsk, Przasnysz, Pułtusk, Radzymin, Sochaczew i Warszawa województwa warszawskiego, miasto Siedlce i powiaty: Biała, Konstantynów, Siedlce, Sokołów i Węgrów województwa lubelskiego.

2. Miejscowy Urząd Miar w Łodzi obejmuje: miasta Łódź i Pabjanice oraz powiaty: Koło, Łask, Łęczyca i Łódź województwa łódzkiego i powiat Kutno województwa warszawskiego.

3. Miejscowy Urząd Miar w Piotrkowie obejmuje powiaty: Łowicz, Rawa i Skierniewice województwa warszawskiego, miasta Piotrków i Tomaszów Mazowiecki oraz powiaty: Brzeziny, Piotrków i Radomsko województwa łódzkiego.

4. Miejscowy Urząd Miar w Kaliszu obejmuje: m. Kalisz i powiaty: Kalisz, Konin, Słupca, Sieradz, Turek i Wieluń województwa łódzkiego.

5. Miejscowy Urząd Miar we Włocławku obejmuje: miasta Płock i Włocławek oraz powiaty: Gostynin, Lipno, Nieszawa, Płock, Rypin, Sierpc i Włocławek województwa warszawskiego.

6. Miejscowy Urząd Miar w Białymstoku obejmuje: miasta Białystok i Łomżę oraz powiaty: Białystok, Bielsk, Kolno, Łomża, Ostrów, Ostrołęka, Szczuczyn i Wysokie Mazowieckie województwa białostockiego.

II. Lubelski Okrąg Legalizacji narzędzi mierniczych.

1. Miejscowy Urząd Miar w Lublinie obejmuje: m. Lublin oraz powiaty: Biłgoraj, Chełm, Hrubieszów, Janów, Krasnystaw, Lubartów, Lublin, Łuków, Puławy, Radzyń, Tomaszów, Zamość i Włodawa województwa lubelskiego.

2. Miejscowy Urząd Miar w Kielcach obejmuje: m. Kielce oraz powiaty: Kielce, Miechów, Olkusz, Pińczów, Stopnica, Włoszczowa i Jędrzejów województwa kieleckiego.

3. Miejscowy Urząd Miar w Radomiu obejmuje: miasta Ostrowiec i Radom i powiaty: Iłża, Kozienice, Opatów, Radom i Sandomierz województwa kieleckiego oraz powiat Garwolin województwa lubelskiego.

4. Miejscowy Urząd Miar w Pińsku obejmuje: miasto Pińsk oraz powiaty: Drohiczyn, Kobryń, Kossów, Łuniniec, Pińsk, Prużana i Stolin województwa poleskiego.

5. Miejscowy Urząd Miar w Kowlu obejmuje: miasta Kowel i Łuck i powiaty: Horochów, Kowel, Luboml, Łuck i Włodzimierz Wołyński województwa wołyńskiego oraz m. Brześć n/B i powiaty: Brześć n/B, Kamień-Koszyrski i Sarny województwa poleskiego.

6. Miejscowy Urząd Miar w Końskich obejmuje powiaty: Końskie i Opoczno województwa kieleckiego.

III. Lwowski Okrąg Legalizacji narzędzi mierniczych.

1. Miejscowy Urząd Miar we Lwowie obejmuje: miasto Lwów i powiaty: Bóbrka, Gródek Jagielloński, Jaworów, Lwów, Mościska, Rawa Ruska, Rudki, Sokal i Żółkiew województwa lwowskiego, powiaty: Brody, Brzeżany, Kamionka Str., Przemyślany, Radziechów i Złoczów województwa tarnopolskiego oraz powiat Rohatyn województwa stanisławowskiego.

2. Miejscowy Urząd Miar w Krakowie obejmuje: m. Kraków oraz powiaty: Chrzanów, Kraków i Wieliczka województwa krakowskiego.

3. Miejscowy Urząd Miar w Przemyślu obejmuje powiaty: Dobromil, Jarosław, Lisko, Lubaczów i Przemyśl województwa lwowskiego.

4. Miejscowy Urząd Miar w Stanisławowie obejmuje powiaty: Bohorodczany, Dolina, Kałusz, Stanisławów i Tłumacz województwa stanisławowskiego oraz powiaty: Borszczów, Buczacz, Czortków i Zaleszczyki województwa tarnopolskiego.

5. Miejscowy Urząd Miar w Tarnowie obejmuje powiaty: Bochnia, Brzesko, Dąbrowa, Mielec, Pilzno, Ropczyce i Tarnów województwa krakowskiego oraz powiat Tarnobrzeg województwa lwowskiego.

6. Miejscowy Urząd Miar w Żywcu obejmuje powiaty: Biała, Maków, Myślenice, Oświęcim, Wadowice i Żywiec województwa krakowskiego.

7. Miejscowy Urząd Miar w Tarnopolu obejmuje powiaty: Kopyczyńce, Podhajce, Skałat, Tarnopol, Trembowla, Zbaraż i Zborów województwa tarnopolskiego.

8. Miejscowy Urząd Miar w Drohobyczu obejmuje powiaty: Skole, Stryj, Turka i Żydaczów województwa stanisławowskiego oraz powiaty: Drohobycz, Sambor i Stary Sambor województwa lwowskiego.

9. Miejscowy Urząd Miar w Kołomyi obejmuje powiaty: Horodenka, Kołomyja, Kosów, Nadwórna, Śniatyn i Peczeniżyn województwa stanisławowskiego.

10. Miejscowy Urząd Miar w Rzeszowie obejmuje powiaty: Brzozów, Kolbuszowa, Krosno, Łańcut, Nisko, Przeworsk, Rzeszów, Sanok i Strzyżów województwa lwowskiego.

11. Miejscowy Urząd Miar w Nowym Sączu obejmuje powiaty: Gorlice, Grybów, Jasło, Limanowa, Nowy Sącz i Nowy Targ województwa krakowskiego.

12. Miejscowy Urząd Miar w Równem obejmuje: m. Równe i powiaty: Dubno, Kostopol, Krzemieniec, Równe i Zdołbunów województwa wołyńskiego.

IV. Poznański Okrąg Legalizacji narzędzi mierniczych.

1. Miejscowy Urząd Miar w Poznaniu obejmuje: m. Poznań oraz powiaty: Chodzież, Czarnków, Grodzisk, Międzychód, Nowotomyśl, Oborniki, Poznań, Szamotuły, Śrem i Środa województwa Poznańskiego.

2. Miejscowy Urząd Miar w Lesznie obejmuje powiaty: Gostyń, Kościan, Leszno, Rawicz, Smigiel i Wolsztyn województwa poznańskiego.

3. Miejscowy Urząd Miar w Ostrowie obejmuje powiaty: Jarocin, Kępno, Koźmin, Krotoszyn, Odolanów, Ostrów, Ostrzeszów i Pleszew województwa poznańskiego.

4. Miejscowy Urząd Miar w Bydgoszczy obejmuje: m. Bydgoszcz oraz powiaty: Bydgoszcz, Szubin i Wyrzysk województwa poznańskiego.

5. Miejscowy Urząd Miar w Gnieźnie obejmuje: m. Gniezno oraz powiaty: Gniezno, Wągrowiec, Września i Żnin województwa poznańskiego.

6. Miejscowy Urząd Miar w Inowrocławiu obejmuje: m. Inowrocław oraz powiaty: Inowrocław, Mogilno i Strzelno województwa poznańskiego.

7. Miejscowy Urząd Miar w Toruniu obejmuje: m. Toruń oraz powiaty: Brodnica, Działdowo, Lubawa, Toruń i Wąbrzeźno województwa pomorskiego.

8. Miejscowy Urząd Miar w Chojnicach obejmuje powiaty: Chojnice, Sępolno, Starogard i Tuchola województwa pomorskiego.

9. Miejscowy Urząd Miar w Grudziądzu obejmuje: m. Grudziądz oraz powiaty: Chełmno, Gniew, Grudziądz i Świecie województwa pomorskiego.

10. Miejscowy Urząd Miar w Kartuzach obejmuje powiaty: Kartuzy, Kościerzyna, Tczew i powiat morski województwa pomorskiego.

V. Śląski Okrąg Legalizacji narzędzi mierniczych.

1. Miejscowy Urząd Miar w Królewskiej Hucie obejmuje: m. Królewską Hutę oraz powiaty: Świętochłowice, Tarnowskie Góry i Lubliniec województwa śląskiego

2, Miejscowy Urząd Miar w Katowicach obejmuje: m. Katowice oraz powiaty: Katowice i Pszczyna województwa śląskiego.

3. Miejscowy Urząd Miar w Cieszynie obejmuje: m. Cieszyn oraz powiat Cieszyn województwa śląskiego.

4. Miejscowy Urząd Miar w Bielsku obejmuje: m. Bielsko oraz powiat Bielsko województwa śląskiego.

5. Miejscowy Urząd Miar w Rybniku obejmuje powiat Rybnik województwa śląskiego.

6. Miejscowy Urząd Miar w Częstochowie obejmuje: m. Częstochowę oraz powiat Częstochowa województwa kieleckiego.

7. Miejscowy Urząd Miar w Sosnowcu obejmuje miasta: Będzin, Dąbrowę Górniczą, Sosnowiec i Zawiercie oraz powiaty: Będzin i Zawiercie województwa kieleckiego.

VI. Wileński Okrąg Legalizacji narzędzi mierniczych.

1. Miejscowy Urząd Miar w Wilnie obejmuje: m. Wilno i powiaty: Mołodeczno, Oszmiana, Święciany, Wilno-Troki i Wilejka województwa wileńskiego oraz powiaty: Lida i Wołożyn województwa nowogródzkiego.

2. Miejscowy Urząd Miar w Grodnie obejmuje: miasta Grodno i Suwałki oraz powiaty: Augustów, Grodno, Sokółka, Suwałki i Wołkowysk województwa białostockiego.

3. Miejscowy Urząd Miar w Baranowiczach obejmuje powiaty: Baranowicze, Nowogródek, Nieśwież, Słonim i Stołpce województwa nowogródzkiego.

4. Miejscowy Urząd Miar w Głębokiem obejmuje powiaty: Brasław, Postawy i Dzisna województwa wileńskiego.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 12 września 1928 r.

Poz. 510. Zarządzenie Wojewody Pomorskiego z dn. 13 września 1928 r. w sprawie ograniczenia licencji na przemysł okrężny w m. Pucku.

Poz. 511. Obwieszczenie Przewodniczącego Komitetu Likwidacyjnego do spraw byłych rosyjskich osób prawnych.

z 26 września Nr. 222 Rok 1928

Poz. 512. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. o wywłaszczeniu nieruchomości pod budowę wązkotorowej kolei państwowej Szyb Rozalja — Kopalnia Jowisz.

Poz. 513. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. o wywłaszczeniu nieruchomości pod budowę łącznicy kolejowej Kapuścisko Małe — Maksymiljanowo.

Poz. 514. Orzeczenie Komisji Rozjemczej w sprawie zatargu pomiędzy właścicielami a dozorcam domów w Skierniewicach.

z 27 września Nr. 223 Rok 1928

Poz. 515. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 września 1928 r. o utworzeniu urzędów notarjuszy w Dokszycach, Dołhinowie, Rakowie i Smorgoniach w okręgu sądu okręgowego w Wilnie.

Poz. 516. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 września 1928 r. o rozmieszczeniu rewirów śledczych w powiecie krzemienieckim w okręgu sądu okręgowego w Równem.

Poz. 517. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 września 1928 r. o utworzeniu urzędów notarjuszy w Kostopolu i Wyszogródku w okręgu sądu okręgowego w Równem.

Poz. 518. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 września 1928 r. o sprostowaniu błędu w statucie Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 31 lipca 1928 r.

z 28 września Nr. 224 Rok 1928

z 29 września Nr. 225 Rok 1928

Poz. 519. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 26 września 1928 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 520. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 10 września 1928 r. w sprawie podpisów na awizach do zleceń wypłaty z rachunków bieżących.

III.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

1.

Okólnik Nr. 159 z 5 września 1928 r. (O. P. 710/4-R-28) do wszystkich P. P. Wojewodów, Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Pana Komendanta Głównego Policji Państwowej w sprawie zaliczenia służby wojskowej do wysługi emerytalnej.

W uzupełnieniu wyjaśnień podanych do wiadomości okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 25. I. 1928 r. Nr. 16 (O. P. 710/1-R) w sprawie zaliczania służby wojskowej do wysługi emerytalnej, a mianowicie w związku z treścią punktu 2) ustępu D tego okólnika Ministerstwo Skarbu pismem okólnem z dnia 23.VIII.1928 r. L. D. I. 10384/5/28 oznajmiło dodatkowo w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych, że w myśl przepisów byłych państw zaborczych obowiązkowa służba wojskowa w odnośnych armjach trwała:

a) w b. armji austro-węgierskiej

1) w wojsku wspólnem (Gemeinsames Heer) we wszystkich rodzajach broni 3 lata,

2) w obronie krajowej (Landwehr) we wszystkich rodzajach broni 2 lata, zaś w wypadku uzyskania stopnia podoficerskiego — 3 lata,

3) w marynarce wojennej 4 lata.

Posiadający średnie wykształcenie w zakresie 8-u klas gimnazjum lub zakładu naukowego równorzędnego odbywali jednoroczną służbę wojskową z wyjątkiem marynarki wojennej, gdzie służba dla tej kategorji osób trwała 2 lata.

Wcieleni do zapasowej rezerwy (Ersatzreserve) odbywali jedynie wyszkolenie wojskowe, które trwało w wojsku wspólnem 8 tygodni, zaś w obronie krajowej — 10 tygodni.

b) w armji niemieckiej:

1) w kawalerji i konnej artylerji (reitende Feldartillerie) 3 lata,

2) w taborach w zasadzie 1 rok,

3) w marynarce wojennej 3 lata,

4) w innych rodzajach broni 2 lata.

Posiadający wykształcenie w zakresie 6 klas szkoły średniej lub zakładu naukowego równorzędnego, jakoteż nauczyciele szkół ludowych i kandydaci na nauczycieli szkół ludowych odbywali jednoroczną służbę wojskową.

c) w b. armji rosyjskiej:

1) w piechocie i artylerji — oprócz konnej 3 lata,

2) we wszystkich innych rodzajach broni wojsk lądowych — 4 lata,

3) w marynarce wojennej — 5 lat.

Posiadający wykształcenie w zakresie 4-ch lub 6-ciu klas szkoły średniej lub równorzędnego zakładu naukowego odbywali 3-letnią obowiązkową służbę wojskową we wszystkich rodzajach broni.

Posiadając zaś wykształcenie 6-ciu klas szkoły średniej, względnie równorzędnego zakładu naukowego lub 2-ch klas seminarjum duchownego, którzy w ciągu służby zdali egzamin na stopień chorążego lub podporucznika, odbywali 2-letnią obowiązkową służbę wojskową.

Wolontarjusze („wolnoopriedielajuszczijesia") posiadający wykształcenie w zakresie conajmniej 4-ch klas szkoły średniej i równorzędnej, odbywali 2-letnią obowiązkową służbę wojskową we wszystkich rodzajach broni. Wolontarjuszom, posiadającym conajmniej 6 klas szkoły średniej i równorzędnej lub 2 klasy seminarjum duchownego, którzy zdali egzamin na stopień chorążego lub podporucznika, skracano czas obowiązkowej służby do 1-go roku i 6-u miesięcy. Przywilej ten odnosił się jednak tylko do wojsk lądowych.

Czas trwania obowiązkowej służby w poszczególnych rodzajach broni Wojska Polskiego określa ustawa z dnia 23 maja 1924 roku o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 458 z r. 1928.)

2.

Okólnik Nr. 160, z 12 września 1928 r., (O. L. 1212/1) do wszystkich PP. urzędników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie podpisywania korespondencji.

Zauważyłem, że przy podpisywaniu pism nie są przestrzegane postanowienia o podpisywaniu korespondencji, zawarte w § 18 Rozporządzenia Rady Ministrów z 25 sierpnia 1926 r. w sprawie zasad organizacji i urzędowania Ministerstw (Monitor Polski Nr. 203 poz. 578).

Wobec tego przypominam, że:

1) czystopis podpisuje zasadniczo ten, kto ostatecznie aprobował referat tego pisma. Odnosi się to między innemi także do tych spraw, które w myśl § 15 powyższego Rozporządzenia Rady Ministrów są pozostawione poszczególnym referentom do samodzielnego załatwienia.

Podpisuje się w ten sposób, że bezpośrednio pod tekstem pisma następuje własnoręczny podpis, po nazwisku zaś podpisującego wymienia się jego stanowisko służbowe, (Minister Spraw Wewnętrznych, Podsekretarz Stanu, Dyrektor Departamentu, Naczelnik Wydziału, Radca Ministerjalny), bez jakichkolwiek innych określeń i dodatków:

(—) podpis oryginalny
Dyrektor Departamentu

2) Urzędnik, który wykonuje prawo ostatecznej aprobaty, *zastępczo* (na wypadek urlopu, choroby albo też na podstawie specjalnego upoważnienia swego zwierzchnika) podpisuje również odpowiednie czystopisy, zaznaczając jednak swój charakter zastępczy przez dodanie przyimka „za" przy stanowisku, którego funkcje zastępczo spełnia, poczem następuje własnoręczny jego podpis, a po podpisie określenie stanowiska służbowego podpisującego:

Za Dyrektora Departamentu

(—) podpis oryginalny
Naczelnik Wydziału

albo

Za Naczelnika Wydziału

(—) podpis oryginalny
Radca Ministerjalny

3) W związku z tem co powiedziano wyżej pod 2) należy na przyszłość zaniechać podpisywania z dodatkiem „w/z".

4) Urzędnik wykonujący prawo ostatecznej aprobaty związanej ze stanowiskiem, które w danej chwili nie jest obsadzone (np. Naczelnik Wydziału, któremu powierzono czasowo pełnienie funkcji Kierownika Departamentu do czasu zamianowania Dyrektora Departamentu), podpisuje aprobowaną przez siebie korespondencję zaznaczając swój charakter zastępczy przez dodatek „p. o." przy stanowisku, które czasowo zastępuje:

p. o. Dyrektora Departamentu

(—) podpis oryginalny
Naczelnik Wydziału

5) W myśl § 18 powołanego na wstępie Rozporządzenia Rady Ministrów urzędnicy, do których należy ostateczna aprobata, którzy zatem w myśl tego co powiedziano wyżej pod 1), 2) i 4) mają również prawo podpisywania odnośnych czystopisów, mogą w poszczególnych wypadkach upoważnić podwładnego urzędnika do podpisania w ich imieniu czystopisu w sprawie, której referat załatwienia został przez nich zaaprobowany. Jeśli na mocy takiego upoważnienia w poszczególnym wypadku podwładny podpisuje korespondencję za swego zwierzchnika, który załatwienie zaaprobował, wtedy przed podpisem dodaje oznaczenie „z polecenia", poczem następuje oryginalny podpis upoważnionego do podpisania oraz określenie jego stanowiska służbowego:

Z polecenia Ministra

(—). podpis oryginalny
Dyrektor Departamentu

6) Przy tej sposobności przypominam, że podpisy własnoręczne zarówno na czystopisach, jak na referatach i notatkach na aktach powinny być bezwarunkowo czytelne, dla uniknięcia nieporozumień oraz dla zapobieżenia omyłkom kancelarji.

7) Ekspedytura pod każdym własnoręcznym podpisem na czystopisie obowiązana jest wypisać na maszynie nazwisko podpisującego.

3.

Okólnik Nr. 161 z 14 września 1928 r. (OL. 1236/1/28) do PP. Dyrektorów Depart. I — V, PP. Naczelników Wydz. Wojskowego i Aprowizacyjnego, wszystkich PP. Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników referujących w Min. Spraw Wewnętrznych w sprawie zużytkowania sprawozdań z lustracji starostw, ze zjazdów starostów, zebrań perjodycznych: wojewódzkich i powiatowych, jako też kontroli dzienników wojewódzkich.

W miarę postępu dekoncentracji kompetencyj Min. Spraw Wewnętrznych na Wojewodów, którą Min. Spraw Wewn. systematycznie przeprowadza i która w postanowieniach art. 118 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86) zyskała nowe podstawy prawne — zmniejsza się coraz bardziej ilość konkretnych wypadków, które czy to w toku instancji, czy w drodze nadzoru dochodzą do Min. Spr. Wewn. celem rozstrzygnięcia. Temsamem zmniej-

szają się możliwości wglądu ze strony Min. Spr. Wewn. w działalność wojewódzkich i powiatowych władz administracyjnych pod względem organizacyjnym, wyszkolenia i t. d.

Z tych powodów uważam za niezbędne, ażeby celem zapewnienia stałego wglądu w stan organizacji i działalność wojewódzkich i powiatowych władz administracji ogólnej — były wykorzystywane dokładniej, aniżeli to się działo dotychczas, wszystkie te sprawozdania i inne materjały, które Min. Spr. Wewn. w dużej ilości od wojewodów otrzymuje. — Mam tu na myśli:

1) sprawozdania z lustracyj starostw, dokonywanych przez inspektorów wojewódzkich;

2) protokóły zjazdów starostów;

3) protokóły zebrań perjodycznych wojewódzkich;

4) protokóły zebrań perjodycznych powiatowych;

5) wykazy zaległości względnie inne wykazy statystyczne;

6) dzienniki wojewódzkie.

Wszystkie powyższe publikacje i sprawozdania zawierają w sumie bardzo znaczny materjał informacyjny o stanie organizacji, działalności i brakach w funkcjonowaniu wojewódzkich i powiatowych władz administracji ogólnej. Chodzi o to, ażeby materjał ten był odpowiednio skoncentrowany. dostarczany stale właściwym Departamentom i Wydziałom Min. Spr. Wewn. i przez nie należycie wykorzystany. W tym celu zarządzam, co następuje:

I. Wszystkie *sprawozdania z lustracji starostw* koncentrują się odtąd w Wydziale OJ, wszystkie *protokóły zjazdów starostów, protokóły zebrań perjodycznych, wykazy zaległości oraz dzienniki wojewódzkie* koncentrują się w Wydziale OL.

Każdy z wymienionych Wydziałów obowiązany jest w swoim zakresie przygotować w miarę potrzeby ogólne zarządzenia, dotyczące sposobu przedkładania powyższych sprawozdań względnie publikacyj, niezbędnej ilości egzemplarzy i t. d.

II. *Sprawozdania lustracyjne i polustracyjne* starostw Wydział OJ otrzymuje w 3-ch egzemplarzach, z których jeden odstępuje bezzwłocznie Wydziałowi OL, drugi zatrzymuje dla siebie, trzeci zużytkowuje dla poinformowania właściwych wydziałów Ministerstwa o tych sprawach, które je obchodzą. Aby uniknąć przepisywania, poszczególnym wydziałom będą przesyłane wycinki ze sprawozdań, które w tym celu powinny być pisane tylko po jednej stronie.

Wydział OL. obowiązany jest zapoznać się z treścią całego sprawozdania lustracyjnego i wykorzystać zawarte w niem wiadomości w swoim zakresie działania, t. j. ze stanowiska organizacyjnego i legislacyjnego. Wykorzystanie tych informacyj nastąpi w formie:

a) bądź zaprojektowania konkretnego zarządzenia w zakresie wydziału;

b) bądź zwrócenia się w danej sprawie do właściwego wydziału z inicjatywą;

c) bądź wreszcie zanotowania pewnych szczegółów w trwałej ewidencji, którą Wydział OL. w tym celu założy.

Wydział OJ. obowiązany jest zapoznać się z treścią każdego sprawozdania lustracyjnego celem:

a) wykorzystania zawartych w niem informacyj w swoim zakresie działania, t. j. ze stanowiska inspekcji, wyszkolenia i organizacji pracy;

b) przesłania właściwym wydziałom w Ministerstwie wycinków ich dotyczących, w celach informacyjnych.

Ad a) W tym zakresie Wydział OJ. obowiązany jest wykorzystać sprawozdanie w formie wskazanej wyżej dla Wydziału OL., jako też zaprojektować wszystkie zarządzenia natury *ogólnej* dotyczące techniki sprawozdań lustracyjnych, sposobu ich przedkładania Min. Spraw Wewnętrznych i wykorzystania w obrębie Min. Spraw Wewn.

III. *Sprawozdania ze zjazdów starostów oraz z zebrań perjodycznych wojewódzkich i powiatowych.* Wydział OL. otrzymuje w 3-ch egzemplarzach, z których jeden odstępuje bezzwłocznie Wydziałowi OJ., drugi zatrzymuje dla siebie, trzeci zużytkowuje dla poinformowania właściwych wydziałów Ministerstwa o tych sprawach, które je obchodzą względnie dla nawiązania w razie potrzeby korespondencji z zainteresowanemi Ministerstwami. W tym celu wszystkie te sprawozdania winny być pisane tylko po jednej stronie.

Wydział OJ. obowiązany jest zapoznać się z treścią otrzymanego protokółu i wykorzystać go w swoim zakresie działania, t. j. ze stanowiska potrzeb inspekcji, wyszkolenia i organizacji pracy, a to bądź przez zaprojektowanie własnego zarządzenia, bądź za pomocą inicjatywy wobec innego właściwego wydziału.

Wydział OL. obowiązany jest zapoznać się dokładnie z treścią każdego protokółu celem:

a) wykorzystania zawartych w nim informacyj we własnym zakresie działania, t. j. ze stanowiska organizacyjnego i legislacyjnego;

b) celem przesłania właściwym wydziałom Min. Spr. Wewn. wycinków ich dotyczących, względnie poruszenia wobec właściwych Ministerstw lub wobec wojewodów konkretnych spraw merytorycznych, które były przedmiotem odnośnych zjazdów wzgl. zebrań. — W tym zakresie Wydział OL obowiązany jest:

a) projektować konkretne zarządzenia w zakresie wydziału, bądź zwrócić się do właściwego wydziału z inicjatywą;

b) projektować wszystkie zarządzenia natury ogólnej, dotyczące techniki zebrań perjodycznych i zjazdów, jako też sprawozdań, sposobu ich przedkładania Min. Spr. Wewn. i wykorzystania w obrębie Min. Spr. Wewn.;

c) wreszcie notować pewne szczegóły w trwałej ewidencji, którą Wydział OL. w tym celu założy.

IV. *Wszystkie wykazy zaległości* otrzymuje Wydział OL. w jednym egzemplarzu. Obowiązkiem Wydziału OL. jest ocenić krytycznie powyższe wykazy i zaprojektować potrzebne zarządzenia

zarówno odnośnie do konkretnych wykazów, jak i zarządzenia natury ogólnej, dotyczące techniki wykazów zaległości i sposobu ich przedkładania Min. Spr. Wewn.

Wykazy zaległości Wydział OL. udziela w krótkiej drodze do wglądu Wydziałowi OJ.

V. *Wszystkie dzienniki wojewódzkie* otrzymuje Wydział OL. w jednym egzemplarzu, drugi egzemplarz otrzymuje bibljoteka Ministerstwa.

Wydział OL. bada treść każdego numeru ze stanowiska rozporządzenia Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, p. 648) oraz okólnika Min. Spr. Wewn. Nr. 152 z 17 sierpnia 1928 r. (Nr. OL. 759/9). — W wyniku tego Wydział OL.:

a) projektuje konkretne względnie ogólne zarządzenia dotyczące poszczególnych wszystkich dzienników wojewódzkich ze stanowiska techniki ich wydawania;

b) czuwa nad jednolitością zamieszczanych w tych dziennikach publikacyj ze stanowiska techniki legislacyjnej.

c) w razie wątpliwości co do strony merytorycznej poszczególnych publikacyj porozumiewa się z właściwemi wydziałami Min. Spraw Wewn. względnie odstępuje im wątpliwe sprawy do dalszego załatwienia.

VI. Wydział OJ. odnośnie do sprawozdań z lustracyj starostw — Wydział OL. odnośnie do wszystkich innych wymienionych poprzednio protokółów i publikacyj są odpowiedzialne:

a) za całkowite wykorzystanie informacyj w materjale powyższym zawarte;

b) za udostępnienie powyższych informacyj komu należy;

c) za *dopilnowanie*, czy i w jaki sposób właściwe wydziały udzielony im materjał informacyjny wykorzystują, względnie przesłane im do załatwienia poszczególne kwestje załatwiają;

d) za założenie i utrzymywanie stałej ewidencji. Pozostawiam uznaniu Wydziałowi OJ. i OL. ustalenie formy powyższych ewidencyj, w każdym razie muszą być one prowadzone w sposób prosty i przejrzysty, tak, ażeby na ich podstawie można było łatwo odtworzyć sobie stan organizacji i sposób urzędowania wojewódzkich wzgl. powiatowych władz administracji ogólnej.

4.

Okólnik Nr. 162 z 13 września 1928 r. (OB. 1483/2/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem Śląskiego), Komendanta Głównego Pol. Państw. oraz Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie podwyższenia opłat za utrzymanie więźniów administracyjnych i żywienie więźniów sądowych.

Na mocy rozporządzenia Pana Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 czerwca 1928 r. (Dz. Urz. Min. Spraw. Nr. 14 z dn. 16 lipca 1928 r.), od dnia 1 lipca 1928 r. opłatę za utrzymanie więźniów administracyjnych, osadzonych w więzieniach podległych Ministerstwu Sprawiedliwości, podwyższa się do 195 gr. dziennie od osoby (koszt żywienia jednego więźnia 91 groszy i inne koszta 104 grosze), a wysokość opłat za żywienie więźniów sądowych, osadzonych tymczasowo w aresztach komunalnych gmin miejskich i wiejskich w okręgach Sądów Apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie, ustala się na 75 groszy od osoby dziennie.

Wysokość wyżej oznaczonej opłaty za utrzymanie w aresztach komunalnych ma również zastosowanie do więźniów administracyjnych.

Powyższe podaję się do wiadomości na podstawie pisma Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 20 lipca 1928 r. Nr. III. AW. 13796/I. 7.

5.

Okólnik Nr. 163 z 11 września 1928 r. (SF. 1520/4/28 Kielce) P. P. Wojewodom (wszystkim prócz Woj. Kieleckiego i Śląskiego) w sprawie zwalniania kasyn oficerskich od podatku od lokali.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości i dalszego powiadomienia zainteresowanych Magistratów miast.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. SF. 1520/4/28/Kielce — Odpis.
W d. 7.IV. 281 L. Sm. 700/1.
Warszawa, 11.IX 1928 r.

Do Pana Wojewody w Kielcach.

W związku ze sprawozdaniem Pana Wojewody wymienionem w nagłówku — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Min. Skarbu wyjaśnia, iż wojskowe kasyna oficerskie należy zwalniać od podatku od lokali na podstawie art. 3 punktu 3 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 550), jako instytucje służbowe, zwłaszcza, że lokale dla wymienionych kasyn dostarczane są przez Skarb Państwa bezpłatnie.

Załączniki sprawy zwraca się.

6.

Okólnik Nr. 164 z 17 września 1928 roku (OL. 651/4/28) do P.P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewnętrznych.

Począwszy od Nr. 4 Dziennika Urzędowego Min. Spr. Wewn. za rok bieżący, zmieni się zasadniczo sposób redagowania tego Dziennika.

W latach 1918 i 1919 w Dzienniku tym zamieszczano ważniejsze zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i okólniki oraz przedruki niektórych dekretów i ustaw ogłaszanych w Dzienniku Praw (Ustaw). Począwszy od roku 1920 zaniechano przedruków z Dziennika Ustaw, natomiast ogłaszano w porządku chronologicznym wszystkie okólniki Min. Spraw Wewn. i ważniejsze pisma okólne, tak, że Dziennik Urzędowy za ten okres czasu stanowi niemal kompletny zbiór okólników Min. Spr. Wewn.

Obecnie dotychczasowa treść Dziennika Urzędowego Min. Spr. Wewn. zostanie znacznie rozszerzona, a poszczególne numery ukazywać się będą narazie w odstępach miesięcznych, w miarę uzyskania odpowiednich kredytów w odstępach 2-tygodniowych.

Nowa redakcja Dziennika Urzędowego Min. Spr. Wewn. łączy się ściśle ze sprawą *wyszkolenia urzędników*, przedewszystkiem w zakresie obowiązujących przepisów i z tego powodu pragnę zwrócić na niniejszy okólnik szczególniejszą uwagę P. P. Wojewodów oraz wszystkich urzędników referujących we władzach administracji ogólnej.

Przekonałem się, iż urzędnicy referujący we władzach administracji ogólnej w dużej mierze nie mogli sprostać obowiązkowi należytego zaznajomienia się z obowiązującemi przepisami i należytego stosowania tych przepisów z dwóch powodów:

1) ponieważ zbiory przepisów (Dz. Ustaw, Monitor polski, Dzienniki Urzędowe Ministerstw i t. d.) nie są urzędnikom tym należycie udostępnione, znajdują się w urzędach wojewódzkich i starostwach w niedostatecznej liczbie egzemplarzy, a — o ile chodzi o lata poprzednie — są często zdekompletowane;

2) ponieważ wszystkie przepisy ukazujące się w powyższych publikacjach stanowią łącznie tak wielką lekturę, iż urzędnicy władz administracji ogólnej przy normalnych swoich zajęciach nie są w stanie jej podołać. Urzędnicy władz administracji ogólnej znajduje się w tym względzie w sytuacji o tyle trudniejszej, że zakres ich działania obejmuje 6 działów zespolonych, odnośnie do których powinni posiadać całkowitą znajomość obowiązujących przepisów, pozatem jednak bez mała wszystkie ważniejsze ustawy w działach niezespolonych zawierają również przepisy obchodzące władze administracji ogólnej, bądź bezpośrednio, bądź pośrednio (jako dotyczące samorządu terytorjalnego lub policji państwowej). Wydawnictwo Dziennika Urzędowego Min. Spr. Wewn. w nowej redakcji przyczyni się w znacznej mierze do usunięcia powyższych trudności.

Dziennik Urzędowy Min. Spr. Wewn. będzie odtąd zawierał przedruki *wszystkich* tych przepisów, które dotyczą administracji ogólnej, a w szczególności będzie zamieszczał *w całości* przedruki norm, dotyczących działów administracji zespolonych we władzach administracji ogólnej, zaś częściowo przedruki wszystkich innych norm, w tym zakresie, w jakim one obchodzą władze administracji ogólnej, wreszcie *nagłówki* wszystkich wogóle norm ogłoszonych w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim dla celów informacyjnych.

Pozatem oczywiście w Dzienniku Urzędowym Min. Spr. Wewn. będą ogłaszane w dalszym ciągu wszystkie okólniki Min. Spr. Wewn., a w miarę możności także interesujące administrację ogólną okólniki i pisma okólne, zamieszczane w dziennikach urzędowych innych Ministerstw, które dotychczas były dla władz administracji ogólnej prawie zupełnie niedostępne.

W ten sposób Dziennik Urzędowy Min. Spr. Wewn. dostarczy władzom administracji ogólnej *kompletny zbiór* wszystkich tych przepisów, gdziekolwiek opublikowany, które dotyczą zakresu działania władz administracji ogólnej i których znajomość jest dla urzędników tej administracji obowiązująca.

Zarządziłem również, ażeby Dziennik Urzędowy Min. Spr. Wewn. był dostarczany *wszystkim urzędnikom referującym w urzędach wojewódzkich i starostwach*, co znakomicie ułatwi urzędnikom zarówno lekturę i studjum ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym przepisów, jak i korzystanie z nich przy codziennej pracy. Sądzę, iż nie potrzebuję tego osobno podkreślać, że obowiązkiem wszystkich urzędników referujących we władzach administracji ogólnej jest stałe i dokładne uczenie się przepisów, zawartych w poszczególnych numerach Dziennika Urzędowego i jakiekolwiek zaniedbania w tym względzie nie znajdą odtąd żadnego usprawiedliwienia. Na to zechce Pan Wojewoda zwrócić uwagę wszystkich urzędników.

Ponieważ Dziennik Urzędowy Min. Spraw Wewn., jak poprzednio wspomniałem, będzie ukazywał się w odstępach miesięcznych lub 2-tygodniowych, przeto niniejsze zarządzenie nie narusza w niczem obowiązku starostów względnie naczelników wydziałów i kierowników oddziałów w urzędach wojewódzkich dopilnowania, ażeby podlegli im urzędnicy referujący byli poinformowani natychmiast o ustawach i rozporządzeniach zamieszczonych w poszczególnych numerach Dziennika Ustaw w miarę, jak się poszczególne numery Dziennika Ustaw ukazują.

Chodzi bowiem często o przepisy, które wchodzą w życie bez zwłoki, podczas gdy w najbliższym numerze Dziennika Urzędowego Min. Spr. Wewn. będą przedrukowane dopiero za miesiąc lub 2-a tygodnie.

Zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) przedłożyć Min. Spr. Wewn. bezzwłocznie wniosek, jaka ilość numerów potrzebna jest dla urzędu wojewódzkiego względnie poszczególnych starostw.

7.

Okólnik Nr. 165 z 13 września 1928 r. (Wojsk. 447/4/28) do P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie zawierania przez poborowych związków małżeńskich.

Zdarzają się wypadki, że władze administracji ogólnej, stosując dotychczas art. 83 ust. o powsz. obow. sł. wojsk. z dnia 23 maja 1924 r., przesyłają władzom wojskowym podania obowią-

zanych do służby wojskowej o zezwolenie na zawarcie małżeństwa.

Wobec tego Min. Spr. Wewn. wyjaśnia, że po skreśleniu w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 11 stycznia 1928 r. w sprawie zmian i uzupełnień niektórych postanowień ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powsz. obow. sł. wojsk. (Dz. Ust. R. P. Nr. 4/28 poz. 26) art. 83 ustawy z dn. 23 maja 1924 r., osoby podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu z wyjątkiem pełniących faktycznie czynną służbę wojskową mogą zawierać związki małżeńskie bez zezwolenia władz. Do kategorji tej należą również poborowi zakwalifikowani, jako zdolni do czynnej służby wojskowej do czasu ich wcielenia do szeregów.

Powyższe zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) wyjaśnić podległym władzom administracyjnym, przypominając, że art. 82 dawnej ustawy (art. 92 znowelizowanej — Dz. Ust. R. P. Nr. 46/28, poz. 458) pozostał w mocy, t. zn., że zawarcie małżeństwa przed wstąpieniem do służby wojskowej lub w czasie jej trwania nie daje prawa do odroczenia powszechnego obowiązku wojskowego ani jego skrócenia, ani też prawa do żadnych świadczeń ze Skarbu Państwa na rzecz rodziny z tytułu i w czasie trwania służby wojskowej.

8.

Okólnik Nr. 166 z 18 września 1928 r. (OP. 5559/1-R-28 r.) do P. P. Wojewodów (oprócz Śląskiego) i Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie ilości stanowisk urzędniczych I i II kategorji.

Wobec dokonanych reskryptem z dnia 16 lipca 1928 r. Nr. OP. 1698/9-R. zmian w etatach osobowych poszczególnych województw (okręgu administracyjnego m. st. Warszawy) zmieniam dotychczasowe normalne liczby stanowisk I i II kategorji określone dla województw w załączniku do pisma okólnego z dnia 22.X. 1927 r. Nr. OP. 1264 r.

Nowe normy podaje załączona tabela.

Różnice, jakieby się okazały pomiędzy normą a stanem faktycznym, nie będą wymagały żadnych doraźnych zarządzeń. Normy służyć mają jedynie za ramy ograniczające na przyszłość możność mianowania urzędników: na stanowiska I kategorji ponad liczbę wskazaną w odnośnej rubryce załącznika, a na stanowiska II kategorji — ponad ilość, będącą sumą obu rubryk, zmniejszoną o liczbę faktycznie obsadzonych stanowisk I i II kategorji. Naprzykład: Województwo białostockie, mające faktycznie 47 urzędników I kat. i 49 II kategorji, może mianować jeszcze 10 referendarzy (do liczby 57) i 1 sekretarza lub asesora do liczby 50). Jeśli zaś mianuje tylko 8 referendarzy, to może mianować natomiast 3-ch sekretarzy lub asesorów — t. j. do liczby: (57 + 50) — (47 + 8 + 49).

Zaznaczam, że upoważnienie do zwalniania urzędników od przepisanego poziomu wykształcenia, które dane było czasowo P. P. Wojewodom wspomnianem na wstępie pismem z 22/X. 1927 r., *nie ma do niniejszego zastosowania.*

Załącznik do okólnika Nr. 166.
OP. 5559/I-R-28 r.

Normy ilościowe na rok budżetowy 1928/29 stanowisk urzędniczych I i II kategorji (bez praktykantów) w wojewódzkich i powiatowych władzach administracji spraw wewnętrznych (bez Służby Zdrowia).

WOJEWÓDZTWO	Ilość stanowisk we władzach wojewódzkich i powiatowych łącznie (bez praktykantów).	
	I kategorji	II kategorji (administracyjnych i rachunkowych łącznie
Białostockie	57	50
Kieleckie	79	69
Lubelskie	77	68
Łódzkie	77	61
Warszawskie	89	70
Krakowskie	103	70
Lwowskie	130	91
Stanisławowskie	74	55
Tarnopolskie	75	60
Nowogródzkie	38	45
Poleskie	41	48
Wileńskie	54	57
Wołyńskie	53	58
Pomorskie	54	45
Poznańskie	93	140
Okrąg administracyjny miasta st. Warszawy	41	47
Razem	1.135	1.034

9.

Okólnik Nr. 167 z 21 września 1928 r. (OJ. 87/1/28.) Do PP. Dyrektorów Departamentu I—IV, Naczelnika Wydziału Wojsk., Naczelnika Wydziału Apr. i wszystkich Naczelników Wydziałów i Urzędników Min. Spr. Wewn. (oprócz Depart. V-go) w sprawie zarządzeń, nakładających na Wojewodów obowiązek przedkładania materjałów statystycznych i ankietowych.

Zauważyłem, iż poszczególne wydziały M. S. Wewn. zwracają się do wojewodów o dostarczenie materjałów statystycznych i sprawozdawczych, które już uprzednio zostały zebrane przez inne wydziały lub też wchodzą w skład obszerniejszych ankiet i sprawozdań nadesłanych przez wojewodów do Ministerstwa. Często także odnoszą się poszczególne wydziały do wojewodów o zebranie takich materjałów, które w związku z podziałem kompetencji Ministerstw zostały już zebrane lub powinny być zebrane przez inne Ministerstwa lub

urzędy — do których w tym celu należało się zwrócić. — Celem skoordynowania zbierania materjałów sprawozdawczych i statystycznych, a także celem zewidencjonowania i zachowania materjałów przez M. S. Wewn. zebranych, zarządzam co następuje:

1) wszystkie wydziały podadzą do dnia 1-go października b. r. wydziałowi Inspekcji i Wyszkolenia wykaz stałych sprawozdań opisowych lub statystycznych, jakie od wojewodów otrzymują. Jeżeli sprawozdania sporządzane są według pewnego szematu lub wzoru, to do wykazu należy dołączyć egzemplarz takiego szematu;

2) wszystkie wydziały przedstawią niezwłocznie wydziałowi O. I. w odpisie zarządzenia, jakie wydały w ostatnich czasach w sprawie nadesłania przez wojewodów danych statystycznych lub ankietowych — o ile takie zarządzenia znajdują się jeszcze w województwach w toku załatwienia;

3) nadal wszystkie zarządzenia, nakładające na wojewodów obowiązek przedłożenia dat statystycznych i ankietowych, a także sprawozdań perjodycznych — podlegają przesłaniu przed aprobatą do wydziału O. I. dla wglądu i zaewidencjonowania, (podobnie jak to ma miejsce w odniesieniu do wszystkich okólników i pism okólnych — w stosunku do wydziału O. L.);

4) zebrane przez wydziały materjały statystyczne i ankietowe podlegają, *po zużytkowaniu*, złożeniu do bibljoteki M. S. Wewn., w której zostanie utworzony osobny oddział *materjałów administracyjnych.* W tym celu akta, zawierające sprawozdania ankietowe i statystyczne należy odpowiednio podzielić, przeznaczając do przechowania w bibljotece te części akt, które mają znaczenie pomocnicze dla materjałów statystycznych i ankietowych, oraz same sprawozdania statystyczne i ankietowe. Pozostałe części akt należy składać, jak zwykle, w archiwum, oznaczając w nich, iż część akt została złożona w bibljotece. O ile sprawozdania i materjały znajdują się w aktach w kilku egzemplarzach, to do bibljoteki należy składać odpisy sprawozdań możliwie jaknajszybciej, nawet przed zużytkowaniem sprawozdań, potwierdzając zgodność odpisów w wydziale.

O otrzymaniu przez bibljotekę od wydziałów nowych materjałów statystycznych i ankietowych będą zamieszczane wzmianki w komunikacie bibljotecznym. Materjały administracyjne, zebrane w bibljotece, będą udostępnione dla wszystkich PP. urzędników M. S. Wewn. do studjowania na miejscu, lub też będą wypożyczane dla czasowego dołączenia do akt załatwianej sprawy — na zapotrzebowanie PP. Dyrektorów Departamentów.

10.

Okólnik Nr. 168 z 15 września 1928 r. (OB. 1494.) do wszystkich P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy, P. Naczelnika Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach w sprawie diet i kosztów podróży—wykładnia przepisów.

Wskutek zapytań niektórych władz w sprawie wykładni par. par. 3, 4, 5, 8, 12, 15, 19 i 20 ustęp pierwszy i drugi oraz 29 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826), Ministerstwo Skarbu na zasadzie par. 28 podanego rozporządzenia okólnikiem z dn. 4 sierpnia 1928 r L. D. III. 1236/1 wyjaśniło, co następuje:

do par. 3 ustęp trzeci.

Przepis normujący zwiększenie diet o 20% przy wyjazdach do stolicy i na obszar Województwa Śląskiego, nie może być rozszerzany na wypadki wyjazdu do Białej (Województwo Krakowskie) i Gdyni, chociaż w tych miastach są również przyznane dodatki kresowe do uposażenia. Przepis ten jest—jak z jego treści wynika—postanowieniem wyjątkowem, które nie dopuszcza wykładni rozszerzającej.

do par. par. 3 i 5. Diety oblicza się według tych miejscowości, do których odbywa się podróż. Tak np. przy podróżach do Gdańska lub Katowic należą się diety według wymiaru dla Gdańska, względnie Katowic od *chwili wyjazdu* ze zwykłego miejsca służbowego do chwili *powrotu do tego miejsca.*

Ten sposób obliczania diet dotyczy odpowiednio także wypadków, gdy podróż odbywa się do kilku miejscowości, przyczem jednak należy mieć na uwadze, by ogólna ilość diet wynikająca z obliczenia według poszczególnych miejscowości pokrywała się *ilością* diet, należnych według ustępu pierwszego par. 5.

Przykład:

Wyjazd z Warszawy do Krakowa dn. 4/4-1928 godz. 7.00.

Wyjazd z Krakowa do Katowic dn. 6/4-1928 godz. 16.00.

Wyjazd z Katowic do Poznania dn. 10/4-1928 godz. 21.00.

Wyjazd z Poznania do Gdańska dn. 14/4-1928 godz. 8.00.

Wyjazd z Gańska do Warszawy dn. 18/4-1928 godz. 14.00.

Przyjazd do Warszawy dnia 18/4-1928 godz. 23.00.

Czas trwania podróży wyniósł 14 okresów 24 godzinnych, liczonych od chwili wyjazdu z Warszawy z końcówką 16 godzinną. Zatem na zasadzie par. 5 lit. a) należy się *15 djet,* z tego 4 diety według wymiaru dla Katowic (za 4 okresy 24 godzinne i 5 godzin liczone od chwili wyjazdu z Krakowa do Katowic) i 5 diet według wymiaru dla Gdańska (za 4 okresy 24 godzinne i 15 godzin liczone od chwili wyjazdu z Poznania do Gdańska do chwili powrotu do Warszawy).

do par. par. 4 i 8. Przyznanie funkcjonarjuszowi, znajdującemu się w delegacji, urlopu wypoczynkowego lub zarządzenie podróży służbowej z miejscowości delegacji (także do zwykłego miejsca służbowego) nie stanowi *odwołania* zarządzonej delegacji. Zatem do odbycia wspomnianego urlopu względnie podróży służbowej należy liczyć diety *nie* jak przy rozpoczynaniu delegacji — *lecz w dalszym ciągu* w wysokości, przysługującej w ostatnim dniu przed urlopem względnie podróżą służbową.

do par. 12. Żądanie zwrotu kosztów użycia dwukonnej podwody w miejscowościach po-

siadających także jednokonne podwody nie znajdują uzasadnienia. Wyrażona bowiem w ustępie drugim i trzecim niniejszego przepisu zasada oszczędności w doborze rodzajów środka lokomocji ma oczywiście zastosowanie także przy wyborze środka lokomocji w obrębie tego samego rodzaju.

O ile jednak w danych miejscowościach są według miejscowych zwyczajów używane tylko dwukonne zaprzęgi, a jednokonne są uważane jako wyraz ubóstwa, dopuszczalne jest używanie w tych wypadkach przez urzędników podwód dwukonnych.

do par. 15. Określony tym przepisem ryczałt na koszty dojazdu z miasta do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej należy się bez względu na to, czy daną przestrzeń odbywa funkcjonarjusz pieszo, tramwajem lub dorożką, jak również niezależnie od tego, czy w danej miejscowości taryfa dorożkarska jest wyższa lub niższa od omawianego ryczałtu.

Ryczałt ten można zarachowywać, nie tylko w tym wypadku, gdy odległość od gmachu urzędu względnie od mieszkania do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej nie przekracza 2 km., lecz także, gdy wspomniana odległość wynosi więcej niż 2 km.

O ile jednak przestrzeń ponad 2 km. traktuje funkcjonarjusz według postanowień par. 12, należy w myśl tego paragrafu zwracać koszty najtańszego środka lokomocji, zatem także cenę biletu tramwajowego w miejsce taksy dorożkarskiej, gdy użycie tramwaju w danym wypadku jest możliwe. Zaznacza się że okoliczność, iż tramwaj nie przechodzi tuż koło urzędu względnie mieszkania, nie uzasadnia jeszcze potrzeby użycia dorożki.

Czasu dojazdu z miasta do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej *w tej samej* miejscowości nie należy wliczać do czasu rozpoczęcia względnie ukończenia podróży bez względu na to, czy dajazd *w tej samej* miejscowości wynosi więcej lub mniej niż 2 km.

do par. 19. Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 13 grudnia 1927 r. Nr. 220/OB.4111, dotyczący stosowania par. 19 do funkcjonarjuszów, którzy do służby w nowem miejscu służbowem zgłosili się przed 25 października 1927 r. (t.j. przed wejściem w życie par. 19), i do tego terminu nie dokonali przewozu urządzenia domowego — uzupełnia się w trzecim ustępie po słowach: „niema przeszkód do wypłaty tego ryczałtu wyżej wymienionym funkcjonarjuszom“ przez dodanie słów: „o ile oczywiście wykażą fakt przewozu urządzenia domowego po 25 października 1927 r.“

Zaznacza się, że niniejsze uzupełnienie w niczem nie zmienia treści okólnika z dn. 17 marca 1928 r. Nr. 39/OB.572, dotyczącego funkcjonarjuszów, przeniesionych po dniu 25 października 1927 r.

do par. 20 ustęp pierwszy i drugi. Ustanowione tym przepisem terminy do przedstawienia rachunków podróży służbowych, delegacyj (odkomenderowania) i przeniesień są terminami *nie* prekluzyjnemi lecz porządkowemi, zatem przekroczenie tych terminów nie powoduje utraty prawa do danej należności, lecz może służyć za podstawę do pociągnięcia do odpowiedzialności służbowej za niewykonanie przepisu, o ile oczywiście powody przekroczenia terminu nie będą dostatecznie usprawiedliwione.

do par. 29. Przepis: „należności, wyrażone w złotych, przelicza się na guldeny gdańskie w stosunku 1 złoty równa się 1 guldenowi gdańskiemu“ odnosi się tylko do tych należności, które w rozporządzeniu są *wyraźnie* określone w złotych, Do tych należności należą: diety określone w par. 3, wynagrodzenie za każdy kilometr drogi pieszej. określone w par. 12 ustęp piąty i ryczałt na koszty dojazdu z miasta do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej, określony w par. 17, o ile oczywiście dojazd ten odbywa się na obszarze w. m. Gdańska.

Inne należności, jak np. zwrot kosztów jazdy koleją, statkiem, podwodami, samochodem, zwrot kosztów przewozu bagażu koleją lub statkiem, zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego koleją lub statkiem, — które rozporządzenie traktuje jako *zwrot poniesionych* wydatków, — należy zwracać w takiej kwocie w jakiej zostały przez funkcjonarjusza wydane. Zatem wydatek poniesiony w złotych nie podlega wspomnianemu przeliczaniu na guldeny gdańskie.

11.

Okólnik Nr. 169 z 19 września 1928 r. (OB. 1010/2/28) wszystkim P. P. Wojewodom, P. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy oraz P. Naczelnikowi Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach w sprawie podpisów na awizach do zleceń wypłaty z rachunków bieżących.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela do wiadomości i stosowania, nawiązując do okólnika swego z dnia 23. V. b. r. Nr. 84/OB.1010/28.

MINISTERSTWO SKARBU
L: D. VII. 1112/2.
Warszawa, dn. 10. IX. 1928 r.

Do
wszystkich władz centralnych.

Wobec podniesionych wątpliwości, czy awizy do zleceń wypłaty z rachunków bieżących, przewidziane w § 7 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 sierpnia 1922 r. L: GUK. 3237/WAK. i w okólniku z dnia 28 kwietnia 1928 r. L: D. VII. 253/2 (Monitor Polski Nr. 201 z 1922 r. i Nr. 116 z 1928 r., Dzien. Urzęd. Min. Sk. Nr. 21 p. 354 z 1922 r. i Nr. 16 p. 213 z 1928 r.), mają być podpisane, przez te same osoby, które podpisały właściwe zlecenia. Ministerstwo Skarbu uprasza o wydanie podległym władzom i urzędom asygnującym zarządzeń, aby doręczanie kasom skarbowym awizy były podpisywane przez te same osoby, co odnośne zlecenia wypłaty.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu poleca kasom skarbowym, aby zleceń wypłaty, zaopatrzonych podpisami, odmiennemi niż odnośne awizy, pod żadnym warunkiem nie realizowały.

12.

Okólnik Nr. 170 z 21 września 1928 r. (OP. 4335/1-R-28.) do P. P. Wojewodów: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego w sprawie niemożności piastowania przez Starostów godności przewodniczących Rad Szkolnych powiatowych.

Wobec tego, iż jedna z Rad Szkolnych powiatowych w jednem z Województw centralnych wybrała swym przewodniczącym miejscowego Starostę, wyjaśniam w porozumieniu z P. Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że w myśl art. 36 obowiązujących na terenie województw centralnych „Przepisów tymczasowych o szkołach elementarnych w Królestwie Polskeim", zatwierdzonych ustawą z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 50 poz. 304), przewodniczącym Rady Szkolnej powiatowej może być wybrany wyłącznie jeden z jej członków.

Starosta, nie będący członkiem Rady Szkolnej powiatowej, lecz mający jedynie prawo — w myśl art. 30 (ustęp ostatni) — brać udział w posiedzeniach Rady, nie może być wybrany przewodniczącym tej Rady; Starosta może być obrany na przewodniczącego Rady Szkolnej tylko wówczas, *gdy piastuje mandat członka tejże Rady* (np. z wyboru przez Sejmik Powiatowy).

Powyższe wyjaśnienie zechcą Panowie podać do wiadomości podwładnych Starostów.

13.

Okólnik Nr. 171 z 18 września 1928 r. (SF. 2811/3/28/Łódz.) P. P. Wojewodom (wszystkim z wyj. P. Wojewody w Łodzi i Katowicach) w sprawie świadczeń drogowych w naturze.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości i zastosowania.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. SF. 2811/3/28/Łódz.
W. d. 16/7. 1928 r. L. SM, 3002.
Warszawa, dn. 18. IX. 1928 r.

Do
Pana Wojewody w Łodzi.

Odpowiadając na wymienione w nagłówku sprawozdanie Pana Wojewody, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że na podstawie logicznej interpretacji art. 31 w związku z art. art. 29, 30, 32 i 33 ustawy drogowej z dnia 10. XII. 1920 r. (Dz. Ust. z r. 1921 Nr. 6, poz. 32) należy dojść do wniosku, iż art. 31 nie uprawnia wcale gmin do zupełnego zaniechania poboru świadczeń drogowych w naturze od zobowiązanych do tych świadczeń w myśl art. 30 wymienionej ustawy i do generalnego wprowadzania opłat zamiast tychże świadczeń stosunku do wszystkich zobowiązanych. Już bowiem sam tytuł rozdziału IV ustawy drogowej: „Świadczenia drogowe *w naturze*", następnie zaś treść art. art. 29, 30, 32 i 33, wskazują niewątpliwie na to, że zamiarem i wolą ustawodawcy było uprawnić gminy do poboru świadczeń drogowych w naturze od wszystkich, do świadczeń tych w myśl art. 30 zobowiązanych, z możnością jedynie zamiany tych świadczeń naturalnych na świadczenia pieniężne (opłaty) w tych wypadkach, gdy świadczenia w naturze od poszczególnych mieszkańców nie mogą być uzyskane.

Za takiem traktowaniem świadczeń drogowych w naturze przemawia również bardzo ich celowość, gdyż w gminach, zwłaszcza w gminach wiejskich, istnieje zazwyczaj nadmiar sił roboczych i ludność chętniej ponosi świadczenia naturalne, aniżeli pieniężne, wobec czego świadczenia drogowe w naturze, należycie zorganizowane, mogą się znakomicie przyczynić do poprawy stanu dróg gminnych.

Ponieważ zaś uchwały rad gminnych wzgl. miejskich, dotyczące zastąpienia świadczeń drogowych w naturze opłatami, wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej, przeto przy wykonywaniu uprawnień nadzorczych zarówno przez Pana Wojewodę w stosunku do gmin miejskich wydzielonych, jako też szczególnie przez wydziały powiatowe w stosunku do gmin wiejskich i miast niewydzielonych, należy baczyć na to ażeby celowość świadczeń drogowych w naturze nie była wypaczaną i aby gminy na podstawie art. 31 ustawy drogowej zamiast tych świadczeń nie wprowadzały generalnie opłat, coby było równoznaczne z wprowadzeniem przez nie w tej formie specjalnego podatku drogowego. Jest jasnem, że np. w gminach miejskich, w których odsetek ludności rolniczej jest nieznaczny, przepisy art. 31 ustawy drogowej mieć będą szerokie zastosowanie, że zatem w tych gminach od zobowiązanych do świadczeń drogowych w naturze będą przeważnie pobierane opłaty zamiast tych świadczeń, jednakże nawet w tych gminach musi być pozostawiona możność spełniania świadczeń drogowych w naturze tym, którzy tę formę świadczeń uznają dla siebie za odpowiedniejszą, aniżeli świadczenia pieniężne (opłaty).

Powyższe zechce Pan Wojewoda podać do wiadomości zarządom gmin wiejskich i miejskich, zwracając im równocześnie uwagę na postanowienie art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. Ust. Nr. 36, poz, 342), według którego „jeżeli zobowiązany do świadczenia robocizny lub do świadczeń w naturze nie wypełnia tego obowiązku albo wcale, albo niezupełnie, albo nie w należytym czasie, władza nakaże wykonanie brakującego świadczenia na jego koszt i niebezpieczeństwo przyczem może użyć do tego celu sił pociągowych, narzędzi i materjałów należących do egzekuta. Urosłe z tego powodu wydatki będą ściągnięte od zobowiązanego w trybie przewidzianym .... dla egzekucji świadczeń pieniężnych".

Na podstawie przytoczonego przepisu gminy mogą np. do robót na drogach zabierać konie z wozem od ociągających się z należnemi od nich świadczeniami drogowemi, wynajmować na ich koszt robotników i t. p.

Co do uwag Pana Wojewody na temat nadmiernego obciążenia świadczeniami drogowemi w naturze przemysłu i handlu, które to uwagi

Pan Wojewoda opiera na przykładzie obciążenia fabryki Moszenickiej w gm. Bogusławice, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że zjawisko to nie jest powszechnem i że naogół obciążenie przemysłu i handlu zarówno opłatami drogowemi, jak i świadczeniami drogowemi w naturze, jest mniejsze, aniżeli obciążenie z tegoż tytułu gruntów i budynków. Oczywiście w poszczególnych uzasadnionych wypadkach takich, jak przytoczony przez Pana Wojewodę, gminy są uprawnione i powinny stosować odpowiednie ulgi w wymiarze świadczeń drogowych w naturze.

14.

Okólnik Nr. 172 z 25 września 1928 r. (OL. 1292/1/28) do PP. Wojewodów wszystkich w sprawie protokółów zebrań wojewódzkich i powiatowych.

Zmieniając odnośne postanowienia okólnika Min. Spraw Wewn. Nr. 137 z dn. 12 lipca 1927 r. (Nr. OL. 2177/27) w sprawie zebrań perjodycznych wojewódzkich i powiatowych (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 3 i 4 poz. 17), zarządzam, aby protokóły zebrań perjodycznych wojewódzkich przesyłane były Ministerstwu Spraw Wewnętrznych w (3) trzech egzemplarzach, protokóły zaś zebrań powiatowych P. Wojewodzie w 5 egzemplarzach, z czego (3) trzy egzemplarze otrzymywać ma Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Jedne i drugie protokóły, przesyłane Ministerstwu, winny być pisane nadal tylko po jednej stronie arkusza.

15.

Okólnik Nr. 173 z 25 września 1928 r. (Min. 1246/zdr./[illegible]28/1) do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie podniesienia zdrowotności i wyglądu kraju.

Półtoraroczna praca nad podniesieniem zdrowotności i wyglądu kraju (od marca 1927 r. do września 1928 r.) przyniosła widoczne rezultaty, czego dowodem może służyć ogólna poprawa stanu sanitarnego miast, ogólne wzmocnienie stanu zadrzewienia (w szczególności zaś na szosach i drogach) podniesienie wyglądu urzędów państwowych i chociażby ten fakt, iż 80% domów w miastach, a 60% we wsiach — zaopatrzony jest w ustępy, 60% zaś domów w miastach posiada nakryte śmietniki. Cyfry te, aczkolwiek jeszcze niedostateczne, wskazują jednak na to, że antysanitarna bierność ludności została przełamana i pod tym względem pierwszy etap rozpoczętej kompanji został pomyślnie zakończony.

Dalsze etapy pracy polegać muszą nie tylko na utrzymaniu i umocnieniu rzeczy dokonanych i zdobytych w dziedzinie podniesienia zdrowotności i wyglądu kraju, ale i na stopniowym opanowywaniu i zdobywaniu w tej dziedzinie nowych wartości. Dla ułatwienia Panom Wojewodom (Panu Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy) w tym względzie zadania podaję niżej wytyczne planu działania, wykonanie którego musi być zakończone do dnia 1 grudnia 1929 r. Rzucam przytem nowe hasło: „Wyjść z pracą na wieś" i zaznaczam, że będę żądał od Panów nie tylko najszerszego spopularyzowania tego hasła wśród wszystkich podległych Panom (aż do najniższej jednostki) urzędów, ale i pedagogicznego, konsekwentnego i nieustępliwego wcielania tego hasła w życie, będę żądał, by wygląd wsi, wymykającej się dotąd z pod wpływów władzy, uległ stanowczej i widocznej zmianie ku lepszemu.

Plan działania.

1) Przeprowadzić w miastach budowę ustępów publicznych, dla domów zaś nieposiadających dziedzińców — ustępów zbiorowych. Za wszelką cenę doprowadzić do tego, by w każdej szkole był ustęp i aby ustęp ten był hygjenicznie urządzony i utrzymany. We wsiach rozpocząć propagandę, mającą na celu przyzwyczajenie ludności do stałego korzystania z wybudowanych ustępów.

2) Spowodować, by wszystkie śmietniki (przedewszystkiem w urzędach państwowych, w pierwszym rzędzie starostwie i komendzie policji) były nakryte i zamknięte. Obecną ilość nakrywanych śmietników uważam za niedostateczną.

3) Usunąć brud z podwórz w miastach i wsiach; podwórza domów w miastach i wsiach muszą być stale oczyszczane i zamiatane. Nawóz musi być składany tylko w gnojowiskach, oddzielonych od reszty podwórza. Studnie obowiązkowo muszą być nakryte. Należy zorganizować za pośrednictwem szkół propagandę nakrywania studzien.

4) Aczkolwiek w wyglądzie urzędów państwowych nastąpiło znaczne polepszenie, niemniej jednak wymagam w dalszym ciągu prowadzenia w tym kierunku jaknajbardziej intensywnej akcji.

Wygląd urzędu (przedewszystkiem starostwa, komendy, względnie posterunku policji, szkoły, dworca kolejowego) musi stać się wzorem czystości i porządku, ponadto winien on być możliwie estetycznym. Wszelkie poczynania i wysiłki, zmierzające do osiągnięcia tego celu, będą przeze mnie popierane włącznie do przyznania nagród za najlepiej utrzymane urzędy. Warunki konkursu w sprawie nagród podane będą osobno.

W związku z tem, proponuję Panom obmyślić ze swej strony inne, stosowne do warunków lokalnych, sposoby wyróżnienia kierowników najlepiej utrzymanych urzędów.

6) Akcję zadrzewienia dróg, miast i wsi należy wzmocnić przy uwzględnieniu wskazówek, zawartych w pismie okólnem z dn. 10. XII. 1927 r. Nr. Min. 532/27 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 3 i 4 poz. 149) w sprawie zadrzewienia miast.

Należy wywrzeć odpowiedni wpływ na wydziały powiatowe, jako władze nadzorcze nad gminami wiejskiemi i miejskiemi, aby w ich budżetach w rubryce „drogi" zawsze przewidziane były kredyty „na zadrzewienie" (rozumiejąc pod słowem „zadrzewienie": drzewa krzewy, rośliny pnące). Jednocześnie zechcą Panowie Wojewodowie zwrócić baczną pod tym względem uwagę

na budżety miast wydzielonych. Przy obsadzaniu dróg drzewami należy oddawać pierwszeństwo drzewom owocowym, względnie Morwie Białej (Morus Alba) przed drzewami ozdobnemi.

6) Pilnować stale, by rynki, targowiska, domy kąpielowe, hotele i restauracje utrzymywane były, o ile możliwe, we wzorowej czystości.

Place targowe i rynki muszą być wybrukowane, a w miastach wojewódzkich i liczących ponad 50.000 mieszkańców, winny posiadać nawierzchnię asfaltową lub betonową. Nawierzchnia placów targowych musi być zaopatrzona w odpowiednie spadki dla odpływu wód opadowych i ścieków.

Budki i stragany do sprzedaży na placach targowych i rynkach muszą mieć estetyczny wygląd i być pomalowane. Każde województwo winno opracować i ustalić typ budek i straganów stosownie do przyjętych w danem województwie motywów architektonicznych.

7) Doprowadzić do tego, by wszystkie domy mieszkalne w kraju (w miastach i wsiach) były od ulicy i od podwórza otynkowane, względnie pomalowane, bielone lub licowane, przyczem tynkowanie i bielenie musi być powtarzane w miarę zabrudzenia ścian nie rzadziej jednak, niż raz do roku (jako przykład schludnego wyglądu mogą służyć wsie w woj. tarnopolskiem). W wyjątkowych wypadkach, gdy zewnętrzne bielenie lub tynkowanie niezgodne byłoby ze stylem mieszkalnego domu i mogłoby go pozbawić swoistego charakteru (dotyczy to n. p. góralskich domów, których piękno polega między innemi na uwydatnienie belkowania), można zezwolić no pokostowanie, względnie impregnowanie lub pomalowanie domu klejową farbą, odpowiednio zabarwioną, na ogół biorąc żądam, by każdy budynek zamieszkały w Polsce przez ludzi odbijał jasną plamą od reszty zabudowań i krajobrazu.

Wszystkie ogrodzenia w miastach muszą być pomalowane lub otynkowane. Należy propagować, by ogrodzenia we wsiach przynajmniej od ulicy, były z żywopłotów. Należy stanowczo zabronić i przestrzegać bacznie, by ludność nie obkładała domów słomą; dopuszczalnem może być jedynie gacenie ścian na zimę.

8) Skierować wszelkie wysiłki ku temu, by oddymić i oczyścić ośrodki przemysłowe.

Doprowadzić do tego, by wszystkie budynki fabryk i zakładów przemysłowych były otynkowane lub pomalowane na kolor cegły, dziedzińce fabryczne nietylko utrzymywane schludnie, ale i upiększone roślinami pnącemi, krzewami, zieleńcami i t. p., paleniska fabryczne i zakładów przemysłowych urządzone w sposób, zabezpieczający powietrze przed zanieczyszczeniem z kominów dymem i szkodliwemi dla zdrowia gazami. (Szczegóły co do ochrony pod tym względem powietrza uregulowane będą osobnemi zarządzeniami).

9) Wszelkie ruiny, niemające charakteru zabytkowego, oraz rumowiska muszą być usunięte z powierzchni kraju, uzyskany materjał, w razie niemożności natychmiastowego jego zużytkowania, porządnie na miejsau ułożony.

Nakreśloną w niniejszym okólniku pracę polecam wykonać w 4-ch etapach, mianowicie:

do 1 grudnia r. b. należy dokonać 1/4 część planowanych robót, w grudniu b. r. oraz w styczniu i lutym 1929 r. nastąpi przerwa w robotach;

w marcu, kwietniu i maju 1929 r. musi być dokonana połowa całej pracy;

w czerwcu, lipcu i sierpniu — 3/4 robót, a we wrześniu, październiku i listopadzie — reszta, z tem, że całokształt prac będzie zakończony na 1 grudnia 1929 r.

Zaznaczam przytem, że wyznaczony w zarządzeniu z dn. 26. III. 1926 (okólnik Nr. 47) termin 1 listopada 1928 r. do wystawienia we wsiach ustępów zmieniam na dzień 1. III. 1929 r. Nowy ten termin będzie obowiązywał również przy uporządkowaniu śmietników. Podczas moich inspekcyj będę sprawdzał, czy każda miejscowość licząca ponad 20 domów została podniesiona do wymaganego poziomu.

Przy tej okazji zwracam uwagę Panów Wojewodów, ażeby w dziedzinie sanitarno-porządkowej korzystali jaknajszerzej z przysługujących im pełnomocnictw Nadzwyczajnych Komisarzy do walki z epidemjami, jak równierz z uprawnień, wynikających z art. 108 p. 2 i art. 109 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19-go stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej.

16.

Okólnik Nr. 174 z 24 września 1928 r. (Z. Z. 5382|28) do PP. Wojewodów w sprawie III kursu trachomatologicznego.

W celu podniesienia i przygotowania lekarzy powiatowych i samorządowych, zwłaszcza kierowników przychodni przeciwjaglicznych i przychodni ogólnych rejonowych w zakresie akcji zwalczania jaglicy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) urządza w czasie od 12. XII. do 20. XII. 1928 w Państwowej Szkole Higjeny w Warszawie III-ci kurs trachomatologji z uwzględnieniem społecznej organizacji walki z jaglicą.

W programie kursu przewidzianych jest 20 godzin wykładów teoretycznych i 30 godzin zajęć praktycznych na oddziałach ocznych i w przychodniach przeciwjaglicznych.

Wykłady teoretyczne obejmują następujące przedmioty:

Zadania lekarza w walce z chorobami społecznemi	— 1	godz.
Higjena oka	— 1	„
Etjologja jaglicy	— 1	„
Symtomatologja jaglicy	— 2	„
Patogeneza jaglicy	— 2	„
Epidemjologja jaglicy	— 1	„
Statystyka jaglicy	— 1	„
Leczenie nieżytów spojówki	— 2	„
Współczesne metody leczenia jaglicy	— 1	„
Leczenie ambulatoryjne jaglicy	— 1	„
Leczenie szpitalne jaglicy	— 1	„
Metodyka i technika badań	— 1	„
Profilaktyka jaglicy	— 2	„
Organizacja walki społecznej z jaglicą	— 2	„
Zadania przychodni przeciwjaglicznej	— 1	„
Razem	— 20	godz.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) prosi Województwo o powiadomienie o powyższem lekarzy zainteresowanych oraz o polecenie władzom bezpośrednim, aby lekarzom, życzącym wziąć udział w kursie tym, nie czyniły przeszkód i w miarę możności udzielały delegacyj służbowych. Gdy władza bezpośrednia nie będzie mogła z powodu braku na ten cel kredytów udzielić lekarzowi delegacji służbowej, to petent może za zgodą swej władzy wystąpić do Departamentu Służby Zdrowia o przyznanie mu zapomogi na koszty, związane z pobytem na kursie. Pewną liczbę takich zapomóg w wysokości kosztów podróży i djet odpowiedniego stopnia służbowego Departament Służby Zdrowia będzie mógł przyznać kandydatom, poleconym przez Województwo.

Kandydaci, ubiegający się o takie zapomogi, winni przed 15 listopada r. b. złożyć do Departamentu Służby Zdrowia podania, zaopatrzone w następujące załączniki:

1. Krótkie curriculum vitae,

2. Poświadczenie o zajmowanem stanowisku (stosunek służbowy).

3. Potwierdzenie władzy, że kandydat nie może otrzymać delegacji służbowej, lecz tylko urlop na czas kursu.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) zawiadomi interesowanych o przyznaniu lub nieprzyznaniu im zasiłków przed 1 grudnia.

Kandydaci, którzy otrzymają zawiadomienia o przyznaniu im zasiłku, będą tem samem przyjęci na kurs.

Liczba uczestników kursu została ograniczona do 40. Kandydaci winni przeto przed 15 listopada złożyć podania o przyjęcie do Państwowej Szkoły Higjeny, skąd też otrzymają zawiadomienia o decyzji.

Szczegółowy program kursu zostanie podany do wiadomości przez Państwową Szkołę Higjeny.

17.

Okólnik Nr. 175 z 25 września 1928 r. (AA. 1371/1) do P.P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie ewidencji wyświetlanych w kinach filmów.

Zarządzony pismem okólnem z dn. 14.I. 24 r. Nr. BC. 335/24 sposób prowadzenia ewidencji wyświetlanych w kinach filmów za pomocą t. zw. filmowych kartek rejestracyjnych zmienia się w sposób następujący:

Filmowe kartki rejestracyjne znosi się; w miejsce dotychczasowych kartek rejestracyjnych wprowadza się nowego typu *arkusze ewidencyjne*, których blankiety w liczbie..................... sztuk załącza się przy niniejszem. Blankiety te należy rozesłać do starostw, proporcjonalnie do liczby kin.

Ewidencję wyświetlanych filmów od dnia 1.XI r. b. prowadzić należy na arkuszach ewidencyjnych w każdej miejscowości i dla każdego kina oddzielnie. Do dnia 1.XI r. b. obowiązuje prowadzenie ewidencji według sposobu dotychczasowego na filmowych kartkach rejestracyjnych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych kartek takich wysyłać już nie będzie. — Gdyby okazał się w któremkolwiek ze starostw brak kartek rejestracyjnych, należy potrzebną ilość kartek sporządzić na maszynie w starostwach z zachowaniem wzoru i rozmiaru dotychczasowych kartek.

Każdy arkusz nowego typu służy dla jednego kina na przeciąg jednego miesiąca. Arkusze te zawierają rubryki, które wypełniać należy: 1) rok, 2) miesiąc, 3) województwo, 4) starostwo, 5) miejscowość, 6) kino, 7) czas wyświetlania filmu (od dnia.................... do dnia...................), 8) tytuł wyświetlonego filmu, Nr. legitymacji filmowej i 10) uwagi.

Dla każdego kina nowootwartego należy natychmiast zakładać jego arkusz i nadsyłać wraz z innemi do Ministerstwa. Na arkuszu takim pisać należy w rubryce uwagi „kino nowootwarte dn...................".

W wypadku zamknięcia kina należy przy nadsyłaniu ostatniego arkusza odnotowywać w rubryce „uwagi" datę i powody zamknięcia kina.

W rubryce „uwagi" wpisywać należy również przyczyny chwilowej nieczynności kina (np. z powodu jakiegoś wypadku, lub z powodu remontu) oraz tym podobne fakty, ważne z punktu widzenia funkcjonowania kin.

Dane do arkuszy wpisywać należy wyraźnie, ołówkiem atramentowym przez kalkę, a odpis kalkowy zostawić ad a) w starostwie, ad b) w Komisarjacie Rządu. W celu uniknięcia nadmiernej pracy w pierwszych dniach miesiąca, gdy nadchodzi termin odsyłania arkuszy, dane te wpisywać należy natychmiast przy zgłaszaniu przez kina legitymacyj filmowych i zawiadamianiu o zmianie programu.

Arkusze winny być w pierwszych dniach każdego miesiąca kierowane do Urzędów Wojewódzkich, które je następnie będą przesyłać do Ministerstwa.

18.

Okólnik Nr. 176 z 24 września 1928 r. (AP. 5594/1) do wszystkich PP. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie poszukiwania uchylających się od służby wojskowej

z prośbą o wydanie stosownych zarządzeń i przestrzeganie życzeń, wyrażonych przez Min. Spraw Zagranicznych.

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Departament Konsularny
Wydział K. III.
Nr. K. III. b. 1839/28.
Warszawa, 14 czerwca 1928 r.

Odpis.

Do

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Departament Administracyjny.

Na podstawie informacyj Konsulatu Generalnego R. P. w New Yorku Ministerstwo Spraw Zagranicznych komunikuje, że władze krajowe, zwracające się do wymienionej placówki w sprawach poszukiwania lub śledzenia obywateli polskich, uchylających się od służby wojskowej, najczęściej nie podają adresu poszukiwanego, natomiast nadsyłają całkowite akta, po dokładnem przejrzeniu których najważniejszego szczegółu t. j. adresu poszukiwanego brakuje. — Ten stan rzeczy wytwarza zbędną korespondencję o dostarczenie adresu, zdobycie czego na miejscu połączone jest z nader skomplikowaną manipulacją ogłaszania w prasie i co gorsze — praca ta w 99% daje wyniki negatywne. — Jednocześnie każde starostwo traktuje omawiane sprawy ze strony technicznej zupełnie indywidualnie, z czego wynika, że manipulacyjna strona nie jest dostatecznie uregulowana, co również przysparza dużo zbędnej pracy placówkom R. P. zagranicą.

Wobec tego wymieniony Konsulat Generalny proponuje wydanie stosownych instrukcji w tym sensie:

1) aby starostwa nie nadsyłały kompletnych aktów, chyba jedynie w tych wypadkach, gdy zachodzi po temu konieczność dla samej sprawy,

2) aby natomiast starostwa zechciały podawać następujące dane:

a) w którym roku poszukiwany wyjechał z terytorjum R. P., po, czy przed 1918 r., t. j. czy po powstaniu Państwa Polskiego, czy też za czasów władz zaborczych względnie okupacyjnych,

b) czy po 1918 r. poszukiwana osoba wyjechała z kraju legalnie lub nielegalnie,

c) dokładny adres poszukiwanej osoby w jej miejscu przebywania zagranicą. — Ponieważ adresy obcych miejscowości są zazwyczaj podawane niedokładnie (wobec przeważnej nieznajomości języka angielskiego) przeto jest wskazane dołączyć kopertę lub list pisany z zagranicy przez poszukiwanego do jego rodziny lub znajomych, zamieszkałych w Polsce.

Wreszcie pożądanem jest, aby władze krajowe kierowały swe pisma — o ile możności — do poszczególnych placówek wedle kompetencji terytorjalnej.

Podając powyższe do wiadomości, Ministerstwo Spraw Zagranicznych prosi o wydanie stosownych w powyższym sensie zarządzeń i o powiadomienie o tem Ministerstwa.

19.

Okólnik Nr. 177 z 29 września 1928 r. (OP. 5487/1-R-28) do PP. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu w Warszawie, w sprawie stabilizacji urzędników.

W myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. III. 1928 r. (Dz. Ust. Nr. 38 poz. 367) ostateczny termin stabilizacji urzędników upływa z dniem 31 marca 1929 r.

Ilość urzędników administracji spraw wewnętrznych ustalonych dotychczas na stanowiskach I kategorji wynosi w Województwach 70%, ogólnej ich liczby, na stanowiskach II kategorji 33% i na stanowiskach III—8%.

Biorąc pod uwagę, że nie wszyscy urzędnicy posiadają wymagane do ustalenia warunki, odsetek ustalonych na stanowiskach I kategorji można uznać za normalny. Natomiast zbyt niskim jest procent ustalonych dotąd urzędników II, a zwłaszcza III kategorji.

Według uchwalonego przez Radę Ministrów w roku 1925 wykazu stanowisk można ustalić na stanowiskach II kategorji w Województwach ogółem 896 urzędników, gdy faktycznie stabilizację otrzymało dotąd tylko 337; na stanowiskach III kategorji można ustalić 511 urzędników, gdy ustalono dotychczas tylko 221.

Zechcą Panowie wziąć powyższe pod rozwagę i przedstawić mi jaknajrychlej *w ramach wykazu stanowisk z roku 1925* wnioski stabilizacyjne na formularzach, sporządzonych w sposób przepisany w reskrypcie z dnia 27. XI. 1926 r., Nr. I. OP. 9931/26.

Na formularzach tych *nie należy wykazywać* urzędników, którzy nie posiadają wymaganych w uchwale Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1926 r. warunków (reskrypt z 27. XI. 1926 r. Nr. I. OP. 9931/26), a także nie można wykazywać urzędników prowizorycznych i pracowników kontraktowych.

W rubryce 7 formularza „czas służby w państwie polskiem z uwidocznieniem przerw“ należy wpisywać datę, od której dany urzędnik służy, a nie ilość lat, miesięcy i dni i w tym celu należy w nagłówku tejże rubryki skreślić słowa „licząc do dnia 1. 1. 1927“.

Wreszcie należy mieć na uwadze reskrypty Ministerstwa z dnia 29. IX. 1927 r. Nr. OP. 1112/27 i z dnia 18. VII. 1928 r. Nr. OP. 4296/1-R-28.

Nadesłane dotąd Ministerstwu wykazy kandydatów do ustalenia oraz zmiany i uzupełnienia tych wykazów — z chwilą wydania niniejszego zarządzenia uważane być mają za nieaktualne.

20.

Okólnik Nr. 178 z 30 września 1928 r. (OB. 1698) do wszystkich P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy

i Naczelnika Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach w sprawie zwrotu opłat szkolnych.

Okólnikiem z dnia 17 września r. b. Nr. O. Prez. 5543 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśniło, że do przyznania zwrotu opłat szkolnych koniecznem jest przedstawienie zaświadczeń wszystkich szkół państwowych w danej miejscowości istniejących, iż dziecko funkcjonarjusza państwowego nie zostało przyjęte do szkół tych z powodu braku wolnego miejsca w danej klasie.

Ponieważ jednakże przedstawianie zaświadczeń z większej ilości szkół państwowych, zwłaszcza w miastach większych nastręcza znaczne trudności, Ministerstwo W. R. i O. P. równocześnie zarządziło w tym kierunku co następuje:

1) w miastach będących siedzibą Kuratorjów, zaświadczenia o nieprzyjęciu uczniów do szkół państwowych z powodu braku miejsca będzie wydawało Kuratorjum w odniesieniu do wszystkich szkół państwowych i wszystkich klas,

2) w innych miastach czynność tę powierzy Kuratorjum dyrekcji jednej z państwowych szkół.

Powyższe Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania, nawiązując do p. 11 okólnika swego z dn. 12 września 1925 r. Nr. 91/AB. 6810, (Dz. Urzęd. M. S. Wewn. Nr. 5 poz. 396) normującego zwrot opłaty szkolnej w szkołach średnich za dzieci funkcjonarjuszów państwowych.

IV.

Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

21.

Pismo okólne z 1 września 1928 r. Nr. SG. 252/11/28 do P. P. Wojewodów w sprawie urządzania radjoodbiorników w poszczególnych gminach wiejskich.

Doceniając w całej pełni znaczenie radjofonji dla rozwoju oświaty i kultury na wsi — a nawet w miarę rozszerzenia się sieci stacyj odbiorczych i odpowiedniego przystosowania programów dla celów administracji publicznej proszę PP. Wojewodów *o zalecenie Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych aby zachęcili gminy wiejskie do instalowania na swoim obszarze radjoodbiorników.*

Pożądanem byłoby, *aby każda gmina zbiorowa nabyła na własność i zainstalowała przynajmniej jeden aparat radjowy z głośnikiem.* To samo dotyczy wielkich gmin jednowioskowych. Inne gminy jednowioskowe mogłyby na podstawie uprzedniego porozumienia łączyć się z sąsiedniemi gminami i nabywać wspólnemi środkami jeden aparat na użytek kilku gmin. We wszystkich wypadkach radjoodbiornik należałoby umieścić w takiej miejscowości, która stanowi naturalny ośrodek koncentrujący życie miejscowości sąsiednich (wieś parafjalna, gmina, osada i t. p.) i w takim *lokalu,* który mógłby być dostępny dla publiczności.

Co do użytkowania radjoodbiornika — miarodajnym pod tym względem musi być *cel dla którego gmina radjoodbiornik nabywa,* a mianowicie udostępnienie *audycyj najszerszym warstwom mieszkańców gminy.* Cel ten może być osiągnięty w dwojaki sposób: albo eksploatację radjoodbiornika prowadzi gmina we własnym zakresie działania, wyznaczając w tym celu do kierowania audycjami i obsługi technicznej swojego funkcjonarjusza względnie powołując do tego kogoś z pośród obywateli albo też gmina zawiera w tym celu odpowiednią *umowę i powierza eksploatację radjoodbiornika* jakiejś instytucji społecznej na terenie gminy (dom ludowy, straż ogniowa, kółko rolnicze i t. p.), dbając jednak o to, ażeby odbiornik był użyty dla wszystkich mieszkańców, a nietylko dla członków danego stowarzyszenia.

W każdym razie sposób używania radjoodbiorników oraz ich obsługi winien być *ściśle określony.* Celem ułatwienia gminom tego zadania pod względem technicznym *przyrzekło Ministerstwo Poczt i Telegrafów opracować dla nich odpowiednie wskazówki techniczne* i rozdzielić je pomiędzy gminy w postaci broszurek (broszurki o obsłudze aparatów radjowych zasięga poszczególnych stacyj nadawczych i t. p.).

W sprawie zakupu sprzętu radjowego i ewentualnego kredytu na pokrycie kosztów związanych z kupnem oraz instalacją, zauważam, co następuje:

Celem zabezpieczenia ludności od wyzysku i zapewnienia dobrego sprzętu radjowego *podjęły się Państwowe Zakłady Inżynierji w Warszawie* dostarczyć odpowiednich ilości aparatów z głośnikami, wyprodukowanych z materjałów krajowych oraz dokonać instalacji radjoodbiorników przez swój personel techniczny.

Cena za jeden kompletny radjoodbiornik, t. j. jeden odbiornik 4-o lampowy wraz z głośnikiem, jedną parą słuchawek z akumulatorem, baterją anodową, anteną i uziemnieniem, wraz z dostawą i jego instalacją wyniesie według obliczenia Państwowych Zakł. Inż. w przybliżeniu około *400 — 500 złotych.* Podana cena orjentacyjna uwarunkowana jest od zamówienia poważniejszej ilości aparatów tak, że na kalkulację cen za sprzęt radjowy będzie miała odpowiedni wpływ ilości zamówień, a w konsekwencji rozmiar produkcji. W razie masowych zgłoszeń a więc i masowej produkcji cena za aparary radjowe będzie mogła być utrzymana w wyżej podanych granicach.

W wypadkach, w których gminy nie byłyby w możności pokryć gotówką kosztów zakupu i instalacji radjoodbiorników oświadczyły gotowość przyjścia z pomocą kredytową za pośrednictwem Zrzeszenia Spółdzielczego Inwestycyjno-Gospodarczego Samorządów Powiatowych w Warszawie: Państwowy Bank Rolny, Polski Bank Komunalny w Warszawie i Komunalny Bank Kredy-

towy w Poznaniu, a to na następujących warunkach:

a) powiatowe związki komunalne *uchwalają zakupienie radjoaparatów* z własnych funduszów w Zrzeszeniu Spółdzielczem Inwestycyjno-Gospodarczem Samorządów powiatowych w Warszawie z Państwowych Zakładów Inżynierji dla gmin w danym powiecie względnie zbierają zamówienia poszczególnych gmin i formują zamówienia zbiorowe:

b) na pokrycie należności nadsyłają Wydziały Powiatowe do Zrzeszenia Spółdzielczego Inwestycyjno-Gospodarczego Samorządów powiatowych w Warszawie gotówkę lub 6-miesieczne, należycie podpisane weksle powiatowych związków komunalnych wraz z zamówieniem (weksli gmin Zrzeszenie nie będzie przyjmować). Weksle powinny być wypełnione sumą należności za radjoodbiornik plus koszty dyskonta w wysokości 10% rocznie oraz 1% od sumy na koszty administracyjne.

Data i miejsce płatności będą wypełnione przez „Zrzeszenie", które zawiadomi o tem Wydział Powiatowy.

W razie niemożności zapłacenia należnej kwoty w terminie 6-miesięcznym weksle będą mogły być prolongowane na następne okresy 6-miesieczne, jednak nie dłużej, jak na okres do 18-u miesięcy od daty zakupu radjoodbiornika.

Zamiana weksli przy żądaniu każdorazowej prolongaty powinna nastąpić na dwa tygodnie przed terminem płatności.

Ściaganie należności za radjoodbiorniki od gmin wiejskich należałoby wyłącznie do Wydziałów Powiatowych.

Zakupione względnie zamówione w powyższy sposób radjoodbiorniki Państwowe Zakłady Inżynierji w Warszawie dostarczałyby wprost poszczególnym gminom na zlecenie Zrzeszenia Spółdzielczego Inwestycyjno-Gospodarczego Samorządów Powiatowych.

Zechcą P.P. Wojewodowie zachęcić *podległe organa* do intensywnego propagowania omawianej akcji i wzbudzenia jaknajżywszego zainteresowania sprawą radjofonji wśród miejscowej ludności.

Wkońcu zaznaczam, że specjalna *Międzyministerjalna Komisja* opracuje program *komunikatów rolniczych i oświatowych*, które będą nadawane w godzinach najdogodniejszych dla rolników, a w razie rozszerzenia się gminnych instalacyj radjofonicznych programy będą rozwijane we wszystkich kierunkach, wskazanych z punktu widzenia potrzeb propagandy państwowej, oświaty i administracji.

22.

Pismo okólne z 4 września 1928 r. Nr. OL. 1221/1/28 do P. P. Wojewodów w sprawie wykonania art. 143 Rozp. Prez. R. P. o Policji Państwowej.

Przesyłając w załączeniu odpis pisma, które skierowuję jednocześnie do wszystkich pp. Ministrów i do p. Ministra Skarbu, w sprawie odciążenia organów policji państwowej od pełnienia czynności nie należących do jej właściwych zadań, proszę Pana Wojewodę o przygotowanie zawczasu materjałów potrzebnych dla załatwienia tej sprawy.

W tym celu zechce Pan Wojewoda porozumieć się z naczelnikami niezespolonych władz państwowych na obszarze województwa, zawiadomić ich o treści załączonego pisma i dokładnie ustalić wspólnie z nimi, jakie czynności wykonawcze nienależące do zadań policji są obecnie przez policję spełniane i jakim organom spełnianie ich będzie mogło być powierzone. Ze względu na wagę tej sprawy zechce ją Pan Wojewoda wnieść na jesienne perjodyczne zebranie naczelników władz, celem szczegółowego wspólnego jej omówienia i skonkretyzowania wniosków w taki sposób, aby przy wykonaniu odnośnych postanowień rozporządzenia Prez. R. P. o policji państwowej nie nasunęły się nieprzewidziane trudności.

Dodatkowo do wytycznych przytoczonych w załączonem piśmie wyjaśniam, że czynności pełnione obecnie przez policję, a nienależące do jej zadań można podzielić na dwie grupy: 1) czynności powierzane policji wogóle bez podstawy prawnej, (np. sporządzanie różnego rodzaju spisów, dokonywanie wywiadów dla celów podatkowych) i 2) czynności wykonywane przez policję na mocy przepisów uchylonych przez art. 6 i 143 rozporządzenia o policji (np. doręczanie wezwań i pism, ściąganie należytości, wystawianie wart, i t. p.). Co się tyczy pierwszych tych czynności, to ściśle rzecz biorąc Pol. Państwowa mogłaby natychmiast przestać je spełniać, chyba, że szczególne względy przeciw temu przemawiają, czynności natomiast drugiej kategorji winny być przekazane innym organom najpóźniej do dnia 1 kwietnia 1929 r.

W sprawach porządku publicznego obowiązki policji polegać będą na nadzorowaniu wzgl. wspieraniu organów powołanych do wykonywania odnośnych przepisów porządkowych. Nie policja zatem lecz te organa obowiązane będą przepisy te wykonywać bezpośrednio i będą za nie odpowiedzialne. Organa policji zwracać będą uwagę tych organów na spostrzeżone uchybienia i donosić w drodze właściwej w razie gdyby organa te z obowiązków swych się wywiązywały nienależycie. Bezpośrednio w sprawach porządkowych policja interwenjować będzie wówczas, gdy właściwego organu nie będzie na miejscu, a zwłoka grozić będzie niebezpieczeństwem. Jako przykład przytoczyć można przepisy porządkowe na drogach publicznych. Za przestrzeganie ich odpowiedzialna będzie służba drogowa i ewent. organa gminne i funkcjonarjusze policji, w razie zauważenia podczas pełnienia służby wykroczeń lub uchybień winni się zwracać do tych organów o ich usunięcie. Gdy jednak organów tych nie będzie na miejscu, a funkcjonarjusz policji zauważy wykroczenie (np. samochód bez numeru, lub wóz jadący lewą stroną i t. p.), obowiązany będzie wówczas wkroczyć bezpośrednio w celu pociągnięcia winnego do odpowiedzialności i zapobieżenia popełnianiu nadal wykroczenia.

Różne czynności nie wchodzące w zakres obowiązków policji państwowej powierzane są jej

również częstokroć przez powiatowe władze administracji ogólnej oraz przez władze samorządowe (np. ściąganie grzywien, ściąganie kosztów leczenia, doręczanie wezwań, nakazów, sporządzanie różnych spisów i wykazów dla władz administracji ogólnej i t. p.).

Zechce Pan Wojewoda 1) jaknajdokładniej ustalić wszystkie te czynności Pol. Państw., od których obecnie Pol. ma być odciążona, 2) wydać w miarę możności we własnym zakresie zarządzenia zmierzające do odciążenia Pol. Państw. (np. co do czynności spełnianych przez policję na żądanie władz administracji ogólnej), 3) przedłożyć wnioski co do innych spraw o charakterze bardziej ogólnym, które będą wymagać specjalnego uregulowania na podstawie art. 143 rozporządzenia o policji państwowej.

We wnioskach należy podać mniej więcej w jakim stopniu czynności te obarczają funkcjonarjuszów policji oraz komu należałoby zdaniem Pana Wojewody powierzyć pełnienie odnośnych czynności oraz jakieby to ewent. pociągnęło za sobą wydatki wzgl. powiększenie personelu istniejących organów (np. w razie powierzenia ich gminom).

Sprawozdanie to należy nadesłać przed końcem *listopada b. r.*

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Warszawa,
dn. 4 września 1928 r.
Nr. OL. 1221/1/28

Odpis.

Do Pana

Ministra Skarbu

Załączając przy niniejszem odpis pisma, które równocześnie skierowuję do wszystkich Panów Ministrów w sprawie odciążenia policji państwowej od zadań do niej nienależących, proszę Pana Ministra, aby przy układaniu preliminarza budżetowego na r. 1929/30 raczył wziąć pod uwagę wyrażone w tem piśmie postulaty co do uzupełnienia odpowiednich pozycyj budżetowych sumami potrzebnemi na pokrycie kwot na odszkodowanie organów gminnych, wzgl. na zwiększone wydatki innych organów specjalnych, które zgodnie z art. 143 Rozp. Prez. o Policji Państwowej przejmą te czynności, jakie dotąd Pol. Państw. z wielką szkodą dla swoich właściwych zadań spełniała, a od których obecnie ma być całkowicie odciążona.

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Warszawa,
dn. 4 września 1928 r.
Nr. OL. 1221/1/28.

Odpis.

Do

Pana Ministra

(wszystkich prócz Skarbu)

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o policji państwowej (Dz. Ust. Nr. 28 poz. 257) określiło w art. 1, że policja państwowa jest „korpusem przeznaczonym do utrzymania bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego", w art. 5 zaś postanowiło, że czynności swe w zakresie bezpieczeństwa i spokoju publicznego policja państwowa spełnia bezpośrednio, w sprawach zaś porządku publicznego — przez wspieranie, względnie nadzorowanie organów państwowych, samorządowych i innych, które są lub będą powoływane do wykonywania przepisów z zakresu porządku publicznego.

Jednocześnie wspomniane rozporządzenie (art. 6 i 143) zniosło wszystkie dotychczasowe przepisy nakładające lub pozwalające nałożyć na policję państwową obowiązki, nie wchodzące w zakres jej zadań. Jako ostateczny termin przekazania tego rodzaju czynności innym organom rozporządzenie ustaliło dzień *1 kwietnia 1929 r.*

Jak wynika z powyższego zadaniem policji, które wykonuje ona bezpośrednio i za które jest odpowiedzialna, jest utrzymanie spokoju i bezpieczeństwa publicznego i niedopuszczenie do ich naruszenia. Inne natomiast sprawy przestały należeć do zakresu działania policji, o ile zaś chodzi o sprawy porządku publicznego, obowiązkiem jej jest tylko nadzorować i wspierać właściwe powołane do przestrzegania przepisów porządkowych organa, bezpośrednia jednak odpowiedzialność za wykonanie i należyte przestrzeganie takich przepisów nie będzie ciążyć na policji państwowej lecz na tych organach.

Do czynności, które w myśl powyższego przestały należeć do zakresu zadań policji należą między innemi: ściąganie opłat, grzywien i należności wszelkiego rodzaju, pilnowanie przez specjalnie delegowanych funkcjonarjuszów różnego rodzaju objektów państwowych (np. mostów kolejowych, kas skarbowych i t. p.), doręczanie pism, wezwań, zawiadomień, nakazów płatniczych i t. p., sporządzanie dla różnych władz spisów i wykazów (np. spisów bezrobotnych, spisów zakładów przemysłowych), zbieranie informacyj i dokonywanie wywiadów (np. zbieranie informacyj o ubiegających się o zapomogi o stanie majątkowym w celach podatkowych, o kwalifikacjach osób, ubiegających się o posady państwowe i t. p.). Pozatem do obowiązków policji nie należy również bezpośrednie przestrzeganie przepisów porządkowych na drogach publicznych, porządku na targowiskach i t. d.

Wszystkie te czynności pełnione dotychczas przez policję winny zostać przyjęte przez inne organa, bądź to już istniejące, jak np. organa gminne, służbę drogową, egzekutorów podatkowych, bądź też organa, które trzeba będzie w tym celu utworzyć w trybie art. 143 wymienionego powyżej rozporządzenia.

W tym stanie rzeczy pragnąc uniknąć trudności jakieby mogły wyniknąć po dzień 1 kwietnia 1929 r., gdy policja przestanie pełnić wyżej wymienione czynności, zwracam się już obecnie do Pana Ministra z prośbą o wzięcie tej kwestji pod rozwagę i o wydanie zarządzeń w celu powierzenia czynności tego rodzaju, o wykonanie których podległe Panu Ministrowi władze zwracają się obecnie do organów policji państwowej,

innym organom, które za nie będą nadal odpowiedzialne.

Uważam, że w większości wypadków znaczną część wyliczonych powyżej czynności będą mogły spełniać urzędy gminne, oczywiście za odpowiedniem odszkodowaniem, o ile do ich spełniania nie istnieją już obecnie organa specjalne (np. służba drogowa), które czynności te będą mogły w całości przejąć. Zagadnienie jest już obecnie w całej pełni aktualne, zarówno ze względu na potrzeby wszechstronnego rozważenia tej sprawy, jak i konieczność zabezpieczenia w budżetach poszczególnych resortów odpowiednich kredytów przy układaniu opracowywanego obecnie preliminarza budżetowego na rok 1929/30.

Z tych powodów mam zaszczyt prosić Pana Ministra o uwzględnienie powyższej sprawy.

23.

Pismo okólne z 10 września 1928 r. Nr. OB. 1421/28 P. P. Wojewodom w sprawie niewłaściwego zarachowywania kar administracyjnych.

do wiadomości z uwagi na końcowy ustęp załączonego pisma.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OB. 1421/28.
Warszawa, dn. 10, IX 1928 r.

Odpis

Do
Pana Wojewody
we Lwowie

Ministerstwo Skarbu pismem z dn. 23.VII r. b. Nr. D. VII. 1327/2 powiadomiło Min. Spraw Wewnętrznych, że kary administracyjne, nakładane przez Magistrat m. Lwowa, wpłacają odnośne strony na konto czekowe Nr. 30110 Centralnej Kasy Państwowej w Pocztowej Kasie Oszczędności.

Ponieważ kary tego rodzaju przypadają na dochód budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dział 2 § 20, którem administrują urzędy wojewódzkie, przeto Centralna Kasa Państwowa przelewa te wpłaty na rachunek Kasy Skarbowej we Lwowie, co niepomiernie przysparza pracy, gdyż tego rodzaju wypadków jest po kilka, a nawet kilkanaście dziennie.

W związku z powyższem zechce Pan Wojewoda wydać zarządzenia, aby władze i urzędy (magistraty) wymieniały w nakazach płatniczych odnośnie do kar administracyjnych właściwą kasę skarbową względnie konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności tejże Kasy Skarbowej, a nie konto czekowe Centralnej Kasy Państwowej.

24.

Pismo okólne z 10 września 1928 r. Nr. OB. 1552/28 do PP. Wojewodów w sprawie zakupów wyrobów pochodzenia zagranicznego.

W związku z wykonaniem postanowień zawartych w okólnem zarządzeniu z dn. 14. VI. 26 r. Nr. AB. 4291 okazało się w praktyce, że zarówno wymieniona w tym zarządzeniu uchwała Komitetu Ekonomicznego Ministrów jak i okólnik Min. Skarbu z dn. 19. IX. 25 r. L. 1901/DB/3 interpretowane są przez poszczególne urzędy w najrozmaitszy sposób, jak również i odnośne wnioski są nadsyłane do Min. Przemysłu i Handlu w najrozmaitszej formie; dlatego też w myśl przedstawionych w piśmie wymienionego Ministerstwa z dn. 13 sierpnia r. b. Nr. PW. 2089 przepisów ustala się następujący jednolity tryb postępowania w tej sprawie:

Przedewszystkiem wyjaśnia się, że Min. Przem. i Handlu nie jest powołane do badania i aprobowania treści i warunków umów zawieranych przez urzędy przy dokonywaniu zakupów zagranicznych w granicach budżetu, lecz jest ono jedynie powołane do badania, czy zamierzone zakupy nie mogą być dokonane w kraju, i w razie stwierdzenia, iż istotnie w kraju odnośne przedmioty nie są produkowane, — do wyrażenia zgody na zakup zagranicą. — Ustalenie samej treści i warunków umowy należy do kompetencji właściwego urzędu, który jest za nią odpowiedzialny. W myśl powyższego należy uważać za zbędne nadsyłanie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu projektów umów dla ich zaaprobowania, natomiast powinny być tylko nadsyłane wnioski o wyrażeniu zgody na zakup wyrobów pochodzenia zagranicznego.

Do wniosku powinien być dołączony:

1) jakościowy i ilościowy wykaz wyrobów, których zakup jest proponowany

2) wymagalny termin dostawy;

3) ogólna wartość zamierzonego zakupu i cena, po której mają być poszczególne przedmioty nabyte;

4) pochodzenie nabywanych towarów (kraj w którym mają być lub były wyprodukowane i firma od której mają być zakupione);

5) informacje, czy odnośny urząd zwracał się do firm krajowych, w sprawie zakupu potrzebnych wyrobów pochodzenia krajowego;

6) o ileby urząd stawiał wniosek nabycia wyrobów pochodzenia zagranicznego, pomimo ich produkcji krajowej, należyte uzasadnienie takiego wniosku;

7) tak samo o ileby urząd stawiał wniosek nabycia towaru wyrobu niemieckiego, — należyte uzasadnienie i wyjaśnienie czy towar ten nie może być nabyty w państwach innych, mających zawarte z nami traktaty handlowe.

W razie potrzeby Min. Przem. i Handlu zastrzega sobie możność zażądania dodatkowych wyjaśnień, ewent. ofert, rachunków technicznych,

rysunków i t. d., potrzebnych dla zaopinjowania o potrzebie zakupu zagranicą.

Jednocześnie zwraca się uwagę, że uzyskanie zgody na zakup towaru pochodzenia zagranicznego nie jest identyczne z uzyskaniem ulgi celnej, ani też z uzyskaniem pozwolenia na przywóz tych towarów, których przywóz jest reglamentowany i że uzyskanie ulgi celnej, czy też pozwolenia na przywóz musi być przeprowadzone stosownie do istniejących w tym zakresie rozporządzeń i przepisów, powołując się jednak każdorazowo na już uzyskaną zgodę na zakup.

Wnioski w sprawie uzyskania zgody na zakup wyrobów przemysłowych powinny być kierowane do Departamentu Przemysłowego, zaś na zakup wyrobów górniczych i hutniczych — do Departamentu Górniczo-Hutniczego M-stwa Przemysłu i Handlu.

Podając powyższe przepisy do wiadomości poleca się jednocześnie ścisłe zastosowanie się do nich, co przyczyni się do znacznego uproszczenia i przyśpieszenia biegu załatwiania tego rodzaju spraw.

Zaznacza się wreszcie, że zarządzenie powyższe nie zmienia w niczem trybu załatwiania umów na dostawy długoterminowe, które w myśl istniejących przepisów, winny być uprzednio co do ich merytorycznej treści uzgadniane z Min. Przem. i Handlu, a następnie podlegają aprobacie Komitetu Ekonomicznego Ministrów.

25.

Pismo okólne z 18 września 1928 r. Nr. AP. 3155/4 do P. P. Wojewodów w sprawie biur wojskowych.

Wobec częstych wypadków nadużywania ze strony właścicieli biur wojskowych tytułów swych w celach reklamy Min. Spraw Wewn. w porozumieniu z Min. Spraw Wojsk. prosi P. Wojewodę o przestrzeganie by oficerowie rezerwy, prowadzący biura porad prawnych z zakresu spraw wojskowych, nie posługiwali się dla reklamy swemi tytułami i pełnionemi swego czasu funkcjami wojskowemi.

W wypadkach wydawania odpowiednich koncesyj (na terenie b. dzielnicy austr.) — w warunkach koncesyj należy zastrzegać, by koncesjonarjusze nie używali tytułów wojskowych w celach reklamy.

26.

Pismo okólne z 18 września 1928 r. Nr. OL. 1155/23/28 do P. P. Wojewodów w sprawie wykonania art. 121 Rozporządzenia Prez. R. P. z dn. 19.I.1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86).

Dnia 8 września 1918 r. upłynął termin przewidziany w art. 121 Rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 19.I.1928 r. Wobec tego w myśl drugiego ustępu tego artykułu uprawnienia kolegiów, co do których Rada Ministrów nie wydała żadnej decyzji, przeszły na wojewódzkie i powiatowe organa kolegjalne, a odnośne kolegja przestały istnieć.

Min. Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę, iż w N-rze 81 Dziennika Ustaw z dn. 7 września zostały ogłoszone cztery rozporządzenia Rady Ministrów, wydane na podstawie art. 121. W rozporządzeniach tych Rada Ministrów utrzymała nadal następujące kolegja:

a) komisje sanitarno-obyczajowe,

b) komisje kwalifikacyjne ogierów,

c) komisje kwalifikacyjne buhajów,

d) komisje ustanowienia ceny drzewa budulcowego,

e) komisje dla spraw dostarczania drzewa opałowego,

f) pożyczkowe komisje odbudowy,

g) komisje robót w gmachach reprezentacyjnych w Warszawie i Krakowie,

h) komisje porady zawodowej i szkolnej dla inwalidów wojennych,

i) parytetowe komisje doradcze przy P.U.P.P.

Co do komisyj do walki z alkoholizmem, to komisje te zostały w zasadzie skasowane, przyczem Rada Ministrów w par. 3. Rozporz. z 29.VIII 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 81 p. 708 skorzystała z uprawnienia przewidzianego w trzecim ustępie art. 121. Jedynie tam, gdzie nie zostały powołane do życia wojewódzkie względnie powiatowe organa kolegjalne (patrz art. 116 oraz art. 86 i 89 Rozp. Prez. R. P. z 19.I.1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86) mają być utrzymane nadal osobne komisje do walki z alkoholizmem.

W związku z tem co wyżej powiedziano należy — o ile się to dotąd nie stało — wydać dalsze zarządzenia celem zlikwidowania spraw tych komisyi, które w myśl ustępu 2-go art. 121 z dniem 8-ym września przestały istnieć.

W związku z pytaniem, jakie kolegja (rady, komisje i t. d.) zostały w związku z art. 121 skasowane należy rozważyć co następuje: art. 121 dotyczy kolegjów, które współdziałały „w wykonywaniu zadań administracji ogólnej". Art. 9 pkt. 2 określa administrację ogólną jako „administrację spraw wewnętrznych oraz innych działów administracji bezpośrednio zespolonych we władzach administracji ogólnej (art. 27)".

Powołanie w nawiasie artykułu 27 wskazuje na to, że chodzi tu tylko o te oddziały administracji, które są wymienione w pkt. 1 do 6 artykułu 27. Tem samem artykuł 121 dotyczy tylko kolegjów (rad, komisyj, ciał doradczych i t. p.) w zakresie spraw, o których mowa w pkt. 1 do 6 artykułu 27.

Natomiast wszelkie kolegja (rady, komisje i t. p.), którym wojewodowie i starostowie (Komisarz Rządu, Starostowie Grodzcy) przewodniczą z tytułu swoich funkcyj reprezentantów Rządu lub na podstawie przepisów specjalnych (t. j. poza zakresem administracji ogólnej określonym

w art. 27) nie podpadają pod art. 121 i tem samem winny funkcjonować nadal.

Z art. 121 wynika jednak dalej, że również nie wszystkie kolegja (rady, komisje) współdziałające „w wykonaniu zadań administracji ogólnej" ulegają skasowaniu. Mianowicie skasowaniu ulegają tylko te kolegja, które:

a) współdziałają „obecnie",

b) „na obszarze województw i powiatów",

c) „przy udziale czynnika obywatelskiego z głosem opinjodawczym lub stanowczym".

ad a) Określenie „obecnie" znaczy w związku z art. 127, że chodzi o te kolegja (rady, komisje), które istniały w chwili wejścia w życie rozporządzenia z 19. I. 1928 r. t. j. w dniu 8 marca 1928 r. Do kolegjów, które zostały utworzone na podstawie przepisów późniejszych, art. 121 nie odnosi się, kolegja te zatem mają być nadal utrzymane.

ad b) Określenie „na obszarze województw i powiatów" oznacza, że chodzi tu o kolegja współdziałające z wojewódzkiemi władzami administracyjnemi, względnie z powiatowemi władzami administracyjnemi. Tem samem art. 121 nie dotyczy kolegjów centralnych, jakoteż kolegjów lokalnych (miejscowych). Taka wykładnia art. 121 znajduje uzasadnienie zarówno w samej logice tego artykułu jak i w postanowieniu ust. 2-go, który skasowanie osobnych kolegjów łączy z instytucją wejewódzkich i powiatowych organów kolegjalnych wymienionych w art. 40, 41 i 80.

Wkońcu Min. Spr. Wewn. zwraca uwagę, iż według ostatniego ustępu art. 121 przepisy tego artykułu nie mają zastosowania do wojewódzkich rad wodnych.

Odpis zarządzeń wydanych w związku z wykonaniem art. 121 należy przedłożyć Min. Spraw Wewn. do końca września.

27.

Pismo okólne z 19 września 1928 r. Nr. Wojsk. 1289/1 do PP. Wojewodów w sprawie dodatkowych przeglądów koni.

Sztab Generalny rozkazem z dn. 7 września b. r. L. 3939/Og. uregulował sprawę dodatkowych przeglądów koni w roku bieżącym.

Wyciąg z tego rozkazu, skierowanego do D-ców OK. podaję Panu Wojewodzie do wiadomości i zastosowania.

„1) Dodatkowe przeglądy koni w roku bieżącym należy wyznaczyć przedewszystkiem w tych miejscowościach, w których przegląd koni wcale się nie odbył.

W tych miejscowościach, w których przegląd się już odbył, o ile tylko niewielkie ilości koni nie zostały doprowadzone, nie należy zasadniczo powtórnie zarządzać przeglądu. Jednakże dodatkowe przeglądy dla koni niedoprowadzonych należy zarządzić w tych miejscowościach (2—4 na powiat), w których stwierdzono większą ilość właścicieli uchylających się, albo nie doprowadzono większej ilości koni z usprawiedliwieniem podczas ogólnego przeglądu.

O konieczności zarządzenia i miejscach wykonania przeglądów dodatkowych D-cy O. K. zdecydują w porozumieniu z władzami administracji ogólnej. Do przeglądów dodatkowych ma zastosowanie par. 35 rozporządzenia z dnia 23. III. 1928 r. (zał. Nr. 2 do Tymcz. Instrukcji dla Rej. Insp. Koni).

Podczas przeglądów dodatkowych Inspektorowie powinni zaznajomić się ze stanem koni w całym swoim rejonie i skontrolować gminne księgi ewidencyjne koni w tych gminach, w których te przeglądy będą przeprowadzone.

Przeglądy dodatkowe powinny być zakończone najpóźniej do 30 listopada b. r. Krótkie sprawozdania z podaniem ogólnej ilości koni przeglądniętych należy nadesłać do dnia 20 grudnia 1928 r.

Przy układaniu planu przeglądów dodatkowych (co D-cy O. K. wykonują w porozumieniu z władzami administracji ogólnej) należy wziąć pod uwagę, że niektórzy Rejonowi Inspektorowie Koni w ciągu jesieni b. r. będą zajęci przeprowadzeniem licencjonowania ogierów prywatnych oraz przygotowaniem i likwidacją próbnego poboru koni dla ćwiczeń międzydywizyjnych.

2) Spędy młodszych roczników koni (do 3 lat), celem obdzielenia ich dowodami tożsamości i zapisania do ksiąg ewidencyjnych, będą mogły być przeprowadzone dopiero w roku 1929 (od kwietnia do lipca) razem z przeglądem koni 4-ro letnich (t. j. urodzonych w 1925 r.).

Zarządzanie spędów młodszych roczników koni w roku bieżącym jest niemożliwe, zarówno ze względu na spóźnioną porę roku, jak i ze względu na zbytnie obciążenie ludności ogólnym przeglądem i próbnemi poborami.

3) Konie wojskowe, podlegające wybrakowaniu i sprzedaży powinny wyjść z wojska zaopatrzone w dowody tożsamości. W tym celu Panowie D-cy O. K. zechcą zarządzić, aby na kilka dni przed licytacją Rejonowi Inspektorowie Koni przybyli do oddziałów, w których znajdują się konie wybrakowane i wystawili dla każdego konia dowód tożsamości.

Poza opisem konia, jako właściciel (na str. 4) powinien być wpisany oddział wojskowy, z którego koń pochodzi. Na str. 19 powinna być wpisana kategorja „N". Tak wypełnione dowody tożsamości Inspektor wręcza za pokwitowaniem d-cy oddziału, w którym konie się znajdują.

Z chwilą sprzedaży konia z licytacji, nowonabywca powinien otrzymać oprócz zaświadczenia nabycia konia właściwy dowód tożsamości, w którym na str. 5 należy wpisać „Sprzedany na licytacji..................(nazwisko i adres nabywcy) w dniu ...." M. p., piecz. oddziału i podpis oficera prowadzącego sprzedaż.

Nowonabywca powinien zameldować nabycie konia wojskowego w swojej gminie.

28.

Pismo okólne z 22 września 1928 r. Nr. Apr. 850/1-28 do P. P. Wojewodów w sprawie ograniczeń przemysłowych i zakazu wypieku chleba pszenno-żytniego.

W numerze 83-im Dziennika Ustaw R. P. ukazały się rozporządzenia Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie zakazu wypieku chleba pszenno-żytniego oraz w sprawie dalszego ograniczenia przemiału żyta.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych niebawem prześle Panu Wojewodzie szczegółowe instrukcje techniczne i kalkulacyjne, które będą miały na celu ułatwienie wykonywania nadzoru nad stosowaniem przepisów odnośnych rozporządzeń.

Już obecnie *Ministerstwo zaleca Panu Wojewodzie:*

1) Zwracanie specjalnej *uwagi na kalkulację cen chleba.* Wyznaczanie, względnie pośrednie określanie odpowiednio niskich cen chleba, uwzględniających rzeczywiście niezbędne koszty surowca (przemielonego zgodnie z obowiązującemi w tej mierze przepisami) oraz koszty produkcji jest tym czynnikiem, który powinien w konsekwencji przyczynić się do stosowania odnośnych przepisów przez zainteresowanych piekarzy w ich własnym materjalnym interesie.

Ministerstwo przypomina, że do udziału w obradach nad wysokością cen chleba *należy wzywać kierownictwo piekarń komunalnych i spółdzielczych.*

2) Zwracania uwagi młynarzom, *by możliwie niezwłocznie przystąpili do wyrobu mąki 70%-ej,* a to we własnym interesie, gdyż termin przewidziany w rozporządzeniu do rozsprzedaży zapasów mąki 65%-ej jest krótki.

Ministerstwo podkreśla, iż również dla stosowania w praktyce przepisów ograniczających przemiał żyta (narazie od 65%, zaś od dnia 19 października r. b. od 70%) ma decydujące znaczenie takie regulowanie cen mąki, któreby zmuszało młynarzy w ich bezpośrednim materjalnym interesie do sprzedawania mąki rzeczywiście 70%-ej

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.